ICDBME-2023 3rd INTERNATIONAL CONGRESS ON DIGITAL BUSINESS, MANAGEMENT & ECONOMICS SEPTEMBER 8-9, 2023 BOOK OF ABSTRACT

Doç. Dr. Egemen İpek

nobel bilimsel

ICDBME-2023 3 RD INTERNATIONAL CONGRESS ON DIGITAL BUSINESS, MANAGEMENT & ECONOMICS SEPTEMBER 8-9, 2023 BOOK OF ABSTRACT

Doç. Dr. Egemen İpek

Yayın No.: 1885
E-ISBN: 978-625-393-080-6
Basım Sayısı: 1. Basım, Ekim 2023

© Copyright 2023, NOBEL BİLİMSEL ESERLER SERTİFİKA NO.: 20779
Bu baskının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir.
Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik
ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.
Nobel Yayın Grubu, 1984 yılından itibaren ulusal ve 2011 yılından itibaren ise uluslararası düzeyde düzenli olarak faaliyet yürütmekte ve yayınladığı kitaplar, ulusal ve uluslararası düzeydeki yükseköğretim kurumları kataloglarında yer almaktadır.
"NOBEL BİLİMSEL ESERLER" bir Nobel Akademik Yayıncılık markasıdır.

Genel Yayın Yönetmeni: Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-
Genel Yayın Koordinatörü: Gülfem Dursun -gulfem@nobelyayin.com-

Sayfa Tasarım: Samet Tekin -samet@nobelyayin.com-
Kapak Tasarım: Sezai Özden-sezai@nobelyayin.com-
Görsel Tasarım Uzmanı: Mehtap Asiltürk -mehtap@nobelyayin.com-

Kütüphane Bilgi Kartı

İpek., Egemen.
ICDBME-2023 3 rd International Congress on Digital Business, Management & Economics September 8-9, 2023 Book of Abstract / Egemen İpek
1. Basım, 185 s., 21x29,70 cm. Kaynakça ve dizin yok.
E-ISBN: 978-625-393-080-6
1. Dijitalleşme 2. İktisat 3. İşletme 4. Yönetim

Genel Dağıtım

ATLAS AKADEMİK BASIM YAYIN DAĞITIM TİC. LTD. ŞTİ.
Adres: Bahçekapı Mh. 2465 Sk. Oto Sanayi Sitesi No:7 Bodrum Kat, Şaşmaz/ANKARA
Telefon: +90 312 278 50 77 - **Faks:** 0 312 278 21 65
Sipariş: siparis@nobelyayin.com- **E-Satış:** www.nobelkitap.com - esatis@nobelkitap.com
www.atlaskitap.com - info@atlaskitap.com

Dağıtım ve Satış Noktaları: Alfa, Kırmızı Kedi, Arkadaş, D&R, Dost, Kika, Kitapsan, Nezih, Odak, Pandora, Prefix, Remzi

Baskı ve Cilt: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Tic. Anonim Şirketi / Sertifika No.: 46519
Beytepe Köy Yolu No.: 3 06800 Bilkent-Çankaya/ANKARA

ICDBME-2023

3rd International Congress on Digital Business, Management & Economics

September 8-9, 2023

Online-Live

http://icdbme2023.tarsus.edu.tr

General Information

Genel Bilgi

ICDBME-2023

3rd International Congress on Digital Business, Management & Economics

September 8-9, 2023

Online-Live

http://icdbme2023.tarsus.edu.tr/

Zoom Meeting Information

Please click on the zoom link provided for each session below or the link located in the upper-right corner of each session on the program to attend the session of your choice. Any session can be joined without a password. Meeting passcode will be encrypted and included in the invite link to allow participants to join with just one click without having to enter the passcode.

ICDBME ROOM A

Meeting ID: 504 539 2659

https://zoom.us/j/5045392659?pwd=VFluZVFWK3p4b1d3Wk94UlUrb2RHQT09

ICDBME ROOM B

Meeting ID: 897 919 0526

https://zoom.us/j/8979190526?pwd=U1VWQmpGNDNmQ0Rxak5iNHV5aWt6UT09

ICDBME ROOM C

Meeting ID: 629 193 0476

https://zoom.us/j/6291930476?pwd=NVc0TlVGckRXUmdwTUUybFI1b3lYQT09

ICDBME-2023

3rd International Congress on Digital Business, Management & Economics

September 8-9, 2023

Online-Live

http://icdbme2023.tarsus.edu.tr/

Moderating a Session

We appreciate all of the moderators' contributions to the conference. The moderators are expected to assist us in the smooth functioning of the conference.

- Please keep in mind that each presenter has a total of 20 minutes. It's important to have perfect timing.
- The moderator decides whether to take questions from the audience: at the end of each presentation or at the end of the session.
- Please remind attendees to send their questions and comments to the Zoom chat.
- Finally, if any of the presenters in your session does not participate and present her/his paper, please notify us by sending an email to icdbme@tarsus.edu.tr.

Presentation Information

Each presentation has a ***total time limit of 20 minutes***: *15 minutes for the presentation* + *5 minutes for questions & answers*. The moderator has the authority to rearrange the presentation order in the session. Please arrive at least 5 minutes prior to the start of your session and turn on your camera during your presentation. Please keep in mind that each presenter is required to remain for the duration of the session..

Partner of Organization **Destekleyen Kurum**

The Organization Committee gratefully acknowledges academic support
from the following institution:

TARSUS
ÜNİVERSİTESİ

Communication İletişim

ICDBME 2023
Phone: +90 (324) 600 00 55
Fax: +90 (324) 600 00 54
E-Mail: icdbme@tarsus.edu.tr
Web: http://icdbme.tarsus.edu.tr/

Boards & Commitees

Kurullar ve Komiteler

Honorary Board — Onur Kurulu

Rector Prof. Dr. Orhan AYDIN	Tarsus University

Organizing Board — Düzenleme Kurulu

Dean Prof. Dr. Mehmet İNCE	Tarsus University, Faculty of Applied Science

Organizing Committee — Organizasyon Komitesi

Prof. Dr. Zeynep HATUNOĞLU	Tarsus University
Assoc. Prof. Dr. Egemen İPEK	Tarsus University
Assoc. Prof. Dr. Kemal EYÜBOĞLU	Tarsus University
Assoc. Prof. Dr. Sezen BOZYİĞİT	Tarsus University
Assoc. Prof. Dr. Şükrü Anıl TOYGAR	Tarsus University
Assoc. Prof. Dr. Ayşe ALİCAN ŞEN	Tarsus University

Conference Secreteriat — Kongre Sekreterliği

Ress. Asst. Ahmet KAYA	Tarsus University	ahmetkaya@tarsus.edu.tr
Ress. Asst. Dilan ÖZDEMİR	Tarsus University	dilanozdemir@tarsus.edu.tr
Ress. Asst. H. Büşra CAN	Tarsus University	busracan@tarsus.edu.tr
Ress. Asst. İpek GÜRSOY	Tarsus University	ipekgursoy@tarsus.edu.tr
Ress. Asst. Dr. Musa ÖZÇELİK	Tarsus University	musaozcelik@tarsus.edu.tr
Ress. Asst. Safa KOCADEMİR	Tarsus University	skocademir@tarsus.edu.tr
Ress. Asst. Şüra MUSHTAQ	Tarsus University	suramushtaq@tarsus.edu.tr
Ress. Asst. Damlanur ARI	Tarsus University	damlanurari@tarsus.edu.tr
Ress. Asst. Muhammed TURĞUT	Tarsus University	muhammedturgut@tarsus.edu.tr
Ress. Asst. Şaban Fatih YILMAZ	Tarsus University	fatihyilmaz@tarsus.edu.tr

Scientific Committee — Bilim Kurulu

Prof. Dr. A. Asuman AKDOĞAN	Erciyes University
Prof. Dr. Abdullah ÇALIŞKAN	Toros University
Prof. Dr. Abdullah KARAMA	Selçuk University
Prof. Dr. Abitter ÖZULUCAN	Niğde Ömer Halisdemir University
Prof. Dr. Adnan ÇELİK	Konya Selçuk University
Prof. Dr. Akif TABAK	İzmir Katip Çelebi University
Prof. Dr. Ali ALAGÖZ	Konya Selçuk University
Prof. Dr. Ali DERAN	Tarsus University
Prof. Dr. Andrés PEREA	Maastricht University
Prof. Dr. Arif KÖKTAŞ	Mersin University
Prof. Dr. Ayşe ŞAHİN	Mersin University
Prof. Dr. Ayşehan ÇAKİCİ	Mersin University
Prof. Dr. B. Zafer ERDOĞAN	Anadolu University
Prof. Dr. Biagio SIMONETTI	Università Degli Studi Del Sannio
Prof. Dr. Birdoğan BAKİ	Karadeniz Tecnical University
Prof. Dr. Branislav RADELJIC	Necmettin Erbakan University
Prof. Dr. Burcu ERŞAHAN	Kahramanmaraş Sütçü İmam University
Prof. Dr. Bülent ŞEN	Tarsus University
Prof. Dr. Cem SAATÇİOĞLU	İstanbul University
Prof. Dr. Cemal ALTAN	Mersin University
Prof. Dr. Cemile ÇELİK	Mersin University
Prof. Dr. Çiğdem KIREL	Anadolu University
Prof. Dr. Emel BAHAR	Tarsus University
Prof. Dr. Erdinç KARADENİZ	Mersin University
Prof. Dr. Erkan AKTAŞ	Mersin University
Prof. Dr. Fatih DOĞANOĞLU	Adıyaman University
Prof. Dr. Fatih KAPLAN	Tarsus University
Prof. Dr. Fatma TEKTÜFEKÇİ	Dokuz Eylül University
Prof. Dr. Gönen DÜNDAR	İstanbul University
Prof. Dr. Hacı KURT	Mersin University
Prof. Dr. Hacı Mustafa PAKSOY	Gaziantep University
Prof. Dr. Hasan BÜLBÜL	Necmettin Erbakan University
Prof. Dr. Hasan Kürşat GÜLEŞ	Konya Food and Agriculture University
Prof. Dr. Haydar AKYAZI	Karadeniz Tecnical University
Prof. Dr. Hayrettin USUL	İzmir Katip Çelebi University
Prof. Dr. Hüseyin DAĞLI	Karadeniz Tecnical University
Prof. Dr. Hüseyin Mualla YÜCEOL	Mersin University
Prof. Dr. İhsan Erdem SOFRACI	Mersin University
Prof. Dr. İhsan KAMALAK	Mersin University
Prof. Dr. İlhan EGE	Mersin University
Prof. Dr. İsa İPÇİOĞLU	Bilecik Şeyh Edebali University
Prof. Dr. İsmail TUNCER	Mersin University
Prof. Dr. İzzettin TEMİZ	Mersin University
Prof. Dr. Jan FIDRMUC	Université de Lille
Prof. Dr. Jha AVDESH	CVM University, India
Prof. Dr. José-Ignacio ANTÓN	University of Salamanca
Prof. Dr. Kertész Krisztián ANDRÁS	National University of Public Service
Prof. Dr. Khaldoun KHASHANAH	Stevens Institute of Technology
Prof. Dr. Köksal HAZIR	Toros University
Prof. Dr. Kürşat Haldun AKALIN	Osmaniye Korkut Ata University
Prof. Dr. M. Atilla ARICIOĞLU	Necmettin Erbakan University
Prof. Dr. M. Şükrü AKDOĞAN	Erciyes University

Prof. Dr. Mehmet CİHANGİR	Osmaniye Korkut Ata University
Prof. Dr. Mehmet İNCE	Tarsus University
Prof. Dr. Mehmet İsmail YAĞCI	Mersin University
Prof. Dr. Mehmet MARANGOZ	Muğla Sıtkı Koçman University
Prof. Dr. Müjdat AVCI	Osmaniye Korkut Ata University
Prof. Dr. Murat ÇEMREK	Necmettin Erbakan University
Prof. Dr. Mustafa ACAR	Necmettin Erbakan University
Prof. Dr. Mustafa AKAR	Osmaniye Korkut Ata University
Prof. Dr. Mustafa TAŞLIYAN	Kahramanmaraş Sütçü İmam University
Prof. Dr. Nejat BASIM	Başkent University
Prof. Dr. Ömer İSKENDEROĞLU	Niğde Ömer Halisdemir University
Prof. Dr. Önder KUTLU	Necmettin Erbakan University
Prof. Dr. Onur ÖZSOY	SoLBridge Int. School of Business
Prof. Dr. Orhan KÜÇÜK	Sakarya Applied Science University
Prof. Dr. Osman KARAMUSTAFA	Rize Recep Tayyip Erdoğan University
Prof. Dr. Oya KORKMAZ	Tarsus University
Prof. Dr. Özlem ÖZDEMİR	Middle East Tecnical University
Prof. Dr. Rabia ÖZPEYNİRCİ	Karamanoğlu Mehmetbey University
Prof. Dr. Ramazan AKTAŞ	TOBB University
Prof. Dr. Remzi ALTUNIŞIK	Sakarya University
Prof. Dr. Rıfat İRAZ	Konya Selçuk University
Prof. Dr. S. Burak ARZOVA	Marmara University
Prof. Dr. Salih GÜNEY	İstanbul Aydın University
Prof. Dr. Selahattin KARABINAR	İstanbul University
Prof. Dr. Selçuk PERÇİN	Karadeniz Tecnical University
Prof. Dr. Selim KAYHAN	Necmettin Erbakan University
Prof. Dr. Serkan Yılmaz KANDIR	Çukurova University
Prof. Dr. Seval KARDEŞ SELİMOĞLU	Anadolu University
Prof. Dr. Sevtap ÜNAL	İzmir Katip Çelebi University
Prof. Dr. Tahir AKGEMCI	Konya Selçuk University
Prof. Dr. Tevfik AYTEMİZ	Mersin University
Prof. Dr. Turhan KORKMAZ	Mersin University
Prof. Dr. Veli KARGI	Mersin University
Prof. Dr. Yıldırım Beyazıt ÖNAL	Çukurova University
Prof. Dr. Zekeriya MIZIRAK	Necmettin Erbakan University
Prof. Dr. Zeki DOĞAN	Niğde Ömer Halisdemir University
Prof. Dr. Zeynep HATUNOĞLU	Tarsus University
Prof. Dr. Xiaodi (Coco) ZHU	New Jersey City University
Prof. Dr. Amin SALIGHEHDAR	Stevens Institute of Technology
Prof. Dr. Saud ALMAHDI	Stevens Institute of Technology

ICDBME 2023

3rd International Congress on Digital Business, Management & Economics

September 8-9, 2023

http://icdbme2023.tarsus.edu.tr/en/

ICDBME 2023

3. Uluslararası Dijital İşletme, Yönetim ve Ekonomi Kongresi

8-9 Eylül 2023

http://icdbme2023.tarsus.edu.tr/tr/

Short Programme

Kısa Program

PROGRAM AT A GLANCE

Friday, September 8, 2023 — Cuma, 8 Eylül 2023

10:00-10:50 **Opening Speeches / Açılış Konuşmaları**

11:00-12:20 **Sessions / Oturumlar**
FNS01 Applied Finance
ISL01 Dijitalleşme ve Sosyal Medya
IKT01 Dijitalleşmenin Ekonomi Politiği

12:30-14:00 Lunch / Öğle Yemeği

14:00-15:30 **Sessions / Oturumlar**
FNS02 Selected Topics on Finance
ISL02 Mobil Uygulamalar
IKT02 Uygulamalı Iktisat

15:30-16:00 Coffee Break / Kahve Arası

16:00-17:30 **Sessions / Oturumlar**
ISL03 Selected Topics on Management
FNS03 Uygulamalı Finans
IKT03 Uygulamalı Makroiktisat

Saturday, September 9, 2023 — Cumartesi, 9 Eylül 2023

09:30-10:50 **Sessions / Oturumlar**
ISL04 Dijitalleşme ve Muhasebe
ISL05 Yönetim ve Liderlik
DGR1 Sağlık ve Tarım Sektörlerinde Dijitalleşme

10:50-11:00 Coffee Break/ Kahve Arası

11:00-12:20 **Sessions / Oturumlar**
ISL06 Dijitalleşme ve Girişimcilik
LOJ01 Lojistik Yönetimi
DGR02 Kamu Yönetiminde Dijital Dönüşüm

12:20-13:00 Lunch / Öğle Yemeği

13:00-14:30 **Sessions / Oturumlar**
ISL07 Dijitaleşmenin Sekörel Etkileri
LOJ2 Lojistik Alanında Bilimetrik Çalışmalar
DGR03 Kamu Hizmetlerinde Dijital Dönüşüm

14:30-15:00 Coffee Break/ Kahve Arası

15:00-16:30 **Sessions / Oturumlar**
ISL08 Dijitalleşme ve Sürdürülebilirlik
ISL09 Dijitalleşme Alanında Bilimetrik Çalışmalar

Programme

Program

Opening Speeches / Açılış Konuşmaları

Sept. 8/ 8 Eylül 10:00-10:50 Zoom Room A (click to connect)

Organizing Board	Honorary Board	Keynote Speaker
Prof. Dr. Mehmet İNCE (Tarsus University)	Rector Prof. Dr. Orhan AYDIN (Tarsus University)	Prof. Dr. Veysel BOZKURT (İstanbul University)

FNS01 Applied Finance

Sept. 8/ 8 Eylül 11:00-12:20 Zoom Room A (click to connect)

Testing the Granger Causalities among Trade of Technological Products and the BIST Technology Index Using the Toda-Yamamoto
Elif SANLI (Çukurova University)
Fela ÖZBEY (Çukurova University)
Serkan Yılmaz KANDIR (Çukurova University)

The Effect of Russia-Ukraine War on the Cryptocurrency Markets
Rümeysa BİLGİN (Istanbul Sabahattin Zaim University)

The Impact of Digital Services Trade Restrictiveness on Trade in Telecommunications, Computer, and Information Services: Evidence from OECD Countries
Emrah Eray AKÇA (Bartın University)

Determinants and Impact of Emerging Technology Use on Auditing Practices: A Survey of Literature
Nasredine FATHELKIR (Hassan First University of Settat)
Said KARAM (Hassan First University of Settat)
Othman GAGA (Hassan First University of Settat)

***Moderatör**: Prof. Dr. Ahmet KURTARAN (Karadeniz Teknik Üniversitesi)*

ISL01 Dijitalleşme ve Sosyal Medya

Sept. 8/ 8 Eylül 11:00-12:20 Zoom Room B (click to connect)

Video Paylaşımlarında Duygusal Tonalite: Yemek Tarifleri Videosu Yorumlarının Analizi
Sidar AĞDUK (Tarsus Üniversitesi)
Emrah AYDEMİR (Sakarya Üniversitesi)
Furkan Yusuf ÇELİK (Sakarya Üniversitesi)

Reklamının Yapay Zekasıyla Dalga Geçen Marka: Kitkat
Hediye AYDOĞAN (Akdeniz Üniversitesi)

İnsan Kaynakları Bloglarında Liderlik ve Yönetim Alanına Yönelik Bir Analiz
Hande Gülnihal GÜMÜŞ (İstanbul Esenyurt Üniversitesi)

Kurumların Çevresel Sürdürülebilirlik İletişimi Kapsamında Instagram Kullanımları: Garanti BBVA ve Halkbank Örneği
Merve BOYACI YILDIRIM (Gelişim Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Sezen BOZYİĞİT (Tarsus Üniversitesi)*

IKT01 Dijitalleşmenin Ekonomi Politiği

Sept. 8/ 8 Eylül 11:00-12:20 **Zoom Room C (click to connect)**

Dijital Dönüşümün Küresel Yapılar Üzerindeki Etkileri: Uluslararası Politik Ekonomi Yaklaşımı
Ömer DEMİR (Şırnak Üniversitesi)

Enflasyonist Ortamda Toplumun Ekonomi Gündemi: Boylamsal Bir Araştırma
Merve KIR (İstanbul Üniversitesi)
Süphan NASIR (İstanbul Üniversitesi)

Türkiye'de Dijitalleşme, Ekonomik Büyüme ve Makroekonomik Belirsizlik Etkileşimi
Ahmet TUNÇ (Şırnak Üniversitesi)

Dijital Dönüşüm Sürecinde Hollanda ve Türkiye'deki Kobi'lerin İşgücünün Becerilerine İlişkin Mevcut Durumunun İncelenmesi
Didem KOCA (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Haydar AKYAZI (Karadeniz Teknik Üniversitesi)*

12:20- 14:00 Lunch / Öğle Yemeği

FNS02 Selected Topics on Finance

Sept. 8/ 8 Eylül 14:00-15:30 **Zoom Room A (click to connect)**

Stock Price Prediction by Machine Learning Using 70 Independent Variables
Burak HÜSEYİN (Yalova Üniversitesi)

Evaluating the Goods Captured by the Turkish Customs Administration within the Scope of the Fight Against Crime According to Groups and Years by the MCDM Methods
Nuh KELEŞ (Ticaret Bakanlığı)

A Hybrid Artificial Bee Colony Algorithm for the Travelling Salesman Problem
Yakup ÇELİKBİLEK (İstanbul Aydın Üniversitesi)

Evaluating the Efficacy of A Traditional Approach to Marketing in the South African Pharmaceutical Industry during the Covid19 Pandemic
Msosa STEVEN (Mangosuthu University of Technology)

***Moderatör**: Prof. Dr. Turhan KORKMAZ (Mersin Üniversitesi)*

ISL02 Mobil Uygulamalar ve Tüketici Davranışları

Sept. 8/ 8 Eylül 14:00:-15:30 **Zoom Room B (click to connect)**

Tüketicilerin Mobil Uygulama Tercihlerini Etkileyen Kullanıcı Arayüzü Özelliklerinin Belirlenmesi
Feyza Nur ÖZKAN (İstanbul Üniversitesi)

Mobil Uygulama Tüketim Davranışında Tüketicilerin Ücretsiz Ürünlerden Ücretli (Freemium) Ürünlere Geçişinde Etkili Faktörler
Selen ÖZTÜRK (İstanbul Üniversitesi)

Kişiselleştirilmiş Mobil Pazarlama: Bildirim Örneği
Faruk GÜVEN (Abdullah Gül Üniversitesi)

Sağlık Kurumu Çalışanlarında Duygusal Tükenmişlik ve Yabancılaşma Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
İrem TEK DURMUŞ (Tarsus Üniversitesi)
Emine ATALAY (Tarsus Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Kalender Özcan ATILGAN (Mersin Üniversitesi)*

IKT02 Uygulamalı İktisat

Sept. 8/ 8 Eylül 14:00-15:30 **Zoom Room C (click to connect)**

Türkiye'de Dijital Bölünmenin Hanehalkı Tüketimi Üzerindeki Etkisi
Özlem İPEK (Tarsus Üniversitesi)

Gelir Memnuniyeti Açısından Hanehalkı Finansman Seçeneklerinin Önemi
Gökhan ÖZBİLGE (İstanbul Gelişim Üniversitesi)
Egemen İPEK (Tarsus Üniversitesi)

Akıllı Sözleşmelerin Uluslararası Ticarette Kullanımı
Ata KAHVECİ (Tarsus Üniversitesi)

Sağlık Harcamalarının Ülke Ekonomisindeki Yeri ve Önemi
Ömer Faruk ASLAN (Atatürk Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Hüseyin Mualla YÜCEOL (Mersin Üniversitesi)*

15:30- 16:00 Coffee Break / Kahve Arası

ISL03 Selected Topics on Managementl

Sept. 8/ 8 Eylül 16:00-17:30 **Zoom Room A (click to connect)**

Digital Innovation Management: Frameworks, Strategies, and Future Perspectives
Cenk AKSOY (McGill University)

Navigating Economic Challenges: Exploring The Path to Sustainable Development in Pakistan
Rafia ASHAR (Bahria University)

Communication Education in Health Services
Engin ÇELEBİ (Çukurova University)

Building Effective Cybersecurity Leadership: The Crucial Role of Leaders in Protecting Businesses Against Cyber Threat
Cenk AKSOY (McGill University)

***Moderatör**: Prof. Dr. Yavuz DEMİREL (Kastamonu Üniversitesi)*

FNS03 Uygulamalı Finans

Sept. 8/ 8 Eylül 16:00-17:30 **Zoom Room B (click to connect)**

Fintek Ekosistemi: Fırsatlar ve Tehditler
Serkan ŞAHİN (Tarsus Üniversitesi)

Covid-19 Pandemisinin Yatırım Araçları Üzerindeki Etkisi
Nisa ALPARSLAN (Tarsus Üniversitesi)
Saffet AKDAĞ (Tarsus Üniversitesi)

Yüksek Getirili Tahvil Piyasasında Fiyat Balonları Üzerine Bir Çalışma
Hakan YILDIRIM (İstanbul Gelişim Üniversitesi)

Borsa İstanbul Sektör Endekslerinde Adaptif Piyasa Hipotezinin Geçerliğinin İncelenmesi
Ahmet Fatih GÜRBÜZ (Tarsus Üniversitesi)
Kemal EYÜBOĞLU (Tarsus Üniversitesi)

Dünya'da ve Türkiye'de Kitlesel Fonlamanın Yükselişi: Kitlesel Fonlama Platformlarının Rolü
Serkan ŞAHİN (Tarsus Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. İlhan EGE (Mersin Üniversitesi)*

IKT03 Uygulamalı Makroiktisat

Sept. 8/ 8 Eylül 16:00-17:30 **Zoom Room C (click to connect)**

Tasarruf-Büyüme Sarmalında Haavelmo Hipotezi: Türkiye Örneği
A. Sezai EMEÇ (Tarsus Üniversitesi)
Rumeysa KAYA (Tarsus Üniversitesi)

Gelişen Piyasa Ekonomilerinde İhracatın İncelenmesi: Kulüp Yakınsama Analizi
Ahmet KOLUMAN (Tarsus Üniversitesi)
Fatih KAPLAN (Tarsus Üniversitesi)

İnovasyonun Coğrafi Dağılımının Üstel Yasa ile Analizi: Türkiye Örneği
Eren YILDIRIM (Sabahattin Zaim Üniversitesi)
Yasemin Asu ÇIRPICI (Marmara Üniversitesi)

Petrol Fiyatı ve Döviz Kurunun Tüketici Fiyatları Üzerindeki Asimetrik Etkisi: Türkiye Örneği
Serbinaz YILDIZ (Tarsus Üniversitesi)
Sinem EYÜBOĞLU (Tarsus Üniversitesi)

Finansal Gelişme ve Ekonomik Büyüme Kalitesi: Ülkeler Arasında Bir Analiz
Ayhan KULOĞLU (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Süleyman DEĞİRMEN (Mersin Üniversitesi)*

DAY 2

ISL04 Dijitalleşme ve Muhasebe

Sept. 9/ 9 Eylül 09:30-10:50 Zoom Room A (click to connect)

Muhasebe Meslek Mensuplarının Endüstri 4.0 Sanayi Devrimi ve Alt Bileşenleri İle İligili Algı Seviyelerinin Ölçülmesi Üzerine Bir Araştırma: Mersin İli Örneği
Hakan ACER (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi)

Metaverse ve Muhasebe Denetimine Etkisi
Mehmet Murat GUTNU (Mardin Artuklu Üniversitesi)

Endüstri 4.0 ve Kalite Yönetimi: ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Standardı Kapsamında Bir İnceleme
Cemalettin Öcal FİDANBOY (OSTİM Teknik Üniversitesi)
Mahsa FİDANBOY (Bağımsız Araştırmacı)

Muhasebe Bilgi Sisteminde Blokzincir Teknolojisi
Zeynep HATUNOĞLU (Tarsus Üniversitesi)
Eda OPUS (Tarsus Üniversitesi)

Avukatların Defter-Beyan Sistemi Üzerinden Defter Tutma ve Beyanname Gönderebilme ile İlgili Algı Seviyelerinin Ölçülmesi Üzerine Bir Araştırma: Mersin İli Örneği
Hakan ACER (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Semra AKSOYLU (Kayseri Üniversitesi)*

ISL05 Yönetim ve Liderlik

Sept. 9/ 9 Eylül 09:30-10:50 Zoom Room B (click to connect)

Dijital Ekosistem Yönetimi ve Stratejilerin İncelenmesi
Ayhan YALÇINSOY (Bilişim Academy)
Ahmet AKAYDIN (Bağımsız Araştırmacı)

İşletmelerin Yönetsel Dijital Yetkinlikleri
Adem ÖZDEMİR (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi)

Küresel Kültür Bağlamında Dijitalleşme ve Liderlik Kavramlarına Teorik Bir Bakış
Mesut COŞKUN (Alaaddin Keykubat Üniversitesi)
Ali Osman UYMAZ (Alaaddin Keykubat Üniversitesi)

Dijital Çağda Kurumsal Sosyal Sorumluluk: Fırsatlar ve Riskler
Ömer Faruk ALADAĞ (İnönü Üniversitesi)

Dijitalleşmenin Davranışsal Eğilimler Açısından Yarattığı Fırsat ve Zorluklar
Nazmiye ÜLKÜ PEKKAN (Tarsus Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Salih GÜNEY (İstanbul Aydın Üniversitesi)*

DGR01 Sağlık ve Tarım Sektörlerinde Dijitalleşme

Sept. 9/ 9 Eylül 09:30-10:50 **Zoom Room C (click to connect)**

Metaverse'ün Sağlık Turizmi ve Yaşlı Bakım Hizmetleri Kapsamında Değerlendirilmesi
Şükran DERTLİ (Atatürk Üniversitesi)
Muhammet Emin DERTLİ (Atatürk Üniversitesi)

Yeşil Refah İçin Yollar: Küçük Çiftçiler Arasında Sürdürülebilir Tarımın Benimsenmesi İçin Bilgi Temelini Anlamak
Gülizar SABUNCU (Gebze Teknik Üniversitesi)
Gökçen ARKALI OLCAY (Gebze Teknik Üniversitesi)

Blok Zincir ve Nesnelerin İnterneti Teknolojilerinin Gıda/Tarım Tedarik Zincirinin Etkinliğinin Arttırılmasındaki Rolü
Serkan DEMİRDÖĞEN (Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi)

Gebelikte Hipertansiyon
Hüseyin DEMİRTAŞ (Gazi Üniversitesi)
Mehmet Burak GÜLCAN (Gazi Üniversitesi)

Sağlık Kurumu Çalışanlarında Duygusal Emek, İş-Aile Çatışması ve İşten Ayrılma Niyeti Etkisinin İncelenmesi
Buket URGUN (Tarsus Üniversitesi)
Emine ATALAY (Tarsus Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Ramazan ERDEM (Süleyman Demirel Üniversitesi)*

10:50- 11:00 Coffee Break / Kahve Arası

ISL06 Dijitalleşme ve Girişimcilik

Sept. 9/ 9 Eylül 11:00-12:30 **Zoom Room A (click to connect)**

Dijital Dönüşüm ve Kadın Girişimciliği
Tuğba ERDEM ALADAĞ

Dijital Girişimcilikte Finansal, Sosyal ve Hukuki Engeller
Yasin AKKUŞ

Girişimlerin Finansmanı ve Ücret Yönetimi İlişkisinde Ücret Belirleme ve Ödüllendirmenin Rolü: Makine İmalatı Sanayi Araştırması
Ali Şükrü ÇETİNKAYA

Dijitalleşme Sürecinde Uç Bilişim
Birkan BÜYÜKARIKAN

***Moderatör**: Prof. Dr. Adnan ÇELİK (Selçuk Üniversitesi)*

LOJ01 Lojistik Yönetimi

Sept. 9/ 9 Eylül 11:00-12:30 **Zoom Room B (click to connect)**

Dijital Örgüt Kültürünün Tedarik Zinciri Performansına Etkisi
Gülşah ŞİŞMAN (Çukurova Üniversitesi)
Nazmiye Ülkü PEKKAN (Tarsus Üniversitesi)

Dış Ticarette Havayolu Yük Taşımacılığının Yeri: Türkiye'deki Havalimanlarının Yoğunluk Analizi
Muhammed TURĞUT (Tarsus Üniversitesi)
Hakkı ÖZBAŞ (Tarsus Üniversitesi)

Blokzincir Teknolojisinin Tedarik Zincirlerinde Kullanımı Üzerine Bir Araştırma: Türkiye Örneği
Sinan ÇIKMAK (Düzce Üniversitesi)

Tesis Yeri Seçiminde Çok Kriterli Karar Verme Teknikleri: Mersin Serbest Bölgesi Örneği
Simge DOĞAN (Toros Üniversitesi)
Ayhan DEMİRCİ (Toros Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Mehmet TANYAŞ (Maltepe Üniversitesi)*

DGR02 Kamu Yönetiminde Dijital Dönüşüm

Sept. 9/ 9 Eylül 11:00-12:30 **Zoom Room C (click to connect)**

Dijitalleşme ve Kamusal Hizmetlerin Sunumu
Gamze TOY (Erciyes Üniversitesi)

Dijitalleşme Sürecinde Yerel Yönetimler
Mehmet YILDIZ (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)

DTÖ'nün Oluşumundaki Tarihsel Süreç ve TRIPS Anlaşması Bağlamında Fikri Mülkiyet Hakları
Burak AKDERE (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)

Dijital Dönüşümde Gözetimin Evrimi Değişen Gözetim Pratikleri: Panoptikondan Süperpanoptikona
Selin GEVREK (Selçuk Üniversitesi)
Ali ŞAHİN (Selçuk Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Ercan OKTAY (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi)*

12:30- 13:00 Lunch / Öğle Yemeği

ISL07 Dijitalleşmenin Sektörel Etkileri

Sept. 9/ 9 Eylül 13.00-14.30 **Zoom Room A (click to connect)**

Tedarikçi Seçiminde Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) Uygulaması: Üretim Sektörü Örneği
Gülşah ŞİŞMAN (Çukurova Üniversitesi)

Dombi Operatörlerine Dayalı Yeni Bir Bulanık Grup Karar Verme Modeli Kullanılarak Üretim Endüstrileri İçin Makine Öğrenimi Platformlarının Seçimi
Handen KÜÇÜKÖNDER (Bartın Üniversitesi)
Ömer Faruk GÖRÇÜN (Kadir Has Üniversitesi)

Uluslararası Ticarette Karşılaşılan Sorunlar ile İşletmelerde Akıllı Teknolojilerin Kullanımı Arasındaki İlişki: Otomotiv Sektöründe Bir Araştırma
Ali Şükrü ÇETİNKAYA (Selçuk Üniversitesi)

Yeşil Pazarlama: Türkiye'de Elektrikli Araç Piyasası
Zeynep KAPLAN (Toros Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Fatih KAPLAN (Tarsus Üniversitesi)*

LOJ02 Lojistik Alanında Bilimetrik Çalışmalar

Sept. 9/ 9 Eylül 13:00-14:30 **Zoom Room B (click to connect)**

Uluslararası Ticaret ve Lojistik Ana Bilim Dalında Görev Alan Öğretim Üyelerinin Lisansüstü Öğrencilerden Beklentilerine İlişkin Nitel Bir Araştırma
Pınar BEDLEK (Tarsus Üniversitesi)
Sezen BOZYİĞİT (Tarsus Üniversitesi)

Dijital Lojistik Kavramı Üzerine Yapılan Çalışmaların Vosviewer ile Bibliyometrik Analizi
Filiz SİVASLIOĞLU (İstanbul Gelişim Üniversitesi)

Kitle Kaynak Lojistik Kavramının Bilimsel Haritalar Tekniğiyle Görselleştirilmesi
Mehmet İNCE (Tarsus Üniversitesi)
Şule SİPAHİ (Tarsus Üniversitesi)

Limanlarda Dijitalleşme ve Akıllı Limanlar Konusunda Yapılmış Çalışmalara İlişkin Ulusal Literatür Taraması
Selçuk KAHVECİ (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Köksal HAZIR (Toros Üniversitesi)*

Kamu Yönetiminde Dijital Dönüşüm

Sept. 9/ 9 Eylül 13:00-14:30 **Zoom Room C (click to connect)**

Sağlık Hizmetlerinde Süreç Madenciliği: Sistematik Bir İnceleme
Demet KÖSEOĞLU (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi)
Mehmet Cabir AKKOYUNLU (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi)

Sağlık Bilgi Sistemlerinin Bilgi Güvenliği ve Hasta Mahremiyeti Açısından Değerlendirilmesi
Dilek USLU (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Muhammet Fettah TANIŞ (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Kamu Satınalımlarında Dijital Dönüşüm: E-Doğrudan Temin Uygulamalarının Belediyelerde Uygulanabilirliği
Gizem FESLİ (Tarsus Üniversitesi)

Türkiye'de Elektronik Ticaretin Vergilendirilmesi
Emine AYRANCI BAĞRIAÇIK (Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Cemal ALTAN (Mersin Üniversitesi)*

14:30- 15:00 Coffee Break / Kahve Arası

ISL08 Dijitalleşme ve Sürdürülebilirlik

Sept. 9/ 9 Eylül 15:00-16:30 **Zoom Room A (click to connect)**

Dijital Çağda Çalışanlarda Yapay Zeka Kaygısının Tükenmişliğe Etkisi
Fırat GÜLTEKİN (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)

Sürdürülebilir Tüketim Davranışı Konusuna Sosyodemografik Özelliklerin Etkisi
Ümmühan AKBAY (Işık Üniversitesi)
Hüseyin KAYA (Işık Üniversitesi)

Cittaslow Şehirlerde Yapılan Yiyecek ve İçecek Temalı Festivallerin Gastronomi Turizmi Destinasyon Pazarlamasına Etkisi: Kuzey Kıbrıs Örneği
Mehmet ÇAVUŞOĞLU (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)

Uluslararası Hedef Pazar Tespitinde Yapay Zeka Kullanımı Üzerine Bir Araştırma
M. Sami SÜYGÜN (Tarsus Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Hasan GÜL (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)*

ISL09 Dijitalleşme Alanında Bilimetrik Çalışmalar

Sept. 9/ 9 Eylül 15:00-16:30 **Zoom Room B (click to connect)**

Stratejik Çeviklik Konulu Tezlerin İçerik Analizi
Dilek SAĞLIK (Selçuk Üniversitesi)
Ali Şükrü ÇETİNKAYA (Selçuk Üniversitesi)

Dijital Ekonomi Alanında Yazılan Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi ile İncelenmesi
Nurgül ERDAL (İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa)

İşletmelerde Yapay Zekanın Benimsenmesi Konusunda Yapılan Endeks Çalışmalarının Değerlendirilmesi
Can Burak NALBANTOĞLU (İstanbul Gelişim Üniversitesi)

Finans Alanında Blokzincir Teknolojisi: Sistematik Bir Literatür Taraması
Zeynep AYTAÇ (Aksaray Üniversitesi)

***Moderatör**: Prof. Dr. Bülent ŞEN (Tarsus Üniversitesi)*

GELİR MEMNUNİYETİ AÇISINDAN HANEHALKI FİNANSMAN SEÇENEKLERİNİN ÖNEMİ

Gökhan ÖZBİLGE[1]
Egemen İPEK[2]

ÖZET

Gelir memnuniyeti, yaşam memnuniyetinin en önemli alanlarından birisi olarak bireylerin öznel iyi oluşlarını tamamlamaktadır. Bir bireyin gelir memnuniyeti, gelir beklentisi ile mevcut gelir arasındaki farkın, bir referans gelire göre ve/veya zamanlararası karşılaştırılmasına dayanarak elde edilen, öznel bir tatmini ifade etmektedir. Bu açıdan bireylerin gelir memnuniyetini etkileyen faktörlerin incelenmesi çeşitli açılardan önem arz etmektedir. Öncelikle bu durum yaşam memnuniyeti ve dolayısıyla öznel iyi oluşun artışına yapılacak katkılara somut kanıtlar sağlayacaktır. Ayrıca gelir memnuniyetinin öznel ifadesi, gelir memnuniyetinin sağlanması adına tercih edilen finansal tercihleri de görünür kılabilecektir. Böylece hem finansal varlıkların tercihleri açısından hanehalkı finansman kararlarının sürdürülebilirliğine ilişkin politika önerileri oluşturulabilir hem de hanehalklarının iktisadi hedeflerine daha kolay ulaşarak öznel iyi oluşlarının artırılması sağlanabilir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, hanehalkı finansman seçeneklerinin ve sosyoekonomik faktörlerin gelir memnuniyeti üzerine olan etkilerinin araştırılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda Türkiye İstatistik Kurumu'ndan sağlanan 2021 Türkiye Aile Yapısı Araştırması Mikro Veri Seti ve sıralı logit modeli kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, gayrimenkul, altın, hisse senedi gibi finansal yatırım tercihlerinin gelir memnuniyetini artırdığını, döviz ve tahvil tercihlerinin ise azalttığını göstermektedir. Finansal açıdan bu sonuçlar, bireylerin vadeye göre daha az ayarlama yaptıkları finansal araçları tercih etme eğiliminin gelir memnuniyetini artıracağına işaret ederken, bireyler tarafından tercih edilme olasılıklarının da daha fazla olacağına dikkat çekmektedir. Diğer yandan gelirle beraber artan gelir memnuniyetinin, yüksek eğitim düzeyi ve gelir paylaşımıyla azaldığı anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gelir memnuniyeti, Hanehalkı finansmanı, Finansal varlıklar, Sıralı logit model

[1]İstanbul Gelişim Üniversitesi, gozbilge@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9060-091X
[2] Tarsus Üniversitesi, egemenipek@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1365-0526

IMPORTANCE OF HOUSEHOLD FINANCE OPTIONS FOR INCOME SATISFACTION

Gökhan ÖZBİLGE[1]
Egemen İPEK[2]

ABSTRACT

Income satisfaction, as one of the most important areas of life satisfaction, complements the subjective well-being of individuals. Income satisfaction, which expresses the subjective satisfaction of an individual, is based on the comparison of the difference between income expectation and current income with reference and intertemporal income. In this respect, it is important to examine the factors affecting the income satisfaction of individuals in various aspects. First of all, this situation will provide concrete evidence for the contribution to be made to increasing life satisfaction and, therefore, subjective well-being. In addition, the subjective expression of income satisfaction will make the preferred financial preferences visible in order to ensure income satisfaction. Thus, policy recommendations can be made regarding the sustainability of household finance decisions in terms of the preferences of financial assets, as well as increasing the subjective well-being of households by reaching their economic goals more easily. In this context, the aim of the study is to investigate the effects of household finance options and socioeconomic factors on income satisfaction. For this purpose, the 2021 Türkiye Family Structure Survey Micro Data Set provided by Turkstat and the ordered logit model were used. The findings show that financial investment preferences such as real estate, gold, and stocks increase income satisfaction, while foreign exchange and bond preferences decrease it. In terms of finance, these results point out that individuals' tendency to prefer financial instruments with fewer maturity adjustments will increase their income satisfaction, and they will also be more likely to be preferred by individuals. On the other hand, it is understood that income satisfaction, which increases with income, decreases with higher education levels and income sharing.

Keywords: Income satisfaction, Household finance, Financial assets, Ordered logit model

[1]İstanbul Gelişim Üniversitesi, gozbilge@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9060-091X
[2] Tarsus Üniversitesi, egemenipek@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1365-0526

TÜRKİYE'DE DİJİTAL BÖLÜNMENİN HANEHALKI TÜKETİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Özlem İPEK[1]

ÖZET

Bilgisayar ve internet gibi bilgi teknolojileri bireylerin bilgiye erişiminde giderek daha önemli bir araç haline gelmiş ve bilgi işleme şekillerini değiştirmiştir. Son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımındaki muazzam artışa rağmen, "dijital bölünme" ya da bilgi teknolojileri erişimi ve kullanımındaki eşitsizlikler hem ülkeler arasında hem de ülkeler içindeki belirli sosyoekonomik ve demografik gruplar arasında daha görünür hale gelmiştir. Dijital bölünme, ekonomik ve sosyal kalkınmadaki eşitsizliği daha da kötüleştirmenin yanı sıra bilgi ve teknolojiye yeterli erişimin ek gelir yaratmasını da engellemektedir. Dolayısıyla dijital bölünmenin daha düşük hanehalkı tüketim seviyesiyle ilişkili olduğu düşünülmektedir. Önceki çalışmalarda, sosyoekonomik ve demografik faktörlerin yanı sıra gelir ve dijital bölünme arasındaki ilişki araştırılsa da dijital bölünmenin tüketim ile ilişkisi ihmal edilmiştir. Bu çalışma, Türkiye'de yerleşik hanehalkları arasındaki dijital bölünmenin hanehalkı tüketimi üzerindeki etkilerini Türkiye İstatistik Kurumu 2019 Hanehalkı Bütçe Anketi verileri üzerinden genelleştirilmiş momentler yöntemi ile araştırmaktadır. Çalışmada hanehalkı tüketimi ile internet kullanımı arasındaki direkt ilişki ortaya konulmuş olup, dijital bölünmenin hanehalkı tüketimini negatif yönde etkilediği ortaya konulmuştur. Ayrıca, haneye ait hanehalkı geliri, hanehalkı büyüklüğü, yaş, eğitim durumu, cinsiyet, çalışma durumu gibi sosyo-ekonomik değişkenlerin hanehalkı tüketimi üzerindeki etkileri de tahmin edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hanehalkı, Ditijal bölünme, GMM, Türkiye

[1]Tarsus Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, ozlemipek@tarsus.edu.tr, Orcid: 0000-0002-3711-3258

THE EFFECT OF DIGITAL DIVIDE ON HOUSEHOLD CONSUMPTION IN TURKEY

Özlem İPEK[1]

ABSTRACT

Information technologies such as computers and the internet have become increasingly important tools for individuals to access information and have changed the patterns of information processing. Despite the enormous increase in the use of ICTs in recent years, the "digital divide" or inequalities in access to and use of ICTs have become more visible both between countries and between specific socio-economic and demographic groups within countries. In addition to exacerbating inequality in economic and social development, the digital divide also prevents adequate access to information and technology from generating additional income. The digital divide is therefore thought to be associated with lower levels of household consumption. Although previous studies have investigated the relationship between income and the digital divide, as well as socioeconomic and demographic factors, the relationship between the digital divide and consumption has been neglected. This study investigates the effects of the digital divide on household consumption among households residing in Türkiye using the generalized method of moments based on the 2019 Household Budget Survey data of the Turkish Statistical Institute. In the study, the direct relationship between household consumption and internet use is revealed, and it is found that the digital divide negatively affects household consumption. In addition, the effects of socio-economic variables such as household income, household size, age, educational attainment, gender, and employment status on household consumption were also estimated.

Keywords: Household, Digital divide, GMM, Türkiye

[1]Tarsus Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, ozlemipek@tarsus.edu.tr, Orcid: 0000-0002-3711-3258

SAĞLIK HARCAMALARININ ÜLKE EKONOMİSİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Ömer Faruk ASLAN[1]

ÖZET

Bilgi ve teknolojinin hızla yayıldığı şu günlerde bireylerin refahlarındaki gelişmeler ülkeler içerisinde hızlıca yayılmaktadır. Bu da ülkelerin kendi vatandaşlarına sunmuş oldukları hizmetlerde güncelleme yapmalarına neden olmaktadır. Geçmiş zamanda devlete atfedilmeyen görevlerin üstlenmelerini sağlayacaktır. Böyle bir atmosferde ülkeler sadece ülke ekonomisini gösteren GSYH' daki artışı tek başına yeterli görmemektedir. Bunun yanı sıra kalkınmışlık göstergelerinde de ilerlemeyi hedeflemektedir. Ülkelerin vatandaşlarına sunmuş olduğu sağlık hizmetlerinin çeşitliliği ve kalitesi kalkınmışlık göstergelerinden birini oluşturmaktadır. Sağlık hizmeti vatandaşa sunulan en temel hizmetlerin başında gelmektedir. Özellikle sosyal devlet anlayışının hâkim olduğu devletler temel karşılanacak hizmetlerin başında gelmektedir. 1982 Anayasası' nın 65. Maddesinde ise mali gücü oranında sosyal devletin yükümlülükleri yerine getireceği hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda sağlık hizmetlerinden vatandaşın mali gücü oranında ücretsiz veya primli biçimde yararlanması sağlanmaktadır. Yıllar itibariyle sağlık harcamalarına ödenen tutar bütçede önemli yer oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında yıllar itibariyle sağlık harcamaların GSYH' daki kısmı verilerek artış veya azalışlar tespit edilecektir. Elde edilen veriler ışığında politika önerilerinde bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Harcaması, GSYH, Sosyal Devlet, Bütçe, Politika.

[1]Atatürk Üniversitesi İspir Hamza Polat Meslek Yüksekokulu, ofaruk.aslan@atauni.edu.tr ve ORCID: 0000-0001-7415-6049

THE PLACE AND IMPORTANCE OF HEALTH EXPENDITURES IN THE COUNTRY'S ECONOMY

Ömer Faruk ASLAN[1]

ABSTRACT

In these days when information and technology are spreading rapidly, developments in the welfare of individuals are spreading rapidly within countries. This causes countries to update the services they offer to their citizens. It will enable them to undertake tasks that were not attributed to the state in the past tense. In such an atmosphere, countries do not consider the increase in GDP, which only shows the country's economy, sufficient on its own. In addition, it aims to make progress in development indicators. The diversity and quality of health services offered by countries to their citizens constitute one of the indicators of development. Health care is one of the most basic services offered to citizens. Especially in the states where the social state understanding is dominant, it is one of the primary services to be met. In Article 65 of the 1982 Constitution, it is stipulated that the social state will fulfill its obligations in proportion to its financial power. In this context, it is ensured that the citizens benefit from health services free of charge or at a premium, in proportion to their financial strength. The amount paid to health expenditures over the years constitutes an important part of the budget. Within the scope of the study, increases or decreases will be determined by giving the portion of health expenditures in GDP over the years. Policy recommendations will be made in the light of the data obtained.

Keywords: Health Expenditure, GDP, Social State, Budget, Policy.

[1]Atatürk Üniversitesi İspir Hamza Polat Meslek Yüksekokulu, ofaruk.aslan@atauni.edu.tr ve ORCID: 0000-0001-7415-6049

COMMUNICATION EDUCATION IN HEALTH SERVICES

Engin ÇELEBİ[1]

ABSTRACT

Communicative competence in health services is seen as a prerequisite. It can be stated that the focus of communication education in health services should be applied to learning and transferable skills. Because communication education is about developing a general understanding of life skills and a mature personality. Communication skills require the adoption of effective work habits, efficient time management, ownership of learning, and emotional intelligence. This requires skills to gather, analyze, interpret, formulate, and transfer information. Therefore, more emphasis should be placed on hands-on training, and various cognitive skills such as being more accurate, precise, open-minded, and creative should be developed. Creative thinking, critical thinking, and problem solving are the most key skills that communication professionals must possess. Learning what core skills are required in practice is essential to filling gaps in education. Communication is a field where people's knowledge, confidence, personalities, and attitudes can be tested. Lack of self-confidence in communication skills can have serious consequences in students' professional lives. While improving the quality of education is important, all these efforts can go to waste if students are not socially and professionally prepared to enter the healthcare industry. Communication can be seen as a difficult field that requires creativity, leadership, good diction, and eloquence. These skills include demonstrating competence and professionalism, coping with situations of uncertainty and pressure, self-assessment, developing time management skills, self-confidence, responsibility, and adaptability. In addition, ethical problems related to job satisfaction are an important indicator of employees' feeling connected to the profession through common values.

Keywords: Communication education, communication skills, health management, health services.

[1]Çukurova University, engincelebi@cu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5791-8080

SAĞLIK HİZMETLERİNDE SÜREÇ MADENCİLİĞİ: SİSTEMATİK BİR İNCELEME

Demet KÖSEOĞLU[1]
Mehmet Cabir AKKOYUNLU[2]

ÖZET

İş süreçleri yönetimi için ortaya çıkan bir teknik olan Süreç Madenciliği (Process Mining=PM), özellikle son yıllarda, üretim, perakende, hizmet, tedarik zinciri ve sağlık hizmetleri dahil olmak üzere birçok alanda uygulanmaktadır. Çeşitli alanlarda kullanılmış ve süreçleri optimize etme, darboğazları tespit etme ve maliyetleri düşürme yeteneği sayesinde dikkatleri üzerine çekmiştir. Süreç madenciliği, veri tabanında yer alan olay günlüklerinden bilgi elde ederek gerçek süreçleri keşfetmeyi, izlemeyi ve iyileştirmeyi amaçlamaktadır.

Doğası gereği karmaşık, değişken ve çok disiplinli çoğu süreçte olduğu gibi sağlık hizmetlerinde de bu teknik sıklıkla kullanılmaktadır. PM, sağlık hizmetleri süreçlerinin doğru yönetilmesine katkı sağlamaktadır. Uygun maliyetli ve sürdürülebilir bir sağlık hizmeti modelinin elde edilmesine ve hastaların yaşam kalitesinin iyileştirilmesine yardımcı olabilir.

İkincil çalışmalar kapsamında birçok literatür taraması, sağlık hizmetlerinde PM uygulamalarının durumunu klinik yollar, teşhis/tedavi süreçleri, hasta akışı ve hastane yönetimi gibi farklı açılardan ortaya koymaktadır. Bu çalışmada, birincil çalışmalarda mevcut olan bilgileri yapılandırmak için sistematik bir incelemenin sonuçları sunulmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, sağlık alanında uygulanan süreç madenciliği literatürünün kapsamlı bir incelemesini gerçekleştirmektir. Bu sistematik incelemenin kapsamı, literatürde en sık kullanılan kategorilere göre aşağıda belirtilen sekiz ana husus kapsamında incelenen ilgili vaka çalışmalarını kapsamaktadır: Araştırma türü, sağlık uzmanlığı, süreç madenciliği araçları, uygulama bağlamı, süreç madenciliği faaliyetinin türü, süreç keşif teknikleri, uygunluk kontrol teknikleri ve süreç geliştirme teknikleri. Böylelikle bu makale, bu alanla ilgilenen araştırmacılar için giriş niteliğinde bir referans sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Süreç madenciliği, Sağlık hizmetleri, Sitematik inceleme

[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, demetkoseoglu@hotmail.com.tr, ORCID: 0000-0002-9153-9276
[2]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, mcakkoyunlu@kmu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9388-6554

PROCESS MINING IN HEALTHCARE: A SYSTEMATIC REVIEW

Demet KÖSEOĞLU[1]
Mehmet Cabir AKKOYUNLU[2]

ABSTRACT

Process Mining (PM), an emerging technique for business process management, has been applied in many areas, including manufacturing, retail, service, supply chain and healthcare, especially in recent years. It has been used in various fields and has attracted attention thanks to its ability to optimize processes, identify bottlenecks and reduce costs. Process mining aims to discover, monitor and improve real processes by extracting information from event logs in a database.
As with most processes that are complex, variable and multidisciplinary in nature, this technique is frequently used in healthcare. PM contributes to the proper management of healthcare processes. It can help to achieve a cost-effective and sustainable healthcare model and improve the quality of life of patients.
Many literature reviews within the scope of secondary studies reveal the status of PM applications in healthcare from different perspectives such as clinical pathways, diagnostic/treatment processes, patient flow and hospital management. This study presents the results of a systematic review to structure the information available in primary studies.
The aim of this study is to perform a comprehensive review of the process mining literature applied in healthcare. The scope of this systematic review includes relevant case studies that are examined under the following eight main aspects, according to the categories most frequently used in the literature: Research type, health expertise, process mining tools, application context, type of process mining activity, process discovery techniques, conformance checking techniques and process improvement techniques. This article thus provides an introductory reference for researchers interested in this field.

Keywords: Process mining, Healthcare, Systematic Review

[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, demetkoseoglu@hotmail.com.tr, ORCID: 0000-0002-9153-9276
[2]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, mcakkoyunlu@kmu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9388-6554

SAĞLIK BİLGİ SİSTEMLERİNİN BİLGİ GÜVENLİĞİ ve HASTA MAHREMİYETİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dilek USLU[1]
Muhammet Fettah TANIŞ[2]

ÖZET

Sağlık hizmetleri sunumunda bilgiye kolay ve hızlı bir şekilde ulaşmak için kullanılan sağlık bilgi sistemleri bilgilerin saklanması, iletilmesi ve etkili bir şekilde kullanılması için son derece önemli bir yere sahiptir. Sağlık bilgi sistemleri teknolojik gelişmeye bağlı olarak kullanımının artmasıyla birlikte birtakım riskleri de beraberinde getirmiştir. Sağlık hizmeti sunumu sırasında elde edilen veriler kritik öneme sahip olduğu için bu verilerin güvenli bir şekilde saklanması, korunması ve sağlık hizmeti sürecinin tüm aşamalarında mahremiyet hakkının korunması bir zorunluluktur. Sağlık hizmeti sunumu sırasında elde edilen veri miktarının artması ve bu verilere birçok kişinin kolaylıkla ulaşabilmesi kritik öneme sahip olan bu veriler için güvenlik ve mahremiyet sorunlarının oluşmasına sebep olabilmektedir. Sağlık bilgi sistemlerinin sağlık hizmeti kullanıcıları tarafından bilgi güvenliği ve hasta mahremiyeti açısından değerlendirilmesinin amaçlandığı bu çalışma ile sağlık bilgi sistemlerinin kullanımı önündeki engellerin fark edilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Betimsel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılmış olup, 230 kişi ile bu çalışma gerçekleştirilmiştir. Yüz yüze anket tekniği kullanılarak elde edilen verilerin analizinde SPSS 22 programı kullanılmıştır. Çalışma sonucunda sağlık hizmetlerinin sunumunda sağlık bilgi sitemlerinin aktif olarak kullanımının yararlı olacağı fakat hastalara ait verilerinin art niyetli kişiler tarafından ele geçirilmesi konusunda katılımcıların çekincesinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle sağlık bilgi sistemlerinin kullanımında bilgi güvenliğinin sağlık hizmeti kullanıcıları tarafından zayıf görüldüğü söylenebilir. Ayrıca, katılımcıların, hasta mahremiyeti konusundaki farkındalıklarının düşük olduğu ve mahremiyet hakkı konusunda bilgilendirme çalışmalarının arttırılması gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Sistemleri, Sağlık Bilgi Sistemleri, Bilgi Güvenliği, Hasta Mahremiyeti.

[1]Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, dilek.uslu@hbv.edu.tr, 0000-0001-9430-2453
[2]Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, muhammet.tanis@hbv.edu.tr

EVALUATION OF HEALTH INFORMATION SYSTEMS IN TERMS OF INFORMATION SECURITY AND PATIENT PRIVACY

Dilek USLU[1]
Muhammet Fettah TANIŞ[2]

ABSTRACT

Health information systems, which are used to access information easily and quickly in the provision of health services, have an extremely major place for the storage, transmission, and effective use of information. With the increase in the use of health information systems due to technological development, it has brought some risks. Since the data obtained during the provision of health care services is of critical importance, it is necessary to store and protect this data securely and to protect the right to privacy at all stages of the health care process. The increase in the amount of data obtained during the provision of health services and the easy access of many people to this data may cause security and privacy problems for these data, which is of critical importance. In this study, which aims to evaluate health information systems in terms of information security and patient privacy by health service users, will contribute to the awareness of barriers to the use of health information systems. In this study in which descriptive research method was used, convenience sampling method was used and this study was carried out with 230 people. SPSS 22 program was used in the analysis of the data obtained by using the face-to-face survey technique. As a result of the study, it was concluded that the active use of health information systems in the delivery of health services would be beneficial, but the participants had reservations about the acquisition of patient data by malicious people. For this reason, it can be said that information security in the use of health information systems is seen as weak by health service users. In addition, it is suggested that the awareness of the participants on patient privacy is low and the awareness of the right to privacy should be increased.

Keywords: Information Systems, Health Information Systems, Information Security, Patient Privacy.

[1]Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, dilek.uslu@hbv.edu.tr, 0000-0001-9430-2453
[2]Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, muhammet.tanis@hbv.edu.tr

YEŞİL REFAH İÇİN YOLLAR: KÜÇÜK ÇİFTÇİLER ARASINDA SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIMIN BENİMSENMESİ İÇİN BİLGİ TEMELİNİ ANLAMAK

Gülizar SABUNCU[1]
Gökçen ARKALI OLCAY[2]

ÖZET

Tarım teknolojilerinin ve nitelikli bilginin tarımsal üretime özgü zorluklara ek olarak küresel iklim krizinin yıkıcı etkilerini aza indirebilme kolaylığı ve tarımsal üretimde verimlilik ve karlılığa olumlu etkileri olmasına rağmen çiftçiler teknoloji ve yenilikçi yaklaşımlara tarihten bugüne olduğu gibi bugün de çok mesafeli yaklaşıyorlar. Bu durum, tarımdaki karmaşık sorunların çözümünü zorlaştırırken nüfus artışına bağlı konut talebi, sanayi ve turizm yatırımlarının tarım arazilerine olumsuz baskısı ve enerji ihtiyacını karşılayacak bitkisel üretimin yoğunlaşması da eklendiğinde dünyanın açlık krizi ile başa çıkmasının neredeyse imkansız hale geleceği öngörülüyor. Tarımın sürdürülebilirliğinde hem çevreyi korumak hem de tarımsal etkinliği ve verimliliği arttırmak için gerekli araçları sağlayan tarım teknolojileri çok önemli bir yere sahip. Her geçen gün kullanım alanları artan drone, uydu, tarım makine ve robotlarına entegre edilen sensörler gibi yenilikçi teknolojiler tarımsal üretimde yer alarak üretimin kalitesini, verimliliğini ve güvenirliliğini arttırmaktadır. Ancak, çiftçilerin yeni teknolojileri benimseme konusundaki dirençleri sürdürülebilir tarımın uygulanmasını zorlaştırmaktadır. Sürdürülebilir tarım teknolojileri hakkında bilgiye erişme, çiftçilerin sürdürülebilir tarım teknolojilerini benimseme konusundaki dirençlerini azaltma ve motivasyonlarını arttırmaya katkıda bulunabilir. Çiftçiler bilgiye erişim sayesinde diğer çiftçilerin deneyimlerinden, başarı ve başarısızlıklarından faydalanabilirler. Bu çalışmanın amacı gelişmekte olan bir ülke bağlamında çiftçilerin sürdürülebilir tarım uygulamaları konusunda tarım teknolojilerine ilişkin bilgi düzeylerini ve bu bilgiye hangi kaynaklardan ne tür araç ve kanallarla eriştiklerini anlamaktır. Çalışmanın amacını gerçekleştirmek için Hatay, İzmir ve Kayseri olmak üzere üç ayrı tarımsal üretim profilinin olduğu bölgeler seçilerek çiftçilerle ve tarımsal tedarik zincirini oluşturan tüm taraflarla yarı yapılandırılmış mülakatlar gerçekleştirilecektir. Verinin analizi ile elde edilecek bulgular Türkiye'de çiftçilerin sürdürülebilir tarım teknolojileri ile ilgili bilgiye erişimde ne tür sorunlarla karşılaştıkları ve bilgiye erişimi kolaylaştırmak için neler yapılabileceği konusunda gelecek çalışmalara ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir tarım, tarım teknolojileri, bilgi, küçük çiftçiler, teknoloji benimsenmesi

[1]Gebze Teknik Üniversitesi, g.sabuncu2020@gtu.edu.tr
[2] Gebze Teknik Üniversitesi, gaolcay@gtu.edu.tr

PATHWAYS TO GREEN PROSPERITY: UNDERSTANDING THE KNOWLEDGE BASE FOR SUSTAINABLE AGRICULTURE ADOPTION AMONG SMALLHOLDER FARMERS

Gülizar SABUNCU[1]
Gökçen ARKALI OLCAY[2]

ABSTRACT

Despite the positive effects of agricultural technologies and qualified knowledge in mitigating the devastating effects of the global climate crisis besides the challenges specific to agricultural production and increasing productivity and profitability in agricultural production, farmers have been very distant from technology and innovative approaches as they have been throughout history. This situation makes it difficult to solve the complex problems in agriculture, and it is predicted that it will be almost impossible for the world to cope with the hunger crisis when the negative pressure of housing demand due to population growth, industrial and tourism investments on agricultural lands and the intensification of plant production to meet energy needs are added. Agricultural technologies that provide the necessary tools to protect the environment and increase efficiency and productivity in agricultural sustainability have a very important place. Innovative technologies such as drones, satellites, sensors integrated into agricultural machinery and robots, which are increasingly used in agriculture, increase the quality, efficiency and reliability of production. However, farmers' resistance to adopting new technologies makes it difficult to implement sustainable agriculture. Accessing information about sustainable agriculture technologies can help reduce farmers' resistance to adopting sustainable agriculture technologies and increase their motivation. Farmers can benefit from the experiences, successes, and failures of other farmers through access to information. The aim of this study is to understand the level of knowledge of farmers about agricultural technologies related to sustainable agriculture practices and how they access this information from which sources and through what tools and channels in a developing country context. To achieve the aim of the study, face-to-face interviews will be conducted with farmers and all parties that make up the agricultural supply chain in three regions with different agricultural production profiles, namely Hatay, Izmir and Kayseri. The findings obtained from the analysis of the data will shed light on future studies on what kind of problems farmers face in accessing information about sustainable agriculture technologies in Turkey and what can be done to facilitate access to information.

Keywords: Sustainable agriculture, agricultural technologies, knowledge, small farmers, technology adoption

[1]Gebze Teknik Üniversitesi, g.sabuncu2020@gtu.edu.tr
[2] Gebze Teknik Üniversitesi, gaolcay@gtu.edu.tr

TÜRKİYE'DE ELEKTRONİK TİCARETİN VERGİLENDİRİLMESİ

Emine AYRANCI BAĞRIAÇIK[1]

ÖZET

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerle birlikte günümüzde elektronik ticaret ülkelerin uluslararası rekabet güçlerini artırmaları konusunda büyük bir öneme sahip olmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin önemli bir sanayi dalı olmanın ötesinde tüm sektörleri etkileyen bir yapısı vardır. Gelişmiş ülkeler bilgi ve iletişim alanında sahip oldukları ileri teknoloji sayesinde küresel pazarda önemli bir paya sahiptir. Gelişmekte olan ülkelerin uluslararası piyasalarda gelişmiş ülkelerle rekabet edebilmesi için bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeleri yakalayabilmesi ve geliştirebilmesi önemlidir. Nitekim günümüzde bilgi ve iletişim teknolojileri sanayi dünyanın en büyük sanayi konumuna gelmiştir.

Bilgi ve iletişim teknoloji sanayinin gelişmesi ile birlikte elektronik ticaret ve elektronik ticaretten şirketlerin/bireylerin elde ettikleri gelirlerin vergilendirilmesi devletler için önemli bir konu halini almıştır. Elektronik ticaretin hız kazanması ile birlikte özel sektörün veya bireylerin kolaylıkla uluslararası piyasalarda mal ve hizmet arz edebilme gücü artmıştır. Elektronik ticaret yoluyla elde edilen gelirlerin vergi dışı bırakılması ulusal vergi sistemleri için büyük bir adaletsizliğe neden olacaktır. Hem bu vergi uygulamasındaki adaletsizliğin meydana gelmemesi hem de artan kamu harcamalarının finansmanı için önemli oranda gelir sağlama potansiyeli olan elektronik ticaretin vergilendirilmesi kaçınılmazdır. Geleneksel ticaret yöntemleri üzerine oluşturulmuş olan ulusal ve uluslararası vergi uygulamaları e-ticaretin yaygınlaşması ile birlikte önemli birtakım problemleri de beraberinde getirmektedir. Bu doğrultuda, bu çalışmada söz konusu problemlerin çözümünü konu edinen ulusal ve uluslararası çalışmalar incelenerek; e-ticaretin vergilendirilmesi konusunda Türkiye'nin günümüzdeki durumu, Türkiye'nin de kurucu üyeleri arasında yer aldığı OECD'nin çalışmaları doğrultusunda değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Elektronik ticaret, Vergilendirme, Türkiye'de elektronik ticaret

[1] Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, emineayranci@osmaniye.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6258-4214

TAXATION OF E-COMMERCE IN TURKEY

Emine AYRANCI BAĞRIAÇIK[1]

ABSTRACT

With the developments in information and communication technologies, electronic commerce has a great importance for countries to increase their international competitiveness. Information and communication technologies have a structure that affects all sectors beyond being an important industrial branch. Developed countries have an important share in the global market thanks to their advanced technology in the field of information and communication. In order for developing countries to compete with developed countries in international markets, it is important for them to catch and develop the developments in information and communication technologies. As a matter of fact, the information and communication technologies industry has become the largest industry in the world today.

With the development of the information and communication technology industry, electronic commerce and the taxation of the income obtained by companies/individuals from electronic commerce has become an important issue for states. With the acceleration of electronic commerce, the power of the private sector or individuals to easily supply goods and services in international markets has increased. Excluding the revenues obtained through electronic commerce from taxation would cause a great injustice for national tax systems. It is inevitable to tax electronic commerce, which has the potential to provide a significant amount of income, both to prevent the occurrence of injustice in this tax practice and to finance increasing public expenditures. National and international tax practices that have been established on traditional trade methods bring along some important problems with the spread of e-commerce. Accordingly, this study analyses national and international studies on the solution of these problems and evaluates Turkey's current situation on the taxation of e-commerce in line with the studies of the OECD, of which Turkey is one of the founding members.

Keywords: E-Commerce, Taxation, E-commerce in Türkiye

[1] Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, emineayranci@osmaniye.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6258-4214

METAVERSE'ÜN SAĞLIK TURİZMİ VE YAŞLI BAKIM HİZMETLERİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Şükran DERTLİ[1]
Muhammet Emin DERTLİ[2]

ÖZET

Son yıllarda metaverse'ün sağlık alanındaki kullanımları merak uyandırmaktadır. Bu çalışmada, metaverse sanal evreninin sağlık turizmi ve yaşlı bakım hizmetlerine etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Önceki çalışmalara bakıldığı zaman literatürde araştırma konusuna yönelik eksiklikler bulunduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla bu çalışma literatüre katkı sağlaması bakımından önem arz etmektedir. Bu araştırmada metaverse'ün yaşlı bakım ve sağlık turizmi alanındaki kullanımlarını incelemek amacıyla literatür taraması yönteminden yararlanarak kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. Metaverse'ün fiziksel ve psiko-sosyal, sağlık, yaşlı bakımı, sağlık hizmetleri sistemi, kişilik gelişimi, organizasyon becerileri, yaşam tatmini ve bilişsel fonksiyonlar üzerinde fayda sağlayabileceği bulgularına ulaşılmıştır. Çalışma sonucunda metaverse'ün sağlık alanında kullanımının hem günümüz yaşam koşullarındaki psikolojik etkilerin giderilmesine hem de hastalıkların teşhis ve tedavisinde psikolojik, sosyolojik ve fiziksel açıdan fayda sağlayan bir tedavi ve terapi türü olabileceği tespit edilmiştir. Bu noktada metaverse'ün sağlık turizmi ve yaşlı bakım hizmetlerinde kullanımı tedavi süreçlerini hızlandırarak yaşam kalitesini önemli derecede etkileyeceği belirlenmiştir. Dolayısıyla depresyon ve anksiyetenin azaltılmasında metaverse sanal aleminin önemli rol oynadığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda metaverse sanal evreni sağlık turizminin sürdürülebilirliğine yardımcı olabileceği bulgusuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte yaşlıların yaşam kalitesinin arttırılmasında metaverse'ün etkin rol oynayabileceği belirlenmiştir. Bu bağlamda boş zaman ve yaşam tatminin yaşam kalitesiyle ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Özellikle sağlık turizminde metaverse'ün bireylerin var olan ilgi ve becerilerini geliştirerek yeni beceriler kazanmasına, fiziksel ve sosyo-psikolojik fonksiyonların güçlenmesine katkı sağlayabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Bu konuda çalışma yapmayı planlayan araştırmacılara yönelik olarak boş zaman, yaşam kalitesi ve yaşam doyumu üzerindeki etkilerine ilişkin sağlık çalışanlarının görüşlerinin alınması, nicel araştırmaların arttırılması ve bibliyometrik araştırmaların yapılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metaverse, sağlık turizmi, yaşlı bakımı

[1]Atatürk Üniversitesi, sukrandertli25@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9901-5349
[2] Atatürk Üniversitesi, emindertli@atauni.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4309-6201

EVALUTAION OF METAVERSE WITHIN THE SCOPE OF HEALTH TOURISM AND ELDERLY CARE SERVICES

Şükran DERTLİ[1]
Muhammet Emin DERTLİ[2]

ABSTRACT

In recent years, the use of metaverse in the field of health has aroused curiosity. In this study, it is aimed to examine the effects of the metaverse virtual universe on health tourism and elderly care services. When the previous studies are examined, it has been determined that there are deficiencies regarding the research subject in the literature. Therefore, this study is important in terms of contributing to the literature. In this research, a conceptual framework was created by using the literature review method in order to examine the uses of the metaverse in the field of elderly care and health tourism. It has been found that Metaverse can provide benefits on physical and psycho-social, health, elderly care, health care system, personality development, organizational skills, life satisfaction and cognitive functions. As a result of the study, it has been determined that the use of metaverse in the field of health can be a type of treatment and therapy that provides psychological, sociological and physical benefits in both the elimination of psychological effects in today's living conditions and the diagnosis and treatment of diseases. At this point, it has been determined that the use of metaverse in health tourism and elderly care services will significantly affect the quality of life by accelerating the treatment processes. Therefore, it has been determined that the metaverse virtual world plays an important role in reducing depression and anxiety. At the same time, it has been found that the metaverse virtual universe can help the sustainability of health tourism. However, it has been determined that the metaverse can play an active role in increasing the quality of life of the elderly. In this context, it has been determined that leisure time and life satisfaction are related to quality of life. It has been concluded that the metaverse, especially in health tourism, can contribute to the acquisition of new skills by improving the existing interests and skills of individuals, and the strengthening of physical and socio-psychological functions. For researchers who plan to work on this subject, it is recommended to take the opinions of health professionals about the effects of leisure time, quality of life and life satisfaction, to increase quantitative research and to conduct bibliometric studies.

Keywords: Metaverse, health tourism, elderly care

[1]Atatürk Üniversitesi, sukrandertli25@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9901-5349
[2] Atatürk Üniversitesi, emindertli@atauni.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4309-6201

KAMU SATINALIMLARINDA DİJİTAL DÖNÜŞÜM: E-DOĞRUDAN TEMİN UYGULAMALARININ BELEDİYELERDE UYGULANABİLİRLİĞİ

Gizem FESLİ[1]

ÖZET

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2002 yılındaki ilk halinde ihale usulleri arasında sayılan doğrudan temin, Kanun'da 2003 yılında yapılan değişiklik sonrasında alım usulü olarak düzenlenmiştir. Doğrudan temin, ilan yapılmasına, teminat alınmasına, mali, mesleki ve teknik yeterliklik aranmasına gerek olmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçların temin edilebileceği bir alım yöntemidir. Son zamanlarda birçok alanda yaşanan dijital dönüşüm kamu satınalımlarında da yerini bulmuştur. Açık ihaleler ve 4734 sayılı Kanun'un 21 inci maddesinin (b), (c) ve (f) bentleri gereğince gerçekleştirilen ihaleler için zorunlu hale getirilen e-ihale uygulamasından sonra doğrudan temine ilişkin bazı işlemlerde elektronik ortama taşınmıştır. E-doğrudan temin yöntemiyle yapılacak alımlarda; piyasa fiyat araştırması işlemlerinin kısmen veya tamamen elektronik ortamda yapılması, alım sonuçlarının Ekap üzerinden teklif veren gerçek veya tüzel kişilere bildirilmesi, sözleşme imzalanması gerektiren hallerde duyuruda sözleşme tasarısına yer verilmesi ve Ekap üzerinden sözleşmeye davet edilmesi, geçici teminat mektubu istenen alımlarda ise Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinin 21 inci maddesinin uygulanması, e-doğrudan temin kapsamında getirilen uygulamalardan bazılarıdır. E-doğrudan temin uygulamalarında duyurunun Ekap üzerinden yapılması şimdilik idarenin takdirinde olup zamanla doğrudan teminde duyuru ve alıma ilişkin bazı prosedürlerin EKAP aracılığı ile yapılmasının zorunlu tutulacağı düşülmektedir. Bu araştırma kapsamında, yerel nitelikte müşterek ihtiyaçları karşılamaya yönelik faaliyet gösteren, ayrı bir bütçesi, personeli ve kamu tüzel kişiliği bulunan belediyelerde e-doğrudan temin uygulamalarının etkin bir şekilde uygulanabilirliği araştırılmıştır. Bu kapsamda belediyelerde e-doğrudan temin uygulamalarının avantaj ve dezavantajları belirlenip, e-doğrudan temin sisteminin şeffaf, hesap verebilir ve rekabete açık bir alım süreci olmasına yönelik görüş ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kamu Satınalımları, Doğrudan Temin,Belediyeler

[1]Tarsus Üniversitesi, gizemfesli@gmail.com ORCID (0009-0009-0105-8208)

DIGITAL TRANSFORMATION IN PUBLIC PURCHASES: APPLICABILITY OF E-DIRECT SUPPLY APPLICATIONS IN MUNICIPALITIES

Gizem FESLİ[1]

ABSTRACT

Direct procurement, which is considered among the tender procedures in the first version of the Public Procurement Law No. 4734 in 2002, was regulated as a procurement procedure after the amendment made in the Law in 2003. Direct procurement is a procurement method in which the needs can be met by conducting price research in the market by the person or persons to be assigned by the tender authority, without the need to make an announcement, take collateral, and seek financial, professional and technical competence. Recently, digital transformation in many areas has also found its place in public procurement. After the e-tender application, which was made compulsory for open tenders and tenders held in accordance with subparagraphs (b), (c) and (f) of Article 21 of the Law No. 4734, some transactions regarding direct procurement were transferred to the electronic environment. For purchases to be made through e-direct procurement method; Making market price research transactions partially or completely electronically, notifying the real or legal persons who bid through Ekap, including the draft contract in the announcement in cases where a contract is required and inviting them to the contract via Ekap, and in case of purchases requiring a tentative letter of guarantee, it is in accordance with the provisions of the Electronic Bidding Implementation Regulation. The implementation of the th article is some of the applications brought within the scope of e-direct procurement. In e-direct procurement applications, making the announcement via Ekap is at the discretion of the administration for the time being. Within the scope of this research, the effective applicability of e-direct procurement practices in municipalities with a separate budget, personnel and public legal entity operating to meet local common needs has been investigated. In this context, the advantages and disadvantages of e-direct procurement practices in municipalities were determined, and opinions and suggestions were made to make the e-direct procurement system a transparent, accountable and competitive procurement process.

Keywords: Public Procurements, Direct Supply, Municipalities

[1] Tarsus Üniversitesi, gizemfesli@gmail.com ORCID (0009-0009-0105-8208)

YÜKSEK GETİRİLİ TAHVİL PİYASASINDA FİYAT BALONLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Hakan YILDIRIM[1]

ÖZET

Finans literatüründe yüksek getirili tahviller olarak bilinen hurda tahviller, S&P, Moody's ve Fitch gibi genel kabul görmüş derecelendirme kuruluşları tarafından yatırım yapılabilir seviyenin altında derecelendirilmiş tahviller olarak kabul edilmektedir. Hisse senedi piyasalarında meydana gelen dalgalanmalar ve düşük getirilere sahip devlet tahvilleri ABD yatırımcılarını farklı yatırımlara yönlendirebilmektedir. Bu durumun en önemli sebepleri arasında yatırımcıların tasarruflarını enflasyona karşı korumak ve enflasyonun üzerinde getiri sağlamak istemeleri yer almaktadır. Son yıllarda küresel anlamda artan enflasyonun da etkisiyle popüler hale gelen yüksek getirili şirket tahvilleri birçok yatırımcı tarafından tercih edilen yatırım aracı olarak kabul edilmektedir. Özellikle yüksek getiriye sahip, riskli tahvillerin çeşitli medya kuruluşları ile ekonomi ve finans kaynaklarında ön planda olması bireysel ve kurumsal yatırımcıların hurda tahvil olarak bilinen yüksek getirili tahvillere yöneldiğinin önemli göstergeleri arasında yer almaktadır. Devlet tahvillerinin sunduğu getirilerin çok üzerinde getirilere konu olan hurda tahvil fiyat seviyelerinin spekülatif hareketlerden kaynaklanıp kaynaklanmadığı, sürdürülebilir olup olmadığı ileride yaşanabilecek finansal dalgalanmaların önemli habercisi olarak kabul edilebilir. Bu bağlamda söz konusu çalışmada 29.03.2013 - 7.04.2023 dönemine ait günlük S&P ABD Yüksek Getirili Kurumsal Tahvil Endeksi verilerinden yararlanılarak fiyat balonlarının varlığı test edilmiştir. Çalışmada kullanılan günlük veriler spglobal web sitesinden elde edilmiş olup, söz konusu verilere Sup-Augmented Dickey Fuller ve Generalized Sup-Augmented Dickey Fuller testleri uygulanmıştır. Uygulanan Sup-Augmented Dickey Fuller ve Generalized Sup-Augmented Dickey Fuller testleri neticesinde S&P ABD Yüksek Getirili Kurumsal Tahvil Endeksi günlük fiyat hareketlerinde istatistiksel olarak fiyat balonlarının varlığına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hurda Tahvil, Yüksek Getirili Kurumsal Tahvil, Fiyat Balonu, SADF Testi, GSADF Testi

[1]İstanbul Gelişim Üniversitesi, hayildirim@gelisim.edu.tr, 0000-0002-3271-2841

A STUDY ON PRICE BUBBLES IN THE HIGH YIELD BOND MARKET

Hakan YILDIRIM[1]

ABSTRACT

Junk bonds, known as high yield bonds in the finance literature, are considered bonds rated below investment grade by generally accepted rating agencies such as S&P, Moody's and Fitch. Fluctuations in the stock markets and government bonds with low yields can direct US investors to different investments. Among the most important reasons for this situation are the investors' desire to protect their savings against inflation and to provide returns above inflation. High-yield corporate bonds, which have become popular with the effect of global inflation in recent years, are accepted as the preferred investment tool by many investors. The fact that especially high-yielding, risky bonds are at the forefront of various media institutions and economic and financial resources is among the important indicators that individual and institutional investors are turning to high-yield bonds, known as junk bonds. Whether the junk bond price levels, which are subject to yields much higher than the yields offered by government bonds, are caused by speculative movements and whether they are sustainable or not, can be considered as an important indicator of financial fluctuations that may occur in the future. In this context, the existence of price bubbles was tested by using the daily S&P US High Yield Corporate Bond Index data for the period 29.03.2013 - 7.04.2023. The daily data used in the study were obtained from the spglobal website, and the Sup-Augmented Dickey Fuller and Generalized Sup-Augmented Dickey Fuller tests were applied to the said data. As a result of the Sup-Augmented Dickey Fuller and Generalized Sup-Augmented Dickey Fuller tests applied, the existence of price bubbles was statistically reached in the daily price movements of the S&P US High Yield Corporate Bond Index.

Keywords: Junk Bond, High Yield Corporate Bond, Price Bubble, SADF Test, GSADF Test

[1]İstanbul Gelişim Üniversitesi, hayildirim@gelisim.edu.tr, 0000-0002-3271-2841

INTERNATIONAL CONFERENCE ON DIGITAL BUSINESS MANAGEMENT AND ECONOMICS

ICDBME-2023

September 8-9, 2023

STOCK PRICE PREDICTION BY MACHINE LEARNING USING 70 INDEPENDENT VARIABLES

Burak HÜSEYİN[1]

ABSTRACT

In this study, we conducted five different stock analyses involving companies operating in the oil refinery sector across five different countries. The objective of this research was to predict the stock price, the dependent variable, using various independent variables. We investigated the correlation between the dependent variable and independent variables, examining a total of 70 variables across six categories. These categories included technical indicators, fundamental indicators, country indexes, price-related variables, oil production-related variables, and global indices (petroleum price). Diverse correlation results were observed between each stock and the variables studied. Notably, no significant results were found among the price-related variables for the five different equity types. The least correlated variables were technical indicators and oil production data, while the most substantial relationships between price and variables were identified among fundamental indicators, country indexes, and global indices (specifically, oil price data).

To make predictions, we employed several methods within the RapidMiner program, including linear regression, decision tree, deep learning, random forest, gradient boost, K-nearest neighbors (KNN) regression, neural network, and support vector machine (SVM). To assess the accuracy of these predictions, we utilized evaluation metrics such as absolute error, relative error, root relative squared error, and root mean squared error. Among the Chevron, OMV, Shell, Total, and TUPRAS companies, the models yielding the best results were linear regression, KNN, decision tree, and random forest, respectively. Notably, the gradient boost method exhibited the highest error rate across all five models.

Based on our findings, it is evident that there is no single optimal method applicable to every stock type in each country. Therefore, to generate the most accurate estimate, it is necessary to determine the most suitable method based on the specific country and stock under consideration.

Keywords: Prediction methods, Stock markets, Machine learning, Deep learning, Tree-based methods

[1]Yalova Üniversitesi, burakhuseyin16@gmail.com, ORCID: 0009-0004-2029-4322

BORSA İSTANBUL SEKTÖR ENDEKSLERİNDE ADAPTİF PİYASA HİPOTEZİNİN GEÇERLİĞİNİN İNCELENMESİ

Ahmet Fatih GÜRBÜZ[1]
Kemal EYÜBOĞLU[2]

ÖZET

Fama (1970) tarafından ortaya konan Etkin Piyasa Hipotezi (EPH) son yıllarda finans literatüründe geçerliliği yapılan çalışmalar ile incelenen hipotezlerden biridir. EPH'ye göre bütün bilgiler anında piyasaya ve fiyatlara yansıdığından piyasa etkin olarak görülmektedir. Yapılan araştırmalar doğrultusunda EPH'nin geçerliliği tartışmalara konu olmuş ve yapılan analizler ile geçerliliği sınanmıştır. Lo (2004) tarafından önerilen Adaptif Piyasa Hipotezi (APH), EPH ile davranışsal finans arasında bir köprü oluşturarak öne çıkmaktadır. APH'ye göre bireyler ne tamamıyla rasyonel ne de tamamıyla irrasyoneldir. EPH'nin belirttiği üzere durağan değil dinamiktir. Aynı zamanda varlık fiyatlarının yani getiri oranlarının tahmin edilebilirliği yani zayıf formda olan piyasa etkinliği zaman içinde değişim göstermektedir (Lo, 2004: 25; 2005: 31; 2012: 24). Varlıkların adil fiyatlandırılması, optimal portföy tahsisi ve yatırım performansında önemli bir girdidir. Etkinliğin derecesi hakkında ampirik kanıt eksikliği, yatırımcılar, fon yöneticileri ve yatırım analistleri tarafından optimal yatırım stratejilerinin tasarlanmasını engellemektedir. Bu nedenle, hisse senedi piyasalarının etkinliğinin kapsamlı bir şekilde değerlendirmek ve fiyatlamalarının zaman içinde adil olup olmadığını değerlendirmek önemlidir. Etkin olmayan piyasalar, piyasa oyuncuları tarafından teknik analiz kullanılarak saptanabilen ve yararlanılabilen anormal getiriler elde etme fırsatları sunmaktadır. Aksine, etkinlik durumunda ise, teknik analiz etkisiz hale gelecektir.

Bu çalışmanın amacı, Borsa İstanbul sektör endekslerinde oluşan fiyatlarda APH'nin geçerli olup olmadığını incelemektir. Türkiye'de Borsa İstanbul sektör endekslerinde yapılan çok az çalışma olduğu için literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada Borsa İstanbul sektör endekslerinden BIST Mali ve BIST Hizmet endeks verileri kullanılarak APH'nin geçerliliği çeşitli doğrusal ve doğrusal olmayan testler ile incelenmiştir.

Elde edilen bulgular yatırımcıların yatırım stratejilerinin belirlenmesi ile düzenleyici ve denetleyici kurumların piyasanın etkinliğini geliştirici tedbirler alması açısından önem arz edecektir.

Anahtar Kelimeler: Adaptif Piyasa Hipotezi, Doğrusal Testler, Doğrusal Olmayan Testler, Borsa İstanbul

[1]Tarsus Üniversitesi, ahmet_gurbuz@tarsus.edu.tr, 0000-0002-9632-4346.
[2] Tarsus Üniversitesi, kemaleyuboglu@tarsus.edu.tr, 0000-0002-2108-9732.

INVESTIGATION OF THE VALIDITY OF THE ADAPTIVE MARKET HYPOTHESIS IN BORSA İSTANBUL SECTOR INDICES

Ahmet Fatih GÜRBÜZ[1]
Kemal EYÜBOĞLU[2]

ABSTRACT

The Efficient Market Hypothesis (EMH), proposed by Fama (1970), is one of the hypotheses examined in the finance literature in recent years regarding its validity. According to EMH, all information is instantly reflected in the market and prices, making the market efficient. The validity of EMH has been subject to debate and has been tested through various analyses. The Adaptive Market Hypothesis (AMH), suggested by Lo (2004), stands out as a bridge between EMH and behavioral finance. According to AMH, individuals are neither entirely rational nor entirely irrational. As EMH suggests, the market is not static but dynamic. Additionally, the predictability of asset prices, i.e., the weak-form market efficiency, varies over time (Lo, 2004: 25; 2005: 31; 2012: 24). The fair pricing of assets, optimal portfolio allocation, and investment performance are crucial inputs. The lack of empirical evidence regarding the degree of efficiency hinders the design of optimal investment strategies by investors, fund managers, and investment analysts. Therefore, it is important to comprehensively evaluate the efficiency of stock markets and assess whether their pricing is fair over time. Inefficient markets offer opportunities for market participants to detect and exploit abnormal returns through the use of technical analysis. Conversely, in an efficient market, technical analysis will be rendered ineffective.

This study aims to examine the validity of AMH in the prices of sector indices in Borsa Istanbul. Due to the limited number of studies conducted on sector indices in Borsa Istanbul, it is believed that this study will contribute to the literature.

In this study, the validity of AMH is examined using various linear and non-linear tests based on the data of BIST Financial and BIST Services indices in Borsa Istanbul.

The findings will be important for determining investors' investment strategies and for regulatory and supervisory institutions to take measures to enhance market efficiency.

Keywords: Adaptive Market Hypothesis, Linear Tests, Nonlinear Tests, Borsa İstanbul

[1]Tarsus Üniversitesi, ahmet_gurbuz@tarsus.edu.tr, 0000-0002-9632-4346.
[2] Tarsus Üniversitesi, kemaleyuboglu@tarsus.edu.tr, 0000-0002-2108-9732.

FİNANS ALANINDA BLOKZİNCİR TEKNOLOJİSİ: SİSTEMATİK BİR LİTERATÜR TARAMASI

Zeynep AYTAÇ[1]

ÖZET

Blokzincir teknolojisi, işlemleri dijital olarak tanımlayan ve izleyen bir veri yapısını ifade etmektedir. Elde edilen bilgileri dağıtık bir bilgisayar ağı ile paylaşarak bir tür dağıtılmış güven zinciri oluşturmaktadır. Blokzincir, sözleşmelerin üçüncü şahısların katılımı olmadan yürütülmesini sağlayan bir bilgisayar protokolüdür. Blokzincir teknolojisi literatürde, paylaşılabilirlik, merkeziyetçilik, mahremiyet, ölçeklenebilirlik, güvenilirlik, veri bütünlüğü, kullanılabilirlik, güvenlik, enerji tasarrufu, doğrulama, verimlilik, değişmezlik gibi özellikler üzerinden tartışılmaktadır. Blokzincir teknolojisi ile ortaya çıkan fırsatlar, akademik çalışmaların öncülüğünde sektöre yön vermektedir. Bu doğrultuda, bu çalışmada, blokzincir teknolojisi karakteristik özelliklerinin sistematik literatür taraması ile ortaya konulması amaçlanmaktadır. Bu araştırmada, finans alanında blokzincir anahtar kelimesi kullanılarak 2022 yılında ve 2023 yılının ilk altı ayında, İngilizce dilinde, Scopus veritabanında yayınlanmış akademik makalelerin blokzincir teknolojisinin hangi özellikleri üzerinde daha çok yoğunlaşıldığının analiz edilmesi amaçlanmaktadır. Literatür taraması ile elde edilen bulgulara dayanılarak özellikle blokzincir teknolojisinin önceki yıllara göre hangi alanda daha fazla akademik çalışma yapıldığı ortaya konulmaktadır. Ayrıca akademisyenlerin son bir yıl içerisinde blokzincir konusunu hangi bağlamda ele aldığının karşılaştırılması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Blokzincir, Finans, Sistematik Literatür Taraması

[1]Aksaray Üniversitesi, zduman@aksaray.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8051-3460

BLOCKCHAIN TECHNOLOGY IN FINANCE: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW

Zeynep AYTAÇ[1]

ABSTRACT

Blockchain technology refers to a data structure that digitally identifies and tracks transactions. Blockchain creates a kind of distributed chain of trust by sharing the information obtained with a distributed network of computers. It is also a computer protocol that allows contracts to be executed without the involvement of third parties. Blockchain technology is discussed in the literature based on features such as shareability, centralization, privacy, scalability, reliability, data integrity, usability, security, energy saving, verification, efficiency, immutability. The opportunities arising with blockchain technology are leading the sector under the leadership of academic studies. Accordingly, this study aims to reveal the characteristics of blockchain technology through a systematic literature review. In this research, it is aimed to analyze which features of blockchain technology are more focused on in academic articles published in the Scopus database in English language in the first six months of 2023 and 2022 using the keyword blockchain in the field of finance. Based on the findings obtained from the literature review, it is revealed in which field more academic studies have been conducted on blockchain technology compared to previous years. It is also planned to compare the context in which academics have addressed the blockchain technology in the last year.

Keywords: Blockchain, Finance, Systematic Literature Review

[1]Aksaray Üniversitesi, zduman@aksaray.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8051-3460

FİNTEK EKOSİSTEMİ: FIRSATLAR VE TEHDİTLER

Serkan ŞAHİN[1]

ÖZET

Finansal sistemde teknolojik dönüşümün katalizörü olarak görülen finansal teknoloji (FinTek) şirketleri ödeme sistemleri başta olmak üzere bankacılık, sigortacılık, kurumsal finansal yönetim, kişisel finans yönetimi, kitlesel fonlama, blok zinciri ve varlık yönetimi alanlarında gelişimini hızla sürdürmektedir. FinTek şirketlerinin gelişimi finansal sistemin etkinliğinin sağlanmasında önemli bir araç olarak değerlendirilmektedir. FinTek şirketleri finansal sistemde verimliliği düşük finansal süreçleri iyileştirerek finansal piyasaların ve dolayıyla finansal sitemin etkinliğini artırmaktadır. Bu nedenle birçok ülkede FinTek şirketlerinin gelişiminin farklı stratejiler ile desteklendiği görülmektedir. Söz konusu stratejilerin odak noktasında FinTek ekosistem tasarımları yer almaktadır. FinTek ekosistemleri FinTek şirketlerinin, finansal kurumların ve düzenleyici kuruluşların iş birlikleri ile mevcut finansal süreçlerin iyileştirilmesini, yeni finansal süreçlerin tasarımını, yeni finansal araçların ve yeni finansal kurumların ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Hızla yol alınan bu süreçte ekosistemin tarafları farklı fırsatlar ve tehditler ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu çalışmanın amacı FinTek ekosistemlerinin mevcut durumunu farklı ülke örnekleri ile inceleyerek FinTek ekosistemlerindeki fırsat ve tehditleri ortaya koymaktır. Çalışmanın FinTek ekosistemlerine yönelik politika geliştiriciler, FinTek şirketleri ve finansal kurumlar açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Teknolojiler (FinTek), FinTek Ekosistemileri, FinTek Ekosistemlerine Yönelik Fırsatlar ve Tehditler.

[1]Tarsus Üniversitesi, serkansahin@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1927-1092

FINTECH ECOSYSTEM: OPPORTUNITIES AND THREATS

Serkan ŞAHİN[1]

ABSTRACT

Financial technology (FinTech) companies, as catalysts of technological change in the financial system, continue to develop rapidly in banking, insurance, corporate financial management, personal financial management, crowdfunding, blockchain, and wealth management, especially in payment systems. The development of FinTech companies is an essential tool to ensure the efficiency of the financial system. By improving inefficient financial processes in the financial system, FinTech companies increase the efficiency of financial markets and thus the financial system. For this reason, the development of FinTech companies is supported by different strategies in many countries. The focus of these strategies is on shaping the FinTech ecosystem. FinTech ecosystems enable the improvement of existing financial processes, the design of new financial processes, the emergence of new financial instruments and new financial institutions through the collaboration of FinTech companies, financial institutions, and regulators. In this fast-moving process, various parties in the ecosystem face various opportunities and threats. The aim of this study is to examine the current state of FinTech ecosystems using various country examples and to highlight the opportunities and threats in FinTech ecosystems. We expect this study to be useful for policymakers in FinTech ecosystems, FinTech companies and financial institutions.

Keywords: Financial Technologies (FinTech), FinTech Ecosystems, Opportunities and Threats for FinTech Ecosystems.

[1]Tarsus Üniversitesi, serkansahin@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1927-1092

DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE KİTLESEL FONLAMANIN YÜKSELİŞİ: KİTLESEL FONLAMA PLATFORMLARININ ROLÜ

Serkan ŞAHİN[1]

ÖZET

Bir finansal yenilik olarak ortaya çıkan kitlesel fonlama, çok sayıda kişinin veya kurumun yatırımları ile girişimcilerin finansman sorunlarına çözüm üreten alternatif bir finansman yöntemidir. Ödül temelli, paya dayalı, borçlanma temelli ve bağışa dayalı olmak üzere farklı türleri bulunan kitlesel fonlama, girişimcilerin iş modellerine uygun kitlesel fonlama platformları aracılığıyla fon toplayabilmelerine imkân tanımaktadır. Kitlesel fonlama platformlarının söz konusu dört faklı kitlesel fonlama türü üzerine odaklanmak yerine spesifik bir iş modeli üzerinde uzmanlaşmayı tercih ettikleri görülmektedir. Girişimciler de iş modellerine uygun olduklarını düşündükleri kitlesel fonlama platformlarında fikirlerini geniş kitlelere duyurmaktadırlar. Küresel ölçekte Kickstarter, Indiegogo, GoFundMe, Crowdrise, RocketHub, Lending Club, Seedrs, Funding Circle, Fundable ve Crowd Supply kitlesel fonlama platformlarının öne çıkığı görülmektedir. Türkiye'de ise Fongogo, Crowdfon, Arıkovanı ve Fonbulucu kitlesel fonlama platformlarının bu alanda öncü şirketler oldukları gözlemlenmektedir. Bu çalışmanın amacı Küresel ölçekte ve Türkiye'de kitlesel fonlamanın yükselişini kitlesel fonlama türleri, yasal mevzuat ve kitlesel fonlama platformları açısından incelemektir. Bu çalışmanın kitlesel fonlama platformlarından fon sağlama amacı güden girişimciler ve politika geliştiriciler açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kitlesel Fonlama, Kitlesel Fonlama Platformları, Finansal Yenilik.

[1]Tarsus Üniversitesi, serkansahin@tarsus.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-1927-1092.

THE RISE OF CROWDFUNDING IN THE WORLD AND TURKEY: THE ROLE OF CROWDFUNDING PLATFORMS

Serkan ŞAHİN[1]

ABSTRACT

Crowdfunding, which emerged as a financial innovation, is an alternative financing method that solves entrepreneurs' financing problems by investing in a large number of individuals or organizations. Different types of crowdfunding, such as reward-based, equity crowdfunding, lending-based, and donation-based crowdfunding, allow entrepreneurs to raise funds through crowdfunding platforms according to their business models. Instead of focusing on these four types of crowdfunding, crowdfunding platforms, prefer to specialize in a specific business model. Entrepreneurs also announce their ideas to large audiences on crowdfunding platforms that they believe are suitable for their business models. Globally, crowdfunding platforms such as Kickstarter, Indiegogo, GoFundMe, Crowdrise, RocketHub, Lending Club, Seedrs, Funding Circle, Fundable, and Crowd Supply stand out. In Turkey, Fongogo, Crowdfon, Arıkovanı, and Fonbulucu are leading crowdfunding platforms. This study examines rise of crowdfunding in Turkey and globally in terms of crowdfunding types, legal legislation, and crowdfunding platforms. We expect this study to be useful for entrepreneurs who aim to raise funds from crowdfunding platforms, and for policymakers.

Keywords: Crowfunding, Crowfunding platforms, Financial Innovation.

[1]Tarsus Üniversitesi, serkansahin@tarsus.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-1927-1092.

TESTING THE GRANGER CAUSALITIES AMONG TRADE OF TECHNOLOGICAL PRODUCTS AND THE BIST TECHNOLOGY INDEX USING THE TODA-YAMAMOTO APPROACH

Elif SANLI[1]
Fela ÖZBEY[2]
Serkan Yılmaz KANDIR[3]

ABSTRACT

The technological products industry is becoming increasingly important for all countries due to rapid changes, rising demand, and competition. Since technological products are high-value-added, it is essential for countries to import and export technological products to maintain a favorable foreign trade balance. The growing production and utilization of technology have enhanced the importance of technology companies in financial markets. To monitor the performance of publicly traded information and technology companies in the Turkish financial market, the BIST technology index was established. The aim of this study is to investigate the Granger causality linkages between Türkiye's imports and exports of technological products and the BIST technology index for the period between January 2013 and December 2020. The items of manufacturing computers and optical products, included in the foreign trade statistics of the Central Bank of the Republic of Türkiye, are used as proxies for the export and import data of technological products. Since all series are found to includestochastic trends, analyzes are performed using the Toda-Yamamoto testing procedure. The results of the Toda-Yamamoto tests indicate that there are unidirectional Granger causalities from the export to the import of technological products and from the import of technological products to the BIST technology index. Additionally, bidirectional Granger causality between the BIST technology index and the export of technological products is detected.There are several explanations for these findings. First,many companies in the technological products industry rely on imported technologies to produce their products. Second, majority of the operations of the companies in the technological products industry are in the form of introducing imported technological goods to the market rather than developing new technologies themselves.

Keywords: BIST Technology Index, Export, Import,Granger Causality, Toda-Yamamoto Testing Approach

[1]CukurovaUniversity, elifssanli@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8915-2235
[2]CukurovaUniversity, fozbey@cu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1468-6106
[3]CukurovaUniversity, skandir@cu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-7686-1099

GİRİŞİMLERİN FİNANSMANI VE ÜCRET YÖNETİMİ İLİŞKİSİNDE ÜCRET BELİRLEME VE ÖDÜLLENDİRMENİN ROLÜ: MAKİNE İMALATI SANAYİ ARAŞTIRMASI

Ali Şükrü ÇETİNKAYA[1]

ÖZET

Yeni girişimde bulunacak işletmelerin bu girişime finansman kaynağı belirleme şekilleri, çalışanlara ödenen ücretler dahil tüm işletme süreçleri için önem arz etmektedir. Ücret yönetimi işletmelerde yetenekli personeli çekme ve elde tutmada, performans ve verimliliği artırmada, kaynakları etkin kullanmada, motivasyon ve iş tatmini sağlamada, rekabet avantajı elde etmede ve şeffaflık ve adaleti sağlamada etkili bir araçtır. Girişimlerin finansmanı ve ücret yönetimi ilişkisinde ücret belirleme ve ödüllendirme politikalarının etkili bir şekilde yönetilmesi, şirketin başarısını ve sürdürülebilir büyümesini destekleyen kritik unsurlardır. Dolayısıyla bu, üzerinde araştırma yapılması gereken önemli bir konu olduğu değerlendirilmiştir. Bu çalışmada işletmelerde yeni girişimlerin finansmanı ve ücret yönetimi ilişkisinde ücret belirleme ve ödüllendirmenin düzenleyici rolünün belirlenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma nicel tasarımda bir araştırmadır. Anket tekniği kullanılarak makine imalatı yapan sanayi işletmeleri çalışanlarından basit tesadüfi yöntemle 300 geçerli geri dönüş elde edilmiştir. Çalışmada ileri sürülen hipotez tanımlayıcı istatistik, açıklayıcı faktör analizi, yapısal eşitlik modeli yol analizi ve PROCESS düzenleyici değişken analiz teknikleri kullanılarak test edilmiştir. Yapısal eşitlik modeli yol analizi sonucunda girişimlerin finansman şekli ile ücret yönetimi arasında negatif yönlü düşük ilişki olduğu tespit edilmiştir. Düzenleyici değişken analizi, girişimlerin finansman şekli ile ücret yönetimi arasındaki ilişkide ücret belirleme ve ödüllendirmenin her ikisinin de anlamlı düzenleyici etkisinin olmadığını ortaya koymuştur.

Araştırma bulgularına göre; işletmelerin öz sermaye, tanıdık ve dostlardan borç alma, leasing, factoring ve esnafa borçlanma yoluyla girişim sağlama yoluna gitmeleri ücret yeterliliğini, adil ücret algısını, yöneticilerin tutum ve yaklaşımlarını ve şeffaflığı olumsuz yönde etkilemektedir. Diğer taraftan ticari banka kredileri ve ulusal veya uluslararası kurumlardan alınan destekler bunları olumlu yönde etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimlerin finansmanı, ücret yönetimi, ücret belirleme, ödüllendirme

[1]Selçuk Üniversitesi, alisukru@outlook.com, ORCID: 0000-0001-8815-7165

THE ROLE OF WAGE DETERMINATION AND REWARDING IN THE RELATIONSHIP BETWEEN FINANCING OF STARTUPS AND WAGE MANAGEMENT: A RESEARCH IN MACHINERY MANUFACTURING INDUSTRY

Ali Şükrü ÇETİNKAYA[1]

ABSTRACT

The way in which the enterprises that will make the new venture determine the source of financing for this initiative is important for all business processes, including the wages paid to the employees. Compensation management is an effective tool in attracting and retaining talented personnel in enterprises, increasing performance and efficiency, using resources effectively, providing motivation and job satisfaction, gaining competitive advantage, and ensuring transparency and fairness. Effective management of wage setting and rewarding policies in the relationship between financing of initiatives and wage management are critical elements that support the company's success and sustainable growth. Therefore, this has been considered to be an important issue that needs to be researched. In this study, it is aimed to determine the regulatory role of wage determination and rewarding in the relationship between financing of new initiatives and wage management in enterprises.

The is quantitatively designed research. Using the survey technique, 300 valid returns were obtained from the randomly selected employees of industrial enterprises engaged in machine manufacturing industry. The data was analyzed by using descriptive statistics, explanatory factor analysis, structural equation model path analysis and PROCESS regulatory variable analysis techniques. Data analysis revealed that there was a negative low relationship between the financing type of the initiatives and the wage management. On the other hand, both wage determination and rewarding had no meaningful regulatory variable impact on the relationship between the way startups finance and remuneration management.

According to the research findings; the fact that enterprises go to the way of providing initiatives through equity, borrowing from acquaintances and friends, leasing, factoring and borrowing to tradesmen adversely affects wage adequacy, fair wage perception, attitudes and approaches of managers and transparency. On the other hand, commercial bank loans and support from national or international institutions affect them positively.

Keywords: Financing of new initiatives, Compensation management, wage determination, rewarding

[1]Selçuk Üniversitesi, alisukru@outlook.com, ORCID: 0000-0001-8815-7165

THE EFFECT OF RUSSIA-UKRAINE WAR ON THE CRYPTOCURRENCY MARKETS

Rumeysa BİLGİN[1]

ABSTRACT

As an unexpected and devastating conflict, the ongoing war between Russia and Ukraine has affected the prices of various financial market instruments since it started at the beginning of 2022. Cryptocurrencies, as relatively new financial instruments in financial markets, have a different investor profile than traditional ones. As a result, it is reasonable to expect that the effect of the war on the cryptocurrency markets differentiates from its effect on the other financial markets. The previous literature contains research on the relationship between the war and stock market returns, but the war's effect on cryptocurrency prices still needs to be revealed. This study aims to investigate the responsiveness of cryptocurrency markets to this black swan event. Weekly data from January 2020 to July 2023 is analyzed using the Least Absolute Shrinkage and Selection Operator (LASSO), a well-known supervised machine learning technique. The prices and sale volumes of Bitcoin, Ethereum and Tether are investigated regarding their responsiveness to the global trending of the Ukrainian conflict using Google Trends. An extensive set of control variables, including numerous global stock market indices, precious metals and crude oil, are used. The findings indicate a connection between raising awareness of the conflict and the bitcoin returns. The analysis results also reveal the significant determinants of cryptocurrency prices and volumes.

Keywords: Cryptocurrency Markets, Russia-Ukraine Conflict, LASSO

[1] Assistant Professor, Department of Management, Istanbul Sabahattin Zaim University, Halkali, 34303, Kucukcekmece, Istanbul, Turkey. E-mail: rumeysa.bilgin@izu.edu.tr ORCID: https://orcid.org/0000-0002-5919-0035

COVID-19 PANDEMİSİNİN YATIRIM ARAÇLARI ÜZERINDEKİ ETKİSİ

Nisa ALPARSLAN[1]
Saffet AKDAĞ[2]

ÖZET

2019 yılının sonuna doğru ortaya çıkan COVİD-19, 11 Mart 2020'de Dünya Sağlık Örgütünün pandemi ilanıyla birlikte bütün dünyanın yeni bir sürece girmesine neden olmuştur. Seyahat kısıtlamaları, ülkelerin kapanması gibi uygulamalar tedarik zincirlerinde ciddi aksamalara neden olmuştur. Dolayısıyla pandemi öncelikle reel sektör üzerinde beraberinde ise finansal sektörler üzerinde ciddi problemler doğurmuştur. Pandemi ile birlikte artan belirsizlik yatırımcıları da etkilemiştir. Özellikle finansal yatırımlar artan belirsizlik ortamından en çok etkilenen yatırımlar olmuştur. Bu çalışmada da Covid-19 pandemi döneminde yatırım araçlarının nasıl etkilendiğinin karşılaştırmalı olarak analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda Ocak 2020 ile Mayıs 2023 tarihleri arasında altın, BİST 100, ABD Doları, Bitcoin ile COVID-19 pandemisinin göstergelerinden biri olarak kabul gören Bulaşıcı Hastalıklar Endeksi (EMVID) günlük verileri kullanılmıştır. Çalışmada öncelikle EMVID endeksi ile ilgili yatırım araçları arasında uzun dönemli bir ilişki olup olmadığı Johansen Eşbütünleşme testi ile test edilmiştir. Sonrasında değişkenler arasındaki ilişkinin yönünü tespit etmek amacıyla FMOLS ve DOLS testleri kullanılmıştır. Çalışma sonucunda EMVID endeksi ile ilgili yatırım araçları arasında uzun dönemli ilişki tespit edilmiş olup ilgili dönem boyunca EMVID endeksinin ilgili yatırım araçlarını negatif etkilediği tespit edilmiştir. Yatırım araçları arasında pandemiden en çok etkilenen finansal varlığın Bitcoin ve BİST100 olduğu tespit edilirken en az etkilenen finansal varlığın ise altın olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Altın, Döviz, Borsa, Bitcoin, Eşbütünleşme, FMOLS/DOLS

[1]Tarsus Üniversitesi, nisaalparslan@hotmail.com , ORCID: (0000-0003-2281-6329)
[2]Tarsus Üniversitesi, saffetakdag@tarsus.edu.tr, ORCID: (0000-0001-9576-6786)

THE IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON INVESTMENT INSTRUMENTS

Nisa ALPARSLAN[1]
Saffet AKDAĞ[2]

ABSTRACT

COVID-19, which emerged in late 2019, led to a global pandemic declaration by the World Health Organization on March 11, 2020. Travel restrictions and country closures caused significant disruptions in supply chains, impacting both the real sector and financial sectors. Investors were also affected due to the increasing uncertainty, particularly in financial investments. This study aims to comparatively analyze the impact on investment instruments during the COVID-19 pandemic period. It uses daily data from January 2020 to May 2023, focusing on gold, BIST 100, US Dollar, Bitcoin, and the Infectious Diseases Index (EMVID) as indicators of the pandemic. Initially, the Johansen cointegration test was employed to examine whether a long-run relationship exists between the EMVID index and the relevant investment instruments. Subsequently, the FMOLS and DOLS tests were conducted to ascertain the direction of the relationship between these variables. The study revealed a long-run relationship between the EMVID index and the related investment instruments. Furthermore, it was determined that the EMVID index had a negative impact on the related investment instruments during the specified period. Among the investment instruments, Bitcoin and BIST100 were the most affected financial assets by the pandemic, while gold was the least affected financial asset."

Keywords: Covid-19, Gold, Currency, Exchange, Bitcoin, Cointegration, FMOLS/DOLS

[1] Tarsus Üniversitesi, nisaalparslan@hotmail.com , ORCID: (0000-0003-2281-6329)
[2] Tarsus Üniversitesi, saffetakdag@tarsus.edu.tr, ORCID: (0000-0001-9576-6786)

NAVIGATING ECONOMIC CHALLENGES: EXPLORING THE PATH TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN PAKISTAN

Rafia ASHAR[1]

ABSTRACT

This overview provides a succinct analysis of Pakistan's economic environment with an emphasis on the obstacles and opportunities that shape the nation's path to sustainable growth. This study intends to offer insights into the major economic factors impacting the growth trajectory of the country, with a particular focus on the particular circumstances of Pakistan. Like many emerging nations, Pakistan encounters a variety of economic difficulties that impede its development. This abstract examines alternative solutions for overcoming challenges and accomplishing the objectives of sustainable development while critically analysing the state of the economy today. Additionally, this study evaluates the variables like inflation, fiscal deficits, and external imbalances that contribute to Pakistan's macroeconomic instability. Additionally, it investigates the significance of infrastructure and industrial development in promoting economic growth and competitiveness and emphasises the role that human capital development plays in promoting economic growth. Correspondingly, it discusses Pakistan's economic policies compatibility with the UN Sustainable Development Goals. It outlines areas where coordinated actions are necessary to reach goals for reducing poverty, promoting gender equality, maintaining the environment, and fostering inclusive economic growth. This research intends to offer policymakers, economists, and development practitioner's useful insights into the economic difficulties and potential routes for sustainable development in Pakistan through a thorough analysis of these aspects. The urgency of enacting economic policies grounded in evidence and emphasising inclusive growth, social welfare, and environmental sustainability is highlighted by this research, in its conclusion.

Keywords: Sustainable development goals, Macroeconomic instability, Growth trajectory, Economic policies

[1]Bahria University Islamabad, rafiaashar.413@gmail.com

İNOVASYONUN COĞRAFİ DAĞILIMININ ÜSTEL YASA İLE ANALİZİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Eren YILDIRIM[1]
Yasemin Asu ÇIRPICI[2]

ÖZET

İktisadi değişkenlerin coğrafi dağılımı bölgesel eşitsizliklerin ortaya konmasında önemli bir faktördür. Bölgesel iktisadi eşitsizlikler, gayri safi yurtiçi hasıla, yatırım, istihdam gibi makro büyüklükler ile ölçülebildiği gibi firma büyüklüğü, ticari ağlar, inovasyonun dağılımı gibi mikro büyüklükler ile de ölçülebilir. İnovasyonun bölgesel dağılımı, teknolojiye coğrafi yakınlık, nitelikli işgücü, yatırım ve gelir düzeyi gibi iktisadi göstergeler ile doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle inovasyonun dağılımının bölgesel olarak ölçülmesi ve varsa bölgesel eşitsizliklerin ortaya konulması önemlidir. Bu çalışmada Türkiye şehirleri için inovasyonun coğrafi dağılımını analiz etmek üzere karmaşık sistemler yazınında sıklıkla kullanılan üstel yasa yöntemi benimsenmiştir. İnovasyon göstergesi olarak patent başvurusu dikkate alınmıştır ve en az bir patent başvurusuna sahip şehirler veri setine dahil edilmiştir. Üstel yasa olarak Zipf yasası belirlenmiş ve her bir şehir için inovasyon büyüklüğü için Zipf yasası test edilmiştir. Hesaplanan üstel katsayıya göre Zipf yasası Türkiye örneği için doğrulanamamıştır fakat inovasyonun Türkiye şehirleri için üstel bir yasayı takip ettiği sonucuna varılmıştır. Bu durum inovasyonun belirli şehirlerde yoğunlaştığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, Kent Ekonomisi, Bölgesel İktisat, Üstel Yasa.

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, eren.yyildirim1@gmail.com , ORCID: 0000-0002-3705-2424
[2]Marmara Üniversitesi, ycirpici@marmara.edu.tr , ORCID: 0000-0003-0483-2907

ANALYSIS OF THE GEOGRAPHICAL DISTRIBUTION OF INNOVATION BY POWER LAW: THE EXAMPLE OF TÜRKİYE

Eren YILDIRIM[1]
Yasemin Asu ÇIRPICI[2]

ABSTRACT

The geographical distribution of economic variables is an important factor in revealing regional inequalities. Regional economic inequalities can be measured by macro-level indicators such as gross domestic product, investment and employment, as well as micro-level indicators such as firm size, commercial networks, and the distribution of innovation. The regional distribution of innovation is directly related to economic indicators such as geographical proximity to technology, qualified workforce, investment and income level. For this reason, it is important to measure the distribution of innovation regionally and to reveal regional inequalities, if any. In this study, the power law method, which is frequently used in complex systems literature, is adopted to analyze the geographical distribution of innovation in Turkish cities. Patent application was taken into consideration as an innovation indicator and cities with at least one patent application were included in the dataset. Zipf's law was decided as the power law frame and tested for the innovation magnitude for each city. According to the calculated power law coefficient, Zipf's law could not be accepted for the Turkish sample, but it was concluded that the innovation followed a power law for Turkish cities. This shows that innovation is concentrated in certain cities.

Keywords: Innovation, Urban Economics, Regional Economics, Power Law

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, eren.yyildirim1@gmail.com , ORCID: 0000-0002-3705-2424
[2]Marmara Üniversitesi, ycirpici@marmara.edu.tr , ORCID: 0000-0003-0483-2907

PETROL FİYATI VE DÖVİZ KURUNUN TÜKETİCİ FİYATLARI ÜZERİNDEKİ ASİMETRİK ETKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Serbinaz YILDIZ[1]
Sinem EYÜBOĞLU[2]

ÖZET

Petrol ekonomide önemli bir girdidir. Petrol fiyatlarındaki artış üreticilerin üretim maliyetlerini arttırırken, tüketicilerin mal ve hizmet fiyatlarının yükselmesiyle karşı karşıya kalmalarına yol açmaktadır. Ayrıca enerji üretim kaynağı olan petrole bağımlılık ülkelerin fiyat değişimine karşı kırılgan olmaları sonucunu doğurur. Üretimin ham maddesi olarak kullanılan petrolün fiyatında ortaya çıkan şoklar neticesinde ülkelerin yurt içi fiyatları sabit tutmak için uygun politika oluşturması gerekir. Petrol fiyatlarındaki artış maliyet üzerinden petrol üretmeyen ülkelere yansıtıldığı için, petrol fiyat artışlarından en çok etkilenen bu ülkeler olacaktır. Yükselen petrol fiyatları ithal enflasyona ve ulusal para biriminin değer kaybetmesine neden olacaktır. Bunun yanında döviz kurundaki hareketlenmeler de ulusal paranın değerinin düşmesiyle birlikte ithal mal fiyatlarında artışa neden olarak fiyatlar genel seviyesini yükseltecektir. Döviz kuru hareketleri tüketim sepetinde hem doğrudan ithal edilen malların fiyatlarına yansıyarak ithalat yoluyla hem de üretimde kullanılan ithal girdiler yoluyla yani maliyet kanalı yoluyla enflasyonu etkileyebilmektedir. Bu yüzden Türkiye'de döviz kurunun fiyatlara etkisi geniş bir alana yayılmaktadır. Ekonomide istikrarın en önemli ölçüsü olarak kabul edilen enflasyon hem yatırımları çekmek hem de fiyat istikrarını korumak bakımından önemlidir. Literatürde petrol fiyatının ve döviz kurunun fiyatlar üzerindeki etkilerini ele alan çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Ülkemizde bu etkilerin çoğunlukla doğrusal modellerle araştırıldığı görülmektedir. Bu çalışmada ise Türkiye'de petrol fiyatının ve döviz kurunun tüketici fiyatları üzerindeki asimetrik etkisi araştırılarak literatüre katkı sunulması amaçlanmıştır. Bu amaçla çalışmada 1981-2020 dönemi verileri kullanarak NARDL analizi ile ilgili değişkenler arasındaki ilişki ortaya konulmuştur. Wald testi sonuçlarına göre petrol fiyatlarının ve döviz kurunun tüketici fiyatları üzerinde asimetrik etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Şöyle ki, petrol fiyatlarında meydana gelen artış tüketici fiyatlarını artırmaktadır. İlaveten döviz kurundaki değişimlerin tüketici fiyatlarını petrol fiyatındaki değişimlerden daha fazla etkilediği bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: NARDL, TÜFE, Petrol fiyatı, Döviz kuru

[1]Tarsus Üniversitesi, serbinaz_yildiz@tarsus.edu.tr, 0000-0001-9768-9868
[2] Tarsus Üniversitesi, sinemeyuboglu@tarsus.edu.tr, 0000-0002-3525-9173

THE ASYMMETRIC EFFECT OF OIL PRICE AND EXCHANGE RATE ON CONSUMER PRICES: THE CASE OF TURKEY

Serbinaz YILDIZ[1]
Sinem EYÜBOĞLU[2]

ABSTRACT

Oi is a significant contributor to the economy. Increases in oil prices lead to higher production costs for producers and result in higher prices for goods and services for consumers. Additionally, the dependence on oil as an energy source makes countries vulnerable to price fluctuations. In response to oil price shocks, countries must formulate appropriate policies to maintain stable domestic prices. Non-oil-producing countries are particularly affected by the pass-through of rising oil prices because these price increases have the most significant impact on countries that do not produce oil. Rising oil prices have led to imported inflation and depreciation of the national currency. Moreover, fluctuations in the exchange rate, coupled with depreciation of the national currency, cause an increase in the prices of imported goods, thereby elevating the general price level. Exchange rate movements can affect inflation through direct effects on the prices of imported goods reflected in the consumption basket and indirectly through imported inputs used in production, that is, the cost channel. Consequently, the impact of the exchange rate on prices in Turkey extends to a wide range of goods and services. In an economy, inflation is considered the most important measure of stability, as it is crucial for attracting investments and maintaining price stability. Numerous studies have examined the effects of oil prices and exchange rates on prices, with many utilizing linear models for Turkey. However, this study contributes to the literature by investigating the asymmetric effects of oil prices and exchange rates on consumer prices using the NARDL analysis and data from 1981 to 2020. According to the results of the Wald test, oil prices and exchange rates have asymmetric effects on consumer prices. Specifically, an increase in oil prices leads to an increase in consumer prices. Additionally, changes in exchange rates have a greater impact on consumer prices than changes in oil prices.

Keywords: NARDL, CPI, Oil price, Exchange rate

[1]Tarsus Üniversitesi, serbinaz_yildiz@tarsus.edu.tr, 0000-0001-9768-9868
[2] Tarsus Üniversitesi, sinemeyuboglu@tarsus.edu.tr, 0000-0002-3525-9173

DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜN KÜRESEL YAPILAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: ULUSLARARASI POLİTİK EKONOMİ YAKLAŞIMI

Ömer DEMİR[1]

ÖZET

Teknolojik bir ilerleme süreci olarak dijitalleşme, küreselleşme ile birlikte zihinsel ve materyal yapılar üzerinde çok önemli dönüştürücü etkiler yaratmıştır. Öyle ki, dünya sistemi globalist ve dijitalist felsefi bir temelde dijital devlet, dijital demokrasi, dijital kapitalizm, dijital ekonomi gibi dijital kategoriler üzerinden bir bütün olarak dijital uygarlığa doğru evrilmektedir. Daha spesifik olarak, yapay zeka başta olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı ilerlemeyle birlikte yaygınlaşan dijital ekonomi, her düzeydeki (yerel, ulusal, bölgesel ve küresel) ekonomik ve politik yapıları derinden etkilemekte, değiştirmekte ve daha doğrusu dönüştürmektedir. Bununla birlikte, küresel ölçekteki ekonomik ve politik yapıların dijital dönüşümü daha dikkat çekicidir. Böyle bir motivasyon doğrultusunda bu çalışmada dijital dönüşümün küresel ekonomik ve politik yapılar üzerindeki etkileri uluslararası politik ekonomi (UPE) çerçevesinde kuramsal olarak incelenmektedir. Multidisipliner bir çerçeve ve aynı zamamda yöntemsel analitik bir araç olarak UPE yaklaşımı, *teorik perspektifler* (Merkantilizm, Liberalizm, Marksizm vb.) ışığında *küresel yapıları* (Küresel Ticaret, Küresel Finans, Küresel Güvenlik, Kuzey-Güney İlişkileri, Hegemonya, Küreselleşme vb.) incelemesi bakımından avantajlıdır. Bu çalışma, dijital dönüşüm bağlamında küresel yapıların analizi ile sınırlıdır. Kuramsal analiz sonucunda dijital dönüşümün küresel ölçekte piyasalar (ekonomik güç) ve devletler (politik güç) arasındaki etkileşimin yapısını etkileyerek küresel üretim ilişkilerini dönüştürdüğünü ve bu eksende küresel ticaret, küresel finans, küresel güvenlik, kuzey-güney ilişkileri, hegemonya ve küreselleşme gibi küresel yapıları yeniden şekillendirdiği vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Digital ekonomi, digital dönüşüm, uluslararası politik ekonomi, küresel ticaret, küresel finans

[1]Şırnak Üniversitesi, Silopi Meslek Yüksek Okulu, omerdemir@sirnak.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8421-0619

THE IMPACT OF DIGITAL TRANSFORMATION ON GLOBAL STRUCTURES: AN INTERNATIONAL POLITICAL ECONOMY APPROACH

Ömer DEMİR[1]

ABSTRACT

Digitalization as a process of technological progress, together with globalization, has had significant transformative effects on mental and material structures. In fact, the world system as a whole is evolving towards a digital civilization on a globalist and digitalist philosophical basis through digital categories such as digital state, digital democracy, digital capitalism, and digital economy. More specifically, the digital economy, which has become widespread with the rapid advancement in information and communication technologies, especially artificial intelligence, is profoundly affecting, changing and, more precisely, transforming economic and political structures at all levels (local, national, regional and global). However, the digital transformation of economic and political structures on a global scale is more remarkable. In line with such a motivation, this study theoretically analyzes the effects of digital transformation on global economic and political structures within the framework of international political economy (IPE). As a multidisciplinary framework and at the same time a methodological analytical tool, the UPE approach is an advantageous disciplinary framework and at the same time an analytical methodological tool in that it examines *global structures* (Global trade, Global Finance, Global Security, North-South Relations, Hegemony, Globalization, etc.) in the light of *theoretical perspectives* (Mercantilism, Liberalism, Marxism, etc.). This study is limited to analyzing global structures in the context of digital transformation. As a result of the theoretical analysis, it is emphasized that digital transformation transforms global production relations by affecting the structure of the interaction between markets (economic power) and states (political power) on a global scale and reshapes global structures such as global trade, global finance, global security, north-south relations, hegemony, and globalization.

Keywords: Digital economy, digital transformation, international political economy, global trade, global finance.

[1]Şırnak Üniversitesi, Silopi Meslek Yüksek Okulu, omerdemir@sirnak.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8421-0619

TASARRUF-BÜYÜME SARMALINDA HAAVELMO HİPOTEZİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

A. Sezai EMEÇ [1]
Rumeysa KAYA[2]

ÖZET

Bir ülkede ekonomik büyümenin sağlanabilmesi için gerekli olan sermaye birikimi, yatırım harcamalarının artması ile gerçekleştirilebilmektedir. Yatırım harcamalarının artması ise büyük ölçüde ekonomideki tasarrufların üretken yatırımlara aktarılmasını gerektirmektedir. Ancak özellikle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde kişi başına düşen gelirin az olması, tüketime dayalı bir ekonomik yapının oluşmasına yol açmakta ve yurt içi tasarruflar yatırım harcamalarının finanse edilmesinde yetersiz kalabilmektedir. Söz konusu bu tasarruf açığı sorununun çözümü noktasında yabancı sermaye girişleri büyük önem arz etmektedir. Yurt içi tasarrufların yetersiz olduğu bir ekonomide, yatırım harcamalarının finansmanı için gerekli olan yabancı sermayenin sağlanması için o ülkede finansal sistemin gelişmiş olması gerekmektedir. Finansal gelişmişlik seviyesinin artmasının ekonomik büyümeyi hızlandırdığı savunulan çalışmalarda, özellikle finansal sistemlerin tasarrufları harekete geçirme fonksiyonuna değinilmektedir. Buna göre; bir ülke ekonomisi uluslararası sermaye hareketliliğine ne kadar açıksa, o ülkeye o kadar fazla yabancı sermaye girişi sağlanmakta ve yatırım harcamalarının finanse edilmesi kolaylaşmaktadır. Böylece yatırım harcamaları artacağından sermaye birikimi ve ekonomik büyüme hızlanmaktadır. Ancak Haavelmo (1963), sermaye hareketliliğinin fazla olması durumunda özellikle tasarruf açığı bulunan gelişmekte olan ülkelerde yurt içi tasarrufların azalacağını ileri sürmektedir. Haavelmo hipotezine göre; aşırı yabancı sermaye girişi finansmana erişimi kolaylaştırmakta ve bu durumda bir yandan kamu harcamaları artmakta bir yandan da bu finansman üretken olmayan alanlara veya tüketim harcamalarına yönelebilmektedir. Kamu ve özel kesim tasarruflarını azaltan bu durumun ülke ekonomilerini daha kırılgan bir hale getirmesi beklenmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de Haavelmo hipotezinin geçerliliğini test etmektir. 1973-2022 dönemini kapsayan analiz sonuçları Haavelmo hipotezini doğrulamamaktadır. Başka bir ifadeyle, Türkiye'de doğrudan yabancı yatırım ve yurt içi tasarruflar arasında herhangi bir nedensellik veya eşbütünleşme ilişkisi bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Haavelmo hipotezi, doğrudan yabancı yatırım, yurt içi tasarruflar

[1] Tarsus Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, asezaiemec@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0312-8555

[2] Tarsus Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi, rumeysa_kaya@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0004-4480-4315

HAAVELMO HYPOTHESIS IN SAVING - GROWTH SPIRAL: THE CASE OF TURKEY

A. Sezai EMEÇ [1]
Rumeysa KAYA[2]

ABSTRACT

Capital accumulation, which is necessary for economic growth in a country, can be realized by increasing investment expenditures. Increasing investment expenditures, on the other hand, largely requires the transfer of savings in the economy to productive investments. However, low per capita income, especially in underdeveloped and developing countries, leads to a consumption-based economic structure and domestic savings may be insufficient to finance investment expenditures. Foreign capital inflows are of great importance in solving this savings deficit problem. In an economy where domestic savings are insufficient, a well-developed financial system is required to provide the foreign capital needed to finance investment expenditures. Studies that argue that an increase in the level of financial development accelerates economic growth particularly emphasize the function of financial systems in mobilizing savings. Accordingly, the more open a country's economy is to international capital mobility, the more foreign capital inflows to that country and the easier it is to finance investment expenditures. Thus, as investment expenditures increase, capital accumulation and economic growth accelerate. However, Haavelmo (1963) argues that if capital mobility is excessive, domestic savings will decrease, especially in developing countries with a savings deficit. According to the Haavelmo hypothesis, excessive foreign capital inflows facilitate access to finance, which on the one hand increases public expenditures and on the other hand this finance may be directed to non-productive areas or consumption expenditures. This situation, which reduces public and private sector savings, is expected to make national economies more vulnerable. The aim of this study is to test the validity of the Haavelmo hypothesis in Turkey. The results of the analysis covering the period 1973-2022 do not confirm the Haavelmo hypothesis. In other words, there is no causality or cointegration relationship between FDI and domestic savings in Turkey.

Keywords: Haavelmo hypothesis, foreign direct investment, domestic savings

[1] Tarsus Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, asezaiemec@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0312-8555

[2] Tarsus Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi, rumeysa_kaya@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0004-4480-4315

YEŞİL PAZARLAMA: TÜRKİYE' DE ELEKTRİKLİ ARAÇ PİYASASI

Zeynep KAPLAN[1]

ÖZET

İklim koşulları (ortalama sıcaklık, yağış miktarı, rüzgar hızı vb. diğer hava koşulları) son yıllarda olağan düzey değerlerinden sapma eğilimi göstermektedir. Bunlara bağlı olarak toplumda iklim değişikliğine yönelik bir kamuoyu oluşmuş, tüketicilerin ilgileri ise çevreye duyarlı ürünlere yönelmiştir. Diğer yandan, küresel ticaret hacminin yaklaşık olarak %5'ini oluşturan otomotiv endüstrisi değişen tüketici profilini dikkate alarak çevreye duyarlı ürünler geliştirmiştir. Gelişen teknolojiye bağlı olarak önce hibrit (elektrikli ve benzinli) daha sonra ise elektrikli otomotivler için piyasa oluşturulmuştur. Türkiye, 2023 yılı itibari ile elektrikli otomotiv piyasasında, Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG) olarak yerini almaya başlamıştır. Türkiye' de oluşan pazardan pay almak isteyen TESLA, TOGG' a benzer bir hamle yaparak piyasa gireceğini duyurmuştur.

Bu çalışmanın amacı, otomotiv endüstrisinin içinde bulunduğu değişimleri dikkate alarak TOGG ve TESLA elektrikli araçlarına yönelik talepleri incelemektir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada 2023 yılının ilk 4 ayını kapsayan günlük veriler kullanılarak trend analiz yapılmıştır. 2021-2022 yılı günlük verileri dikkate alınarak yoğun reklam etkisinin arındırıldığı çalışmada, yapılan analiz sonuçlarına göre elektrikli otomotivlere yönelik bir talebin oluştuğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Elektrikli Otomotiv, TESLA, TOGG, Türkiye, Yeşil Pazarlama,

[1] Toros Üniversitesi, İşletme ABD Doktora Öğrencisi, zeynepkaplan@icloud.com, ORCID: 0000-0001-7199-0943

GREEN MARKETING: THE ELECTRIC VEHICLE MARKET IN TURKEY

Zeynep KAPLAN[1]

ABSTRACT

Climatic conditions (average temperature, rainfall, wind speed, etc.) have tended to deviate from their usual level values in recent years. As a result, public opinion on climate change has emerged and consumers' interest has shifted towards environmentally friendly products. On the other hand, the automotive industry, which accounts for approximately 5% of global trade volume, has developed environmentally sensitive products by taking into account the changing consumer profile. Depending on the developing technology, the market was created first for hybrid (electric and gasoline) and then for electric automobiles. As of 2023, Turkey has started to take its place in the electric automotive market as Turkey's Automobile Initiative Group (TOGG). TESLA, which wants to get a share of the market in Turkey, has announced that it will enter the market by making a similar move to TOGG.

The purpose of this study is to examine the demand for TOGG and TESLA electric vehicles, taking into account the changes in the automotive industry. For this purpose, trend analysis was conducted using daily data covering the first 4 months of 2023. Taking into account the daily data for 2021-2022 and adjusting for the intense advertising effect, the results of the analysis show that there is a demand for electric cars.

Keywords: Electric Automotive, TESLA, Green Marketing, TOGG, Turkey

[1] Toros Üniversitesi, İşletme ABD Doktora Öğrencisi, zeynepkaplan@icloud.com, ORCID: 0000-0001-7199-0943

DİJİTAL DÖNÜŞÜM SÜRECİNDE HOLLANDA VE TÜRKİYE'DEKİ KOBİ'LERİN İŞGÜCÜNÜN BECERİLERİNE İLİŞKİN MEVCUT DURUMUNUN İNCELENMESİ

Didem KOCA[1]

ÖZET

18. yüzyıldan itibaren etkisini derinden hissettirmeye başlayan Sanayi Devrimi, toplumsal yapının değişmesinde ve çözülmesinde etkili olmuştur. 1760-1830 yıllarını kapsayan birinci sanayi devriminden sonra teknolojide yaşanan gelişmeler sanayi üretimine de yansımış ve üretim süreçlerinde değişikliklere yol açmıştır. Her sanayi devrimi, kendi dönemi içinde geliştirdiği bir "araç" ile gelişme evresini tamamlamıştır. Birinci sanayi devriminde öne çıkan araç "buhar motoru", ikinci sanayi devriminde "elektrik", üçüncü sanayi devriminde "bilgisayar" ve son olarak da dördüncü sanayi devriminde "nesnelerin interneti/siber-fiziksel sistemler" kullanılarak gelişimin sürekliliği sağlanmaktadır. Her değişim yeni bir "araç" kullanımına yol açarken, yeni teknolojilerin ortaya çıkması işgücünden yeni nitelikler ve beceriler beklenmesine yol açmaktadır. Bu anlamda teknolojinin gelişimine paralel olarak değişen üretim süreçlerinin işgücü üzerindeki etkileri genellikle "beceri" kavramı üzerinden ele alınmaktadır. Tarihsel süreçte yaşanan değişimler eksenindeki teknolojik gelişmeler, işgücünün daha yüksek nitelikler kazanmasını tetiklemiş ve gerekli kılmıştır. Hollanda, dijital dönüşümde Avrupa'nın önde gelen ülkelerinden biri olması nedeniyle son yıllarda öne çıkmaktadır. Dolayısıyla KOBİ'ler de bu dönüşümden yararlanmaya başlamış ve adım adım dijital teknolojileri kullanmaya başlamıştır. Türkiye'de ise KOBİ'ler dijital dönüşümden yararlanma açısından büyük ölçekli şirketlerin çok gerisinde kalmaktadır. Ancak günümüzde her büyüklükteki şirket için dijital dönüşüm bir tercih değil zorunluluktur. Çünkü günümüz koşullarında şirketlerin rekabet edebilmelerinin tek yolu dijital teknolojileri kullanmaktan geçmektedir. Ancak bu süreçte sadece dijital teknolojilerin kullanılması tek başına yeterli değildir. Kuşkusuz dijital teknolojiler hızla gelişmeye başlasa da insan gücüne olan ihtiyaç devam etmektedir. Ancak insan gücüne duyulan ihtiyacın özellikleri gün geçtikçe değişmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, Hollanda ve Türkiye'deki KOBİ'lerin dijital dönüşüm süreçlerini işgücü yapısı bağlamında karşılaştırmalı olarak incelemektir.

Bu çalışmada, Hollanda ve Türkiye'deki KOBİ'lerin dijital dönüşüm sürecinde söz konusu ülkelerin sahip olduğu işgücünün yapısal özellikleri göz önünde bulundurularak uluslararası raporlardan elde edilen işgücünün beceri ihtiyaçlarına ilişkin verilerle kapsamlı bir betimsel analiz yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Dönüşüm, İşgücü Becerileri, KOBİ

[1]Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, dkoca@ohu.edu.tr, ORCID:0000-0001-5236-2677

INVESTIGATION OF THE CURRENT STATUS OF LABOR SKILLS OF SMEs IN THE NETHERLANDS AND TURKEY IN THE DIGITAL TRANSFORMATION PROCESS

Didem KOCA[1]

ABSTRACT

The Industrial Revolution, which started to make its impact felt deeply since the 18th century, has been effective in the change and dissolution of the social structure. After the first industrial revolution covering the years 1760-1830, the developments in technology were also reflected in the industrial production and led to changes in the production processes. Each industrial revolution has completed its development phase with a "tool" it developed in its own period. The continuity of development is ensured by using the prominent vehicle "steam engine" in the first industrial revolution, "electricity" in the second industrial revolution, "computer" in the third industrial revolution, and finally "internet of things/cyber-physical systems" in the fourth industrial revolution. While each change leads to the use of a new "tool", the emergence of new technologies leads to the expectation of new qualifications and skills from the workforce. In this sense, the effects of the changing production processes on the workforce in parallel with the development of technology are generally discussed through the concept of "skill". Technological developments in the axis of changes experienced in the historical process have triggered and made it necessary for the workforce to gain higher qualifications. The Netherlands has come to the fore in recent years due to being one of the leading countries in Europe in digital transformation. Therefore, SMEs also started to benefit from this transformation and started to use digital technologies step by step. In Turkey, on the other hand, SMEs lag far behind large-scale companies in terms of benefiting from digital transformation. However, digital transformation is not a choice but a necessity for companies of all sizes today. Because in today's conditions, the only way for companies to compete is to use digital technologies. However, using digital technologies alone is not enough in this process. Undoubtedly, although digital technologies begin to develop rapidly, the need for manpower continues. However, the characteristics of the need for manpower are changing day by day. The main purpose of this study is to comparatively examine the digital transformation processes of SMEs in the Netherlands and Turkey in the context of workforce structure.

In this study, a comprehensive descriptive analysis was made with data on the skill needs of the workforce obtained from international reports, taking into account the structural characteristics of the workforce of the SMEs in the Netherlands and Turkey in the digital transformation process.

Keywords: Digital Transformation, Workforce Skills, SME

[1]Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, dkoca@ohu.edu.tr, ORCID:0000-0001-5236-2677

ENFLASYONİST ORTAMDA TOPLUMUN EKONOMİ GÜNDEMİ: BOYLAMSAL BİR ARAŞTIRMA

Merve KIR [1]
Süphan NASIR[2]

ÖZET

Enflasyonun hızla yükselmesi ile birlikte ekonomi, satın alım gücü ve enflasyon rakamı Türkiye'de son zamanlarda en çok konuşulan konular arasındadır. Vatandaşlar, enflasyon rakamlarını yakından takip etmekte ve düşüncelerini çeşitli sosyal medya mecraları aracılığı ile paylaşmaktadır. Toplumun gündeminin en iyi yansıtıldığı sosyal medya mecralarından birisi de Twitter'dır. Türkiye'de 16.1 milyon kullanıcısı olan Twitter, önemli bir haber kaynağı haline gelmiştir ve gündemi saptama gücüne sahiptir. Vatandaşların, her ay TÜİK tarafından paylaşılan enflasyon rakamları ile ilgili duygu ve düşüncelerini de Twitter aracılığı ile yoğun bir şekilde dile getirdiği görülmektedir. Bu araştırmanın amacı Twitter'daki paylaşımları inceleyerek toplumun ekonomi gündemini boylamsal bir araştırma tasarımı ile incelemektir. Bunun için 18 ay boyunca TÜİK tarafından enflasyon rakamının açıklanmasını takip eden 3 gün içerisinde konu ile ilgili yapılan Twitter paylaşımları incelenmiştir. Analiz kapsamında Aralık 2021 – Mayıs 2023 tarihleri arasında TÜİK tarafından enflasyon rakamının açıklanmasın ardından geçen 3 günlük sürede atılan tweetler araştırmaya dahil edilmiştir. Tweetlerin toplanması ve analizi için MAXQDA nitel veri analiz programı kullanılmıştır. Elde edilen tweetlerde en sık kullanılan kelimelerden yola çıkarak her aya ait ana temaların belirlenmesi, yorumlanması ve kelime bulutlarının oluşturulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon, Tüik, Ekonomi, Satın alım gücü.

[1]İstanbul Üniversitesi, mervekir@istanbul.edu.tr, Orcid: 0000-0001-8883-180X
[2]İstanbul Üniversitesi, suphan@istanbul.edu.tr, Orcid: 0000-0002-2302-334X

SOCIETY'S ECONOMIC AGENDA IN AN INFLATIONARY ENVIRONMENT: A LONGITUDINAL RESEARCH

Merve KIR [1]
Süphan NASIR[2]

ABSTRACT

With the rapid increase in inflation, the economy, purchasing power and the inflation rate are among the most talked about topics in Türkiye recently. Citizens follow inflation rates closely and share their thoughts through various social media channels. One of the social media channels where the agenda of the society is best reflected is Twitter. Twitter, which has 16.1 million users in Türkiye, has become an important news source and has the power to set the agenda. It is seen that the citizens intensely express their feelings and thoughts about the inflation rates shared by TUIK every month via Twitter. The purpose of this research is to examine the economic agenda of the society by examining the shares on Twitter with a longitudinal research design. For this, the Twitter shares made on the subject within 3 days following the announcement of the inflation rate by TUIK for 18 months were examined. Within the scope of the analysis, tweets sent in the 3-day period after the inflation figure was announced by TUIK between December 2021 and May 2023 were included in the research. MAXQDA qualitative data analysis program was used for the collection and analysis of tweets. Based on the most frequently used words in the tweets obtained, it is aimed to determine and interpret the main themes of each month and to create word clouds.

Keywords: Inflation, Tüik, Economy, Purchasing power.

[1]İstanbul Üniversitesi, mervekir@istanbul.edu.tr, Orcid: 0000-0001-8883-180X
[2]İstanbul Üniversitesi, suphan@istanbul.edu.tr, Orcid: 0000-0002-2302-334X

THE IMPACT OF DIGITAL SERVICES TRADE RESTRICTIVENESS ON TRADE IN TELECOMMUNICATIONS, COMPUTER, AND INFORMATION SERVICES: EVIDENCE FROM OECD COUNTRIES

Emrah Eray AKÇA[1]

ABSTRACT

Trade developments in services, in particular, trade in telecommunications, computer, and information services, are most likely affected by rapid technological progress given the services require generally close communication between suppliers and customers. With this regard, followed policies on digital services trade may matter for developments in trade in services. From this intuitional approach, this study specifically aims to analyze the impact of digital service trade restrictiveness on trade in telecommunications, computer, and information services of Organisation for Economic and Co-operation Development countries covering the period 2014-2022. For this purpose, digital services trade restrictiveness index, which is a new means that identifies, classifies, and quantifies crosscutting barriers affecting services traded digitally, is utilized, and exports and imports models are estimated separately via Poisson Pseudo Maximum Likelihood method. The findings of the study statistically significantly confirm the disincentive impact of higher digital services trade restrictiveness implemented by Organisation for Economic and Co-operation Development countries on both exports and imports in telecommunications, computer, and information services of these countries. Moreover, its negative impact on trade overweigh in exports than imports. Hence, these countries should consider the outcomes of more restrict policies from the point of not only imports but also exports. The study provides additional policy recommendations based on the empirical results.

Keywords: Digital Services Trade Restrictiveness, Telecommunications, Computer and Information Services, Poisson Pseudo Maximum Likelihood, OECD.

[1] Assist. Prof., Department of Economics, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Bartin University, emrahakca@bartin.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4190-5503.

TÜRKİYE'DE DİJİTALLEŞME, EKONOMİK BÜYÜME VE MAKROEKONOMİK BELİRSİZLİK ETKİLEŞİMİ

Ahmet TUNÇ[1]

ÖZET

Dünya dijital devrimi benimserken, dünya ekonomileri, çeşitli sektörlere nüfuz eden dijital teknolojilerin entegrasyonu ile derin bir dönüşüme tanık olmaktadır. Kıtaların kesişim noktasında konumlanan ve küresel ekonominin önemli oyuncularından biri olma potansiyeli bulunan Türkiye ise dijital dönüşüm devrimi açısından kritik bir noktada bulunmaktadır. Bu noktadan hareketle bu çalışma, Covid-19 pandemisi öncesi ve sonrası verilerin kapsamlı bir analizi yoluyla, pandeminin neden olduğu ekonomik gerileme ve makroekonomik belirsizlikteki keskin yükselişin Türkiye'de dijitalleşme çabaları üzerindeki etkilerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla çalışmada iki adımlı bir tahmin prosedürü izlenmektedir. İlk adımda, Türkiye'nin genel ve sektörel düzeyde dijitalleşme oranı, Ülkeler Arası Girdi-Çıktı (ICIO) muhasebe çerçevesi temelinde ölçülmektedir. Sektörel düzeyde dijitalleşmenin değer zincirleri aracılığıyla hesaba katılmasına izin veren bu yaklaşım, dijitalleşmenin iki bileşeninin ölçümüne izin verir: dijital endüstriler (doğrudan etkiler) ve endüstriyel dijitalleşme (dolaylı etkiler). Bu ölçümün sonuçlarının iki önemli araştırma sorusuna ışık tutması beklenebilir. Bunlardan ilki, Türkiye'de dijitalleşme oranının zaman içinde artıp artmadığı ve ikincisi, diğer endüstrilerin nihai ürünlerindeki dijital girdi oranının (dolaylı etkiler) dijital endüstrilerin ürettiği nihai ürünlere (doğrudan etkiler) yakınsama gösterip göstermediğidir. Çalışmanın ikinci adımı, genel dijitalleşme oranı, ekonomik büyüme ve makroekonomik belirsizlik arasındaki eşanlı zamanla değişen etkileşimin araştırılmasını amaçlamaktadır. Bu amaçla, Primiceri (2005) ve Nakajima (2011) tarafından önerilen zamanla değişen parametre VAR (TVP-VAR) modeli kullanılmaktadır. TVP-VAR modelinin işaret ettiği sonuçların, dijitalleşme, ekonomik büyüme ve makroekonomik belirsizlik etkileşiminin Covid-19 pandemisi öncesi ve sonrasında nasıl farklılaştığı sorusuna cevap vermesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, ICIO, Makroekonomik Belirsizlik, TVP-VAR

[1]Şırnak Üniversitesi, ahmettunc@sirnak.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-0864-2695

THE INTERACTION BETWEEN DIGITALIZATION, ECONOMIC GROWTH AND MACROECONOMIC UNCERTAINTY IN TURKEY

Ahmet TUNÇ[1]

ABSTRACT

As the world embraces the digital revolution, world economies are witnessing a profound transformation with the integration of digital technologies penetrating various sectors. Turkey, which is located at the intersection of continents and has the potential to be one of the important players in the global economy, is at a critical point in terms of the digital transformation revolution. From this point, this study aims to determine the effects of the economic downturn and the sharp rise in macroeconomic uncertainty caused by the pandemic on digitalization efforts in Turkey, through a comprehensive analysis of the data before and after the Covid-19 pandemic. To this end, a two-step estimation procedure is followed in the study. In the first step, Turkey's overall and sectoral level of digitization is measured on the basis of the Inter-Country Input-Output (ICIO) accounting framework. This approach, which allows digitalization at the sectoral level to be accounted for through value chains, allows the measurement of two components of digitalization: digital industries (direct effects) and industrial digitalization (indirect effects). This measurement can be expected to shed light on two important research questions. The first is whether the digitalization rate in Turkey has increased over time, and the second is whether the rate of digital inputs in the final products of other industries (indirect effects) converges to the final products produced by digital industries (direct effects). The second step of the study aims to investigate the simultaneous time-varying interactions between the overall rate of digitalization, economic growth and macroeconomic uncertainty. For this purpose, the time-varying parameter VAR (TVP-VAR) model proposed by Primiceri (2005) and Nakajima (2011) is employed. The results indicated by the TVP-VAR model are expected to answer the question of how the interaction between digitalization, economic growth and macroeconomic uncertainty differs before and after the Covid-19 pandemic.

Keywords: Digitalization, ICIO, Macroeconomic Uncertainty, TVP-VAR

[1]Şırnak Üniversitesi, ahmettunc@sirnak.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-0864-2695

GELİŞEN PİYASA EKONOMİLERİNDE İHRACATIN İNCELENMESİ: KULÜP YAKINSAMA ANALİZİ

Ahmet KOLUMAN[1]
Fatih KAPLAN[2]

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 1994-2022 yılları arasındaki veriler kullanarak IMF tarafından sınıflandırılan 23 gelişen piyasanın ihracatta kulüp yakınsamasını tespit etmek ve her bir kulübün ihracatını etkileyen faktörleri araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda öncelikle Phillips ve Sul'un (2007, 2009) kulüp yakınsama metodolojisi kullanılarak ülkeler, kulüplere ayrılmıştır. Ardından, panel veri tahmincileri kullanılarak her bir kulübün ihracatını etkileyen faktörler tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda gelişen piyasaların üç kulübe ayrıldığı sonucuna ulaşılmıştır. İlk kulübün altı üyesi (Brazilya Hindistan, Meksika, Polanya, Rusya, Tayland), ikinci kulübün beş üyesi (Macaristan, Endonezya, Malezya, Romanya, Türkiye), üçüncü kulübün ise 11 üyesi (Arjantin, Bangladeş, Bulgaristan, Şili, Kolombiya, Fas, Pakistan, Peru, Filipinler, Güney Afrika ve Ukrayna) bulunmaktadır. Çin'in hiçbir kulübe yakınsamadığı gözlemlenmiştir. Her bir kulüp için ihracatı etkileyen faktörler araştırıldığında gayri safi yurtiçi hasıla ve ticari açıklığın üç kulüpteki ülkelerin ihracatını pozitif etkilediği, ancak doğrudan yabancı yatırımların ihracata etkisi birinci ve üçüncü kulüpte anlamsız iken ikinci kulüpte pozitif olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gelişen Piyasalar, Kulüp Yakınsama, Panel Veri, İhracat

[1] Tarsus Üniversitesi, ahmet_koluman@tarsus.edu.tr, 0000-0002-6157-3051
[2] Tarsus Üniversitesi, fkaplan@tarsus.edu.tr, 0000-0001-7417-1126

EXAMINATION OF EXPORTS IN EMERGING MARKET ECONOMIES: CLUB CONVERGENCE ANALYSIS

Ahmet KOLUMAN[1]
Fatih KAPLAN[2]

ABSTRACT

The aim of this study is to identify the club convergence in exports of 23 emerging markets classified by the IMF using data from 1994 to 2022 and to investigate the factors affecting the exports of each club. For this purpose, firstly, the club convergence methodology of Phillips and Sul (2007, 2009) is used, and countries are categorized into clubs. Then, the factors affecting the exports of each club were identified using panel data estimators. As a result of the study, it was found that emerging markets are divided into three clubs. The first club has six members (Brazil, India, Mexico, Poland, Russia, and Thailand); the second club has five members (Hungary, Indonesia, Malaysia, Romania, Romania, and Türkiye); and the third club has 11 members (Argentina, Bangladesh, Bulgaria, Chile, Colombia, Morocco, Pakistan, Peru, Philippines, South Africa, and Ukraine). In addition to these clubs, China, which has not converged on any club, differs from these clubs. Then, when the factors affecting exports for each club are analyzed, it is found that gross domestic product and trade openness positively affect the exports of countries in the three clubs. However, while the effect of FDI on exports is insignificant in the first and third clubs, it has a positive effect in the second club.

Keywords: Emerging Markets, Club Convergence, Panel Data, Exports

[1] Tarsus Üniversitesi, ahmet_koluman@tarsus.edu.tr, 0000-0002-6157-3051
[2] Tarsus Üniversitesi, fkaplan@tarsus.edu.tr, 0000-0001-7417-1126

FİNANSAL GELİŞME VE EKONOMİK BÜYÜME KALİTESİ: ÜLKELER ARASINDA BİR ANALİZ

Ayhan KULOĞLU[1]

ÖZET

Etkin işleyen bir finansal sistem, kaynak tahsisinin, risk yönetiminin, kapsayıcılığın, yeniliğin ve istikrarın geliştirilmesi yoluyla daha yüksek kalitede ekonomik büyümeyi katalize edebilir. Aynı şekilde, ekonomik büyümenin niteliği ve seyri de bir ülkenin finansal sisteminin evrimini ve etkinliğini etkileyebilir. Finansal gelişme, finansal kurumların, piyasaların ve araçların kurulması ve geliştirilmesini kapsayan bir rol oynar ve ekonomik büyümenin seyrini ve niteliksel özelliklerini etkilemede belirleyici bir rol oynar. Bir ülkenin finansal sisteminin genişliği ve sofistike düzeyi, ekonomik büyümenin niteliğini, sürdürülebilirliğini ve kapsayıcılığını büyük ölçüde şekillendirebilir. Finansal gelişme ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki üzerine yapılan ampirik çalışmalarda iki yönlü sonuçlarda bulunmaktadır. Çalışmanın amacı, ekonomik büyümeden ziyade büyümenin kalitesi ile finansal gelişme arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Çalışmamızda, finansal gelişme ile ekonomik büyümenin kalitesi arasındaki ilişki 2002-2019 yılları arasında seçili gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler üzerinde incelenmiştir. Elde edilen veriler kullanılarak temel ağırlıklandırma ile endeksleme yapılarak panel regresyon analizi yapılmıştır. Sonuç olarak, gelişmekte olan ülkelerde finansal gelişmenin ekonomik büyümenin kalitesi üzerine etkisi gelişmiş ülkelerden daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durum, finansal gelişmenin gelişmekte olan ülkelerde marjinal etkisinin gelişmiş ülkelerden daha fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde, ülkenin gelişim durumundan bağımsız olarak, finansal istikrarı, kapsayıcı büyümeyi ve iyi yönetimi teşvik eden politikalar öncelikli olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Gelişme, Ekonomik Büyüme, Kalite

[1]Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Bölümü, akuloglu@nevsehir.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0027-2893

FINANCIAL DEVELOPMENT AND THE QUALITY OF ECONOMIC GROWTH: A CROSS COUNTRY ANALYSIS

Ayhan KULOĞLU[1]

ABSTRACT

An effectively functioning financial system can catalyze higher-quality economic growth through improved resource allocation, risk management, inclusivity, innovation, and stability. Similarly, the nature and trajectory of economic growth can also influence the evolution and efficiency of a nation's financial system. Financial development, encompassing the establishment and enhancement of financial institutions, markets, and instruments, plays a pivotal role in shaping the trajectory and qualitative attributes of economic growth. The breadth and sophistication of a nation's financial system can significantly shape the nature, sustainability, and inclusivity of its economic growth. Empirical studies examining the relationship between financial development and economic growth yield two-way outcomes. The aim of this study is to unveil the relationship between the quality of growth, rather than mere economic growth, and financial development. Within our study, the relationship between financial development and the quality of economic growth is investigated across selected developed and developing countries from 2002 to 2019. Utilizing the collected data, panel regression analysis is conducted employing basic weighting and indexing techniques. Consequently, the impact of financial development on the quality of economic growth is found to be more pronounced in developing countries compared to developed countries. This observation reveals that the marginal impact of financial development in developing countries is greater than in developed countries. Irrespective of a country's developmental status, policies promoting financial stability, inclusive growth, and good governance should be prioritized in developing countries.

Keywords: Financial Development, Economic Growth, Quality

[1]Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Vocational School, Accounting and Tax Department, akuloglu@nevsehir.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0027-2893

DİJİTALLEŞME SÜRECİNDE UÇ BİLİŞİM

Birkan BÜYÜKARIKAN[1]

ÖZET

Bilgi işlem teknolojilerindeki gelişmeler, işletmelerde geleceğin teknoloji uygulamalarını en iyi şekilde kullanılabilmelerini mümkün kılmıştır. Özellikle işletmeler, mobil ve Nesnelerin İnternetine (Nİ) bağlı cihazları yoğun olarak kullanmasıyla beklenmedik veri artışlarına tanık olmuştur. Ancak bu uygulamaların doğası gereği bilgi işleme yoğun bir sürece sahiptir. Dolayısıyla işletmeler bu süreçteki ağ gecikmelerini ve tıkanıklıklarını kaldıramaz. Bu sebeple mobil cihazların bu sınırlı yetenekleri işletmeleri, bulut sunucu kaynaklarının kullanımına yöneltmiştir. Bulut bilişim, tüm verilerin merkezi bir sunucuya aktarılmasını ve elde edilen sonuçları bulutta işledikten sonra cihazlara aktarılmasını sağlamaktadır. Bu durum da bilgi işlem ve depolama kaynaklarının yoğun işlemler paradigmasını ortaya çıkarır. Son yıllarda bulut bilişim teknolojisinin bir uzantısı olan uç bilişim, yenilikçi işletmelerin gereksinimlerini karşılayan çözümler sağlayabilmektedir. Uç bilişim, bir veya daha fazla fiziksel makine tarafından desteklenen uç sunucuları, cihazlara coğrafi konum olarak yakın baz istasyonlarına konumlandırmaktadır. Bu konum son kullanıcıya yakın olduğundan dolayı veri trafiği azalmaktadır. Ayrıca işletme çalışanları ve müşterilerin veri paketlerini aktaran bir uç ağ, aynı zamanda bir bilgi işlem kaynağı olarak da işlem yapabilmektedir. Dolayıyla verileri işlerken ve depolarken veri iletim gecikmeleri de azalmaktadır. Bu çalışma uç bilişimin önemine, artılarına, eksilerine ve diğer yeni nesil teknolojilerle karşılaştırılmasına odaklanmıştır. Muhtemel Nİ akıllı uygulama olanaklarına sahip bir işletmede, tüm işlemlerin robotlar yardımıyla koordine edilmesi ve izlenmesi çok sayıda ağ yapısı ve işleme desteği gerektirir. Bu işletmelerde uç bilişimin kullanılması işletme hizmet kalitesinin iyileştirilmesinde ve sektörün tepkilerinin analiz edilmesinde faydalar sağlar.

Anahtar Kelimeler: Uç bilişim, Bulut bilişim, Yeni bilgi işlem teknolojileri

[1] Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, birkanbuyukarikan@isparta.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9703-9678

EDGE COMPUTING IN THE DIGITALIZATION PROCESS

Birkan BÜYÜKARIKAN[1]

ABSTRACT

Developments in information technology have made it possible for businesses to use future technology applications in the best way. In particular, businesses have witnessed unexpected data increases with their intense use of the mobile and Internet of Things (IoT) connected devices. However, due to these applications' nature, information processing is intensive. So, businesses can't handle network delays and congestion in this process. For this reason, these limited capabilities of mobile devices have led businesses to use cloud server resources. Cloud computing ensures that all data is transferred to a central server, and the results are transferred to the devices after processing them in the cloud. This leads to the computing and storage resource-intensive operations paradigm. In recent years, edge computing, an extension of cloud computing technology, can provide solutions that meet the needs of innovative businesses. Edge computing locates edge servers supported by one or more physical machines to base stations geographically close to the devices. Since this location is close to the end user, data traffic decreases. In addition, an edge network that transmits data packets of business employees and customers can also act as a computing resource. Therefore, data transmission delays are also reduced when processing and storing data. This study focuses on the importance of the edge computing, its pros and cons, and its comparison with other new-generation technologies. In a business with possible IoT smart application possibilities, coordination and monitoring of all processes with the help of robots requires a lot of networks structure and processing support. Using edge computing in these businesses provides benefits in improving business service quality and analyzing the industry's reactions.

Keywords: Edge computing, Cloud computing, New information technologies

[1] Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, birkanbuyukarikan@isparta.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9703-9678

AVUKATLARIN DEFTER-BEYAN SİSTEMİ ÜZERİNDEN DEFTER TUTMA VE BEYANNAME GÖNDEREBİLME İLE İLGİLİ ALGI SEVİYELERİNİN ÖLÇÜLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: MERSİN İLİ ÖRNEĞİ

Hakan ACER[1]

ÖZET

Muhasebenin dijital dönüşümü kapsamında 2012 tarihinden itibaren Türkiye'de e-Defter tutma zorunluluğuna geçiş süreci başlamıştır. 2018 yılı itibariyle de "Defter-Beyan Sistemi" yürürlüğe girmiştir. İşletme esasına göre defter tutan ikinci sınıf tacirlerin, serbest meslek erbablarının ve basit usule tabi mükelleflerin işletme defteri, serbest meslek kazanç defteri ve basit usul defteri Defter-Beyan Sistemi üzerinden tutulmaktadır. Serbest meslek erbabı olan avukatlar, kendilerine tanınan yetkiye istinaden serbest meslek kazanç defterlerini kendileri tutabilmektedir. Ayrıca aracılık ve sorumluluk sözleşmesi düzenlenerek avukatların tutmak zorunda oldukları serbest meslek kazanç defterleri, 3568 sayılı yasa ile yetki almış serbest muhasebeci mali müşavirler tarafından da tutulabilmektedir. Bu araştırmanın amacı avukatların, Defter-Beyan Sistemi üzerinden defter tutma ve beyanname gönderebilme algı seviyelerinin tespit edilmesidir. Mersin Barosu'na kayıtlı Mut ilçesinde faaliyet gösteren avukatlar için test amaçlı anket yöntemi uygulanmış ve muhasebe bilgilerinin defter tutma konusunda yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın en büyük kısıtı olan örneklemin yetersiz olması nedeniyle anket, Mersin Barosu'na kayıtlı 3.176 avukata uygulanmak ve sonuçlar değerlendirilmek istenmektedir. Ayrıca uygulamada muhasebe meslek mensupları, aracılık ve sorumluluk sözleşmesi düzenlemeden avukatların serbest meslek kazanç defterini, avukatların kullanıcı adı ve şifresi ile tutabilmektedir. Bu durum hem etik ilkeler hem de vergi ziyaına sebebiyet vermesi bakımından sıkıntılı bir durumdur. Bu çalışmada bu konuya vurgu yapmak ve bu konuda denetim yapılması gibi çözüm önerileri getirilmek istenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Defter-Beyan sistemi, Avukat, Serbest meslek kazanç defteri, Dijital dönüşüm, Muhasebe

[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, smmmhakanacer@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4713-7974

A RESEARCH ON THE PERCEPTION LEVEL OF LAWYERS REGARDING THE BOOKKEEPING AND DECLARATION SYSTEM WITH RESPECT TO DECLARATION SUBMISSION: THE CASE OF MERSİN REGION

Hakan ACER[1]

ABSTRACT

The transition process to mandatory electronic ledger keeping, as part of the digital transformation of accounting, began in Turkey in 2012. As of 2018, the 'Ledger-Declaration System' came into effect. Second-class traders maintaining business ledgers, freelance professionals, and taxpayers subject to the simplified taxation regime are required to keep their business ledgers, freelance income ledgers, and simplified taxation ledgers through the Ledger-Declaration System. Freelance professionals, such as lawyers, are allowed to maintain their freelance income ledgers themselves, based on the authority granted to them. Furthermore, pursuant to the Law No. 3568, freelance certified public accountants, who have obtained the authorization, can also maintain the freelance income ledgers that lawyers are obligated to keep by means of an intermediary and liability agreement. The aim of this research is to determine the perception level of lawyers regarding ledger keeping and submission of declarations through the Ledger-Declaration System. For this purpose, a test survey method was applied to lawyers registered with the Mut district of Mersin Bar Association, and it was concluded that their accounting knowledge is insufficient in terms of ledger keeping. Due to the limitation of a small sample size, which is the biggest constraint of the research, the survey is intended to be conducted on and evaluated for 3,176 lawyers registered with Mersin Bar Association. Furthermore, in practice, accounting professionals can maintain lawyers' freelance income ledgers using the lawyers' username and password without an intermediary and liability agreement. This situation is problematic both in terms of ethical principles and potential tax losses. The aim is to emphasize this issue and propose solutions and recommendations, such as conducting audits in this regard.

Keywords: Ledger-Declaration system, Lawyer, Self-Employed earnings book, Digital transformation, Accounting

[1] Karamanoğlu Mehmetbey University, smmmhakanacer@gmail.com ORCID: 0000-0002-4713-7974

DIGITAL INNOVATION MANAGEMENT: FRAMEWORKS, STRATEGIES, AND FUTURE PERSPECTIVES

Cenk AKSOY[1]

ABSTRACT

Digital innovation management has become crucial in today's rapidly evolving business landscape, marked by technological convergence, accelerated development cycles, and emerging market opportunities. This paper offers an in-depth analysis of digital innovation management, examining its unique attributes, frameworks, and best practices. The Digital Innovation Process Model (DIPM) is highlighted, emphasizing the importance of incorporating digital technologies throughout the ideation, development, and commercialization phases to create value and achieve competitive advantage. The challenges and strategies associated with managing digital innovation are explored, such as striking a balance between agility and stability, nurturing collaborative innovation ecosystems, and fostering organizational cultures that promote digital innovation. Additionally, emerging theoretical perspectives like digital innovation logic and platform logic are discussed, shedding light on the converging nature of digital innovation and the role platforms play in value co-creation. In formulating a digital innovation management strategy, the focus is on aligning innovation efforts with business objectives, fostering a supportive organizational culture, and harnessing the power of digital platforms for collaboration. Lastly, potential avenues for future research are outlined, including assessing the impact of digital innovation on performance, investigating the interplay between digital innovation and emerging technologies, and examining the influence of public policy and regulation on the digital innovation landscape. This paper strives to provide a comprehensive understanding of digital innovation management and its implications for organizations, strategists, and researchers.

Keywords: Digitalization, Innovation, Strategy

[1] PhD., McGill University, School of Continuing Studies, drcenkaksoy@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0763-2847

BUILDING EFFECTIVE CYBERSECURITY LEADERSHIP: THE CRUCIAL ROLE OF LEADERS IN PROTECTING BUSINESSES AGAINST CYBER THREATS

Cenk AKSOY[1]

ABSTRACT

Digital transformation, which is advancing without slowing down today, brings new and serious security risks to businesses. Cybersecurity attacks disrupt business activities and cause significant costs, reputation damage, and customer losses. While these attacks are progressing at alarming levels, businesses focus only on the technical aspects of cybersecurity, ignoring the human factor, which is the weakest link in cybersecurity. Managers who are not aware that the most critical cybersecurity responsibility is related to managing individuals face significant challenges in the work environment. In overcoming all these difficulties, the most crucial role falls to the leaders. In addition to operational activities related to cybersecurity, leaders need to raise awareness among employees and create an effective strategy. In this context, where cybersecurity management and leadership activities intersect, cybersecurity leadership emerges as a current concept defined as directing cybersecurity activities in the most general sense. The aim of this study is to create the conceptual framework of cybersecurity leadership, examine its features, critical roles in businesses, and the factors that affect the success of such leadership. In the literature review, several knowledge, skills, and abilities that cybersecurity leadership should have were explained, and it was concluded that strong leadership depends on an effective communication and training strategy that will increase cybersecurity awareness of employees by focusing on the human aspects as well as the technical aspects of cybersecurity.

Keywords: Digital Transformation, Cyber Security, Cyber Security Leadership

[1]McGill University, drcenkaksoy@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0763-2847

KİŞİSELLEŞTİRİLMİŞ MOBİL PAZARLAMA: BİLDİRİM ÖRNEĞİ

Faruk GÜVEN[1]

ÖZET

Mobil telefonların donanım ve yazılım kapasitesi sürekli gelişim göstermektedir. İşlemci hızı, bellek (RAM) kapasitesi, yapay zekâ ve sensor teknolojileri ve diğer birçok alanda gelişimler, kullanıcı deneyimini zenginleştirmekte ve gelişmiş mobil uygulamalarını mümkün kılmaktadır. Günlük yaşamın ayrılmaz parçası haline gelen mobil telefonların bireylerin ilgi alanı ve tercihlerine göre özelleştirilmesi/kişiselleştirilmesi, mobil telefonların birey nezdinde değerini oldukça artırmaktadır. Artan uygulama sayısı ve çeşidi, kişiselleştirilebilen tüketici istek ve taleplerinin yerine getirilmesine olanak sağlamaktadır. Kişiselleştirilmiş bildirim ayarları, uygulama özellikleri, zil ve sesler ve diğer birçok akıllı telefon ve uygulama özelliği mobil telefonu bireysel bir ürün sınıfına sokmaktadır. Bankacılık, eğitim, e-ticaret ve diğer günlük işlemlerin çoğunlukla mobil telefonlar üzerinden yapılması, firmaları bu mecrada yer almaya itmiştir. Firmalar, mobil pazarlama kanalları olan SMS, lokasyon-bazlı pazarlama, QR kodlar, bildirim gönderme, ücretli uygulamalar ve uygulama-içi reklamlar gibi çok farklı pazarlama yöntemleriyle tüketicilere ulaşmaktadır. Bununla birlikte, mobil telefonuyla gün içerisinde ortalama sekiz saat geçiren ve çok sayıda uygulama kullanan tüketicinin dikkatini çekmek firmalar için kolay olamamaktadır. Ancak uygulamaların bildirim özellikleri gerek tüketiciler gerekse uygulama sahibi firmalar için yeni fırsatlar yaratabilmektedir. Bu çalışmada; ilgili güncel literatür bağlamında, nicel araştırma yöntemi ile tüketicilerin mobil pazarlama yöntemi olan bildirimleri kullanım alışkanlıkları ve bu bildirimlerin tüketici davranışı üzerine olan etkileri anket yöntemi ile ölçülecektir. Çalışmanın bağımlı değişkenleri; bildirimleri kontrol etme sıklığı, bildirimlerin algılanan önemi, yeni bir bildirime tepki süresi, bağımsız değişkenleri ise; bildirim zamanı-türü-sayısı, telefon özellikleri ve demografik değişkenler olarak öngörülmektedir. Anketler kolayda örneklem yöntemiyle 18-65 yaş arası akıllı telefonu olan 850 bireye gönderilecek ve veriler çoklu regresyon yöntemi ile analiz edilecektir. Elde edilecek sonuçların, teoriye katkı yapması ve uygulama geliştiricilere yol gösterici pazarlama stratejileri sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hizmet Pazarlaması, Mobil Pazarlama, Kişiselleştirme

[1]Abdullah Gül Devlet Üniversitesi, faruk.guven@agu.edu.tr, 0000-0002-2440-585X,

PERSONALIZED MOBILE MARKETING: NOTIFICATION FOCUS

Faruk GÜVEN[1]

ABSTRACT

Mobile phones' hardware and software capacities are constantly evolving. Developments in processor speed, memory (RAM) capacity, artificial intelligence and sensor technologies, and many other areas are enriching the user experience and enabling advanced mobile applications. Customizing/personalizing mobile phones, which have become an integral part of daily life, according to individuals' interests and preferences, greatly increases the value of mobile phones at the individual level. The increasing number and variety of applications allow for the fulfillment of customizable consumer demands and desires. Personalized notification settings, application features, ringtones, sounds, and many other smartphone and application features place the mobile phone into an individual product class. Banking, education, e-commerce, and most daily transactions being conducted via mobile phones have pushed companies to be present in this medium. Companies reach consumers through various mobile marketing channels such as SMS, location-based marketing, QR codes, push notifications, paid apps, and in-app advertisements. However, attracting the attention of a consumer who spends an average of eight hours a day with their mobile phone and uses many applications has not been easy for companies. In this study, consumers' habits of using notifications as a mobile marketing method and the effects of these notifications on consumer behavior will be measured by survey method with quantitative research design. The dependent variables of the study are frequency of checking notifications, perceived importance of notifications, reaction time to a new notification, and independent variables are time-type-number of notifications, phone characteristics and demographic variables. The questionnaires will be sent to 850 individuals with smartphones between the ages of 18-65 by convenience sampling method and the data will be analyzed by multiple regression method. The results are expected to contribute to the theory and provide guiding marketing strategies for application developers.

Keywords: Services Marketing, Mobile Marketing, Personalization

[1]Abdullah Gül Devlet Üniversitesi, faruk.guven@agu.edu.tr, 0000-0002-2440-585X,

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ ENDÜSTRİ 4.0 SANAYİ DEVRİMİ VE ALT BİLEŞENLERİ İLE İLİGİLİ ALGI SEVİYELERİNİN ÖLÇÜLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: MERSİN İLİ ÖRNEĞİ

Hakan ACER[1]

ÖZET

Beyan esasına dayalı olan Türk Vergi Sistemi'nde, vergi muhasebeciliğinin temeli olan e-Dönüşüm kapsamında geliştirilen ve elektronik ortamda üretilen, kaydedilen, onaylanan ve entegratör firmalar tarafından saklanabilen belgeler hem Türk Ticaret Kanunu hem de Vergi Usul Kanunu bakımından e-Dönüşüm öncesi kâğıt belgeler gibi hüküm doğurmaktadır. Tüzel kişi tacirlerde mali mühür sertifikası ile, bilanço esasına göre defter tutan ve e-Defter geçiş hadlerine göre e-Defter uygulamasına dahil edilen gerçek kişi tacirlerde ise e-İmza ile elektronik ortamda üretilen defterlerin (e-Defter) onayı (beratı) elektronik ortamda verilmektedir. E-Dönüşüm kapsamında ortaya çıkan İnteraktif Vergi Dairesi, İnternet Vergi Dairesi, GİB Mobil Uygulaması, GİB dijital vergi asistanı uygulaması (GİBİ), e-Beyanname, e-Defter ve Defter-Beyan Sistemi gibi platformlar ve kâğıt uygulamalara göre yeni kavramlar olan e-Fatura, e-Arşiv Fatura, e-İrsaliye, e-SMM, e-MM vb. gibi elektronik belgeler, muhasebe faaliyeti sürdüren muhasebe meslek mensupları için uygulamada uyum gösterilmesi ve öğrenilmesi gerekli süreçler olmuştur. Dijitalleşme kavramı ve teknolojik gelişmeler ile muhasebe dünyasında yaşanan gelişmeler, yapay zekâ sayesinde beyanname ve bildirim muhasebeciliğinin ya da vergi muhasebeciliğinin yakın zamanda akıllı makineler tarafından yapılacak olması ihtimalini artırmaktadır. Muhasebe mesleğinin, geleceğin meslekleri listesinde yer almaması ve asıl işlevlerinden analiz etme ve yorumlamanın (raporlama) ön plana çıkarak özellikle veri madenciliği ve mali mühendislik gibi yeni mesleklere evrileceği yönündeki görüşler, Endüstri 4.0 sanayi devrimi ve alt bileşenleri ile ilgili muhasebe meslek mensuplarının algı seviyelerinin yeterli olup olmadığı ya da bu yöndeki bir değişime hazır olup olmadıklarını merak konusu haline getirmiştir. Bu çalışmanın amacı, muhasebe meslek mensuplarının, muhasebenin dijital dönüşümü kapsamında hayatına giren ve uygulama alanı bulan e-Dönüşüm kapsamındaki dijital ürünler ve Endüstri 4.0 sanayi devrimi ve alt bileşenleri hakkındaki görüşleri, sıkıntıları ve bilgi seviyeleri ile muhasebe mesleğinin geleceği üzerine araştırma yapmaktır. Bu bağlamda Mersin SMMM Odası'na kayıtlı muhasebe meslek mensuplarına anket yöntemi uygulanmak ve sonuçlar değerlendirilmek istenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0, Dijitalleşme, Muhasebe, E-Dönüşüm

[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, smmmhakanacer@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4713-7974

A RESEARCH ON THE PERCEPTION LEVELS OF ACCOUNTING PROFESSIONALS REGARDING INDUSTRY 4.0 INDUSTRIAL REVOLUTION AND ITS COMPONENTS: THE CASE OF MERSİN PROVINCE

Hakan ACER[1]

ABSTRACT

In the Turkish Tax System, which is based on the declaration principle, the documents generated, recorded, approved, and stored by electronic means within the scope of e-Transformation, the foundation of tax accounting, have the same legal effect as paper documents prior to e-Transformation, both under the Turkish Commercial Code and the Tax Procedure Law. For legal entity traders, these electronically generated ledgers (e-Ledgers) are approved (certified) in electronic format through the use of a fiscal seal certificate, while for natural person traders who keep their books based on the balance sheet method and are included in the e-Ledger application based on the e-Ledger transition thresholds, the approval (berat) of the electronically generated ledgers (e-Ledgers) is given in electronic format through the use of an electronic signature (e-Signature). The e-Transformation has introduced new concepts and platforms such as Interactive Tax Office, Internet Tax Office, GIB Mobile Application, GIB digital tax assistant application (GIBI), e-Declaration, e-Ledger, and Ledger-Declaration System, as well as electronic documents such as e-Invoice, e-Archive Invoice, e-Waybill, e-CPA, e-PR (Producer Receipt), etc., which are new compared to paper-based practices. The purpose of this study is to investigate the views, challenges, and knowledge levels of accounting professionals regarding the digital products introduced and implemented within the scope of e-Transformation and the Industrial Revolution 4.0 and its sub-components, as well as the future of the accounting profession. In this regard, a survey method will be applied to accounting professionals registered with the Mersin Certified Public Accountants Chamber, and the results will be evaluated.

Keywords: Indsustry 4.0, Digitalization, Accounting, e-Transformation

[1] Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, smmmhakanacer@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4713-7974

DİJİTAL DÖNÜŞÜM VE KADIN GİRİŞİMCİLİĞİ

Tuğba ERDEM ALADAĞ[1]

ÖZET

Dijital teknolojideki hızlı ilerlemeler küresel iş ortamını değiştirmekte ve çeşitli sektörlerdeki girişimciler için yeni fırsatlar ve zorlukları beraberinde getirmektedir. Dijital dönüşüm, kadın girişimciliğini de temelden etkilemekte ve yeniden şekillendirmektedir. Bu değişimlerin etkisiyle birlikte kadın girişimciliği yazınında dijitalleşme yükselen bir konu olarak ön plana çıkmaktadır. Ancak dijitalleşme ve kadın girişimciliği üzerine yapılan çalışmalardaki artışa rağmen bu literatür yeterince incelenmemiştir. Bu çalışma dijitalleşme ve kadın girişimciliğinin kesiştiği yazına odaklanmaktadır. Çalışma, dijitalleşme ve kadın girişimciliği yazınının gelişimini ve karakteristik özelliklerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaca ulaşmak için sistematik literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. Literatür analizi sonucunda dijital platformların, e-ticaretin, sosyal medyanın ve diğer dijital araçların kadın girişimciler için pazarlara, finansmana, bilgiye ve ağ oluşturma fırsatlarına erişimi kolaylaştırması olumlu bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Öte yandan çalışma kapsamında dijital beceri eksikliği, çevrimiçi taciz, finans ve risk sermayesinde toplumsal cinsiyet önyargısı gibi dezavantajlar, kadın girişimcilerin karşılaşabileceği potansiyel kısıtlamalar olarak tespit edilmiştir. Özetle, bu çalışma dijitalleşme ve kadın girişimciliği arasındaki bağlantıya ilişkin artan bilgi birikimine katkıda bulunmaktadır. Dijital teknolojinin kadınları girişimcilik çabalarında güçlendirmeye yönelik dönüştürücü potansiyeli hakkında fikir verirken, dijital ortamda süregelen zorluklara ve toplumsal cinsiyet uçurumlarına da ışık tutmaktadır. Ayrıca gelecek araştırmalar için öneriler ve örnek araştırma soruları sunmaktadır. Sonuç bölümünde ise bahsi geçen yazının pratik alana yansımaları değerlendirilmiş, politika yapıcılar ve girişimciler için somut tavsiyeler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kadın girişimciliği, dijitalleşme, dijital dönüşüm, dijital girişimcilik

[1]Bağımsız Araştırmacı, erdem.mt@gmail.com, ORCID: 0009-0000-0229-2359

DIGITAL TRANSFORMATION AND FEMALE ENTREPRENEURSHIP

Tuğba ERDEM ALADAĞ[1]

ABSTRACT

Rapid advances in digital technology are changing the global business landscape and bringing new opportunities and challenges for entrepreneurs in a variety of sectors. Digital transformation is also fundamentally affecting and reshaping women's entrepreneurship. With the impact of these changes, digitalization has emerged as a rising topic in female entrepreneurship literature. However, despite the increase in studies on digitalization and female entrepreneurship, this literature has not been sufficiently examined. This study focuses on literature where digitalization and women's entrepreneurship intersect. The study aims to identify the development and characteristics of the literature on digitalization and female entrepreneurship. To achieve this aim, a systematic literature review method is utilized. The literature analysis reveals that digital platforms, e-commerce, social media and other digital tools facilitate access to markets, finance, information and networking opportunities for women entrepreneurs. On the other hand, the study identified disadvantages such as lack of digital skills, online harassment, and gender bias in finance and venture capital as potential constraints that female entrepreneurs may face. In sum, this study contributes to the growing body of knowledge on the link between digitalization and women's entrepreneurship. It provides insights into the transformative potential of digital technology to empower women in their entrepreneurial endeavors, while shedding light on the challenges and gender gaps that persist in the digital environment. It also provides recommendations and sample research questions for future research. The conclusion assesses the practical implications of this literature and develops concrete recommendations for policy makers and entrepreneurs.

Keywords: Female entrepreneurship, digitalization, digital transformation, digital entrepreneurship

[1]Bağımsız Araştırmacı, erdem.mt@gmail.com, ORCID: 0009-0000-0229-2359

KURUMLARIN ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLETİŞİMİ KAPSAMINDA INSTAGRAM KULLANIMLARI: GARANTİ BBVA VE HALKBANK ÖRNEĞİ

Merve BOYACI YILDIRIM[1]

ÖZET

Günümüzde kurumların başarısı sadece ürün ve hizmet stratejilerine bağlı kalmamakta, sosyal paydaşlarla kurulan ilişkiler, güçlü bir imaj ve itibar oluşturmanın önemli bir bileşeni olarak karşımıza çıkmaktadır. Kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) ve sürdürülebilirlik faaliyetleri, kurumların sosyal, çevresel ve ekonomik etkilerini değerlendirmesini ve bu alanlara pozitif katkı yapmasını sağlamaktadır. İklim ile ilgili yaşanan endişeler neticesinde kurumların özellikle çevresel sürdürülebilirlik ile ilgili taahhütleri giderek önem kazanmakta, çevresel sürdürülebilirlik, kurumların sosyal sorumluluklarını yerine getirmesini, çevresel etkilerini azaltmasını, kaynakları daha verimli kullanmasını ve çevre dostu uygulamaları benimsemesini gerektirmektedir. Sürdürülebilirlik iletişimi kurumların çevresel performans ve sürdürülebilirlik taahhütlerini paydaşlarla etkileşim halinde paylaşmasını sağlamaktadır. Bu iletişim, şirketin çevresel sorunlara duyarlılığını vurgulamakta, şeffaflık ve hesap verebilirlik sağlamakta, işbirliği ve ortaklıkları teşvik etmekte ve sürekli gelişimi vurgulamaktadır. Bu sayede kurumlar, sürdürülebilirlik konusunda daha güçlü bir imaj ve itibar oluşturabilmekte ve paydaşlarının güvenini kazanabilmektedir. Bu kapsamda çalışmada CDP (Karbon Saydamlık Projesi)'nin 2022 Türkiye sonuçlarına göre Global A listesinde yer alan Halkbank ve Garanti BBVA bankalarının Instagram sayfaları 14.07.2022-14.07.2023 tarih aralığında içerik analizi yöntemiyle sürdürülebilirlik iletişimi kapsamında incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre Garanti BBVA Instagram'ı sadece ürün ve hizmet tanıtımları için değil, çevresel sürdürülebilirlik kapsamındaki hedeflerini ve gerçekleştirdiği proje ve işbirliklerini paydaşlarına sunmak, çevre bilincinin geliştirilmesi noktasında toplumsal bilinç oluşturmak, çevre ile ilgili özel günlerde paylaşımlar yaparak farkındalığı artırmak üzere verimli bir şekilde kullanmaktadır. Paylaşımlarda hem video hem de fotoğraf kullanılmakta, diğer platformlarda yer alan projelere de bağlantılar verilerek erişim imkânı sunulmaktadır. Halkbank ise Instagram'ı daha çok çevre ile ilgili özel gün paylaşımları ve çevresel sürdürülebilirliğe yönelik ürün ve hizmetlerin tanıtılması ile alınan ödüllerin paylaşılması noktasında daha kısıtlı olarak kullanmaktadır. Halkbank'ın paylaşımları fotoğraf ağırlıklı olup, her iki banka da hashtag kullanımına yer vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevresel Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilirlik İletişimi, Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Instagram

[1] İstanbul Gelişim Üniversitesi, mboyaci@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2198-0733

INSTITUTIONS' USE OF INSTAGRAM IN THE SCOPE OF ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY COMMUNICATION: THE CASE OF GARANTİ BBVA AND HALKBANK

Merve BOYACI YILDIRIM[1]

ABSTRACT

Today, the success of institutions does not only depend on product and service strategies, but also relations with social stakeholders appear as an important component of creating a strong image and reputation. Corporate social responsibility (CSR) and sustainability activities enable institutions to evaluate their social, environmental and economic impacts and make positive contributions to these areas. As a result of the concerns about the climate crisis, the commitments of institutions, especially regarding environmental sustainability, are gaining importance. Environmental sustainability requires institutions to fulfill their social responsibilities, reduce their environmental impact, use resources more efficiently and adopt environmentally friendly practices. Sustainability communication enables organizations to share their environmental performance and sustainability commitments in interaction with stakeholders. This communication highlights the company's sensitivity to environmental issues, ensures transparency and accountability, encourages cooperation and partnerships, and emphasizes continuous improvement. In this way, institutions can create a stronger image and reputation on sustainability and gain the trust of their stakeholders. In this context, the Instagram pages of Halkbank and Garanti BBVA banks, which are on the Global A list according to the 2022 Turkey results of the CDP (Carbon Disclosure Project), were examined within the scope of sustainability communication with content analysis method between 14.07.2022 and 14.07.2023. According to the findings, Garanti BBVA uses Instagram not only for product and service promotions, but also for presenting its targets within the scope of environmental sustainability and the projects and collaborations it has realized to its stakeholders. Garanti BBVA uses Instagram efficiently to create social awareness at the point of improving environmental awareness and to increase awareness by sharing on special days about the environment. Both videos and photos are used in the posts, and the opportunity to access projects on other platforms is provided by giving links. Halkbank, on the other hand, uses Instagram more confinedly in sharing special days related to the environment, promoting products and services for environmental sustainability, and sharing the awards received. Halkbank's posts are mainly photographic, and both banks include the use of hashtags.

Keywords: Environmental Sustainability, Sustainability Communication, Corporate Social Responsibility, Instagram

[1]İstanbul Gelişim Üniversitesi, mboyaci@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2198-0733

DİJİTAL ÇAĞDA KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK: FIRSATLAR VE RİSKLER

Ömer Faruk ALADAĞ[1]

ÖZET

Günümüzde işletmeler dijitalleşmenin getirdiği değişimlere uyum sağlamaya çalışırken, kurumsal sosyal sorumluluğun (KSS) önemi giderek artmaktadır. Dijital çağda işletmeler, iletişim kanallarına, paydaş katılım araçlarına ve veri analitiği yeteneklerine benzeri görülmemiş erişime sahiptir. Bu ilerlemeler, işletmelerin KSS çabalarını geliştirmeleri ve paydaşlarla daha şeffaf ve anlamlı yollarla ilişki kurmaları için fırsatlar sunmaktadır. Bununla birlikte, dijital çağ aynı zamanda KSS için riskler de barındırmaktadır. Dijital uçurum, çevresel etki ve veri kullanımı ile gelişen teknolojileri çevreleyen etik kaygılar işletmeler için en önemli zorluklar arasında yer almaktadır. Bu çalışma, dijital çağda KSS bağlamında işletmelerin karşılaştığı fırsatları ve zorlukları araştırmaktadır. Çalışma kapsamında dijitalleşme ve kurumsal sosyal sorumluluğu birlikte ele alan yazın sistematik yöntemle taranmıştır. Yazın analizi sonucunda KSS için dijitalleşmenin (1) gelişmiş iletişim ve paydaş katılımı (2) küresel pazarlara ve değer zincirlerine erişim, (3) veriye dayalı karar verme, (4) çevresel sürdürülebilirlik, (5) sosyal etki ve (6) sorumlu yenilikçilik fırsatlarını sunduğu tespit edilmiştir. Öte yandan dijital çağda (1) teknoloji kaynaklı eşitsizlikler, (2) çevresel etki, (3) veri güvenliği, (4) yeni teknolojilerin etik etkileri, (5) dijital bağımlılık, (6) işgücü etkileri ve (7) algoritmik yanlılık KSS üzerinde potansiyel riskler olarak öngörülmektedir. Çalışmada son olarak işletmelere, dijitalleşme sürecinin avantajlarından azami derecede faydalanmaları ve risklerini yönetebilmeleri adına pratik tavsiyeler sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal sosyal sorumluluk, dijital çağ, dijitalleşme, iş etiği

[1]İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi E-mail: omer.aladag@inonu.edu.tr ORCID: 0000-0002-5176-679X

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IN THE DIGITAL ERA: OPPORTUNITIES AND RISKS

Ömer Faruk ALADAĞ[1]

ABSTRACT

Today, while businesses are trying to adapt to the changes brought by digitalization, the importance of corporate social responsibility (CSR) is increasing. In the digital age, businesses have unprecedented access to communication channels, stakeholder engagement tools and data analytics capabilities. These advances provide opportunities for businesses to improve their CSR efforts and engage with stakeholders in more transparent and meaningful ways. However, the digital age also carries risks for CSR. The digital divide, environmental impact and ethical concerns surrounding the use of data and emerging technologies are among the most important challenges for businesses. This study explores the opportunities and challenges faced by businesses in the context of CSR in the digital age. Within the scope of the study, the literature on digitalization and corporate social responsibility was systematically reviewed. As a result of the literature analysis, for (1) enhanced communication and stakeholder engagement, (2) access to global markets and value chains, (3) data-driven decision making, (4) environmental sustainability, (5) social impact, and (6) responsible innovation were identified as CSR opportunities brought by digitalization. On the other hand, (1) technology-induced inequalities, (2) environmental impact, (3) data security, (4) ethical effects of new technologies, (5) digital addiction, (6) workforce effects, and (7) algorithmic bias were identified as potential CSR risks. Finally, practical implications of the study is discussed and some suggestions are provided for businesses to maximize the benefits of the digitalization process and manage their risks.

Keywords: Corporate social responsibility, digital era, digitalization, business ethics

[1]İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi E-mail: omer.aladag@inonu.edu.tr ORCID: 0000-0002-5176-679X

DİJİTAL EKOSİSTEM YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİN İNCELENMESİ

Ayhan YALÇINSOY[1]
Ahmet AKAYDIN[2]

ÖZET

Bu çalışma dijital ekosistem kavramını açıklamayı ve dijital ekosistemlerin temel bileşenlerini, yönetimini ve stratejilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Dijital ekosistem kavramı, teknolojik altyapılar, platformlar, uygulamalar ve kullanıcılar arasındaki karmaşık ilişkileri açıklayan, biyolojik ekosistemlerden esinlenen bir kavramdır. Dijital ekosistemler, inovasyon ve rekabetin teşvik edildiği ortamlardır. Çeşitli paydaşlar arasında işbirliği ve rekabetin bir arada olduğu bu yapılar, yeni iş modellerinin ortaya çıkmasına, daha iyi hizmetlerin sunulmasına ve ekonomik büyümenin desteklenmesine katkıda bulunur. Dijital ekosistemlerin temel unsurları arasında teknolojik altyapılar, platformlar, uygulamalar ve kullanıcılar bulunmaktadır. Dijital ekosistem yönetimi, dijital ekosistemin bileşenlerini, etkileşimlerini ve süreçlerini düzenleyen, optimize eden ve denetleyen stratejik ve taktik faaliyetlerin bütünüdür. Dijital ekosistem stratejileri, işletmelerin ve diğer paydaşların dijital dönüşüm süreçlerini başarılı bir şekilde yönetmelerine, rekabet avantajı elde etmelerine ve dijital ekosistemde sürdürülebilir değer yaratmalarına yardımcı olan eylem planları ve yaklaşımlardır. Bu çalışmanın bulguları, dijital ekosistem kavramının işletmelerin, hükümetlerin ve diğer paydaşların dijital dönüşüm süreçlerini anlamalarına ve yönetmelerine yardımcı olduğunu göstermektedir. Dijital ekosistemlerde işbirliği ve rekabetin bir arada olduğu ortamlarda, yeni iş modellerinin ortaya çıkması, daha iyi hizmetlerin sunulması ve ekonomik büyümenin desteklenmesi sağlanmaktadır. Dijital ekosistem yönetimi ve stratejileri, dijital dönüşümün başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi ve dijital ekosistemlerde sürdürülebilir değer yaratılması için önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Dönüşüm, Ekosistemler, Strateji

[1] Dr., Bilişim Academy, ayhanyalcinsoy@gmail.com, https://orcid.org/0000-0002-0510-1586
[2] Dr., Tuanna Ahşap Madencilik İnşaat Özel Eğitim Öğretim Sanayi ve Ticaret A.Ş., ahmetakaydin111@gmail.com, https://orcid.org/0000-0002-4068-0093

EXAMINING DIGITAL ECOSYSTEM MANAGEMENT AND STRATEGIES

Ayhan YALÇINSOY[1]
Ahmet AKAYDIN[2]

ABSTRACT

This study aims to explain the concept of digital ecosystem and examine the basic components, management and strategies of digital ecosystems. The concept of digital ecosystem is a concept inspired by biological ecosystems that explains the complex relationships between technological infrastructures, platforms, applications and users. Digital ecosystems are environments where innovation and competition are encouraged. These structures, where cooperation and competition among various stakeholders coexist, contribute to the emergence of new business models, providing better services and supporting economic growth. The basic elements of digital ecosystems include technological infrastructures, platforms, applications and users. Digital ecosystem management is the set of strategic and tactical activities that regulate, optimize and control the components, interactions and processes of the digital ecosystem. Digital ecosystem strategies are action plans and approaches that help businesses and other stakeholders successfully manage their digital transformation processes, gain competitive advantage and create sustainable value in the digital ecosystem. The findings of this study show that the concept of digital ecosystem helps businesses, governments and other stakeholders to understand and manage their digital transformation processes. In environments where cooperation and competition coexist in digital ecosystems, new business models are created, better services are offered and economic growth is supported. Digital ecosystem management and strategies play an important role in the successful realization of digital transformation and the creation of sustainable value in digital ecosystems.

[1] Dr., Bilişim Academy, ayhanyalcinsoy@gmail.com, https://orcid.org/0000-0002-0510-1586
[2] Dr., Tuanna Ahşap Madencilik İnşaat Özel Eğitim Öğretim Sanayi ve Ticaret A.Ş., ahmetakaydin111@gmail.com, https://orcid.org/0000-0002-4068-0093

İŞLETMELERDE YAPAY ZEKANIN BENİMSENMESİ KONUSUNDA YAPILAN ENDEKS ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Can Burak NALBANTOĞLU[1]

ÖZET

Dijital dönüşümün önemli kavramlarından biri olan yapay zeka artık günümüzde işletmeler açısından da kullanılabilir durumda olan bir dijital yapı olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapay zekanın işletmenin fonksiyonlarına entegre edilmesi olarak ifade edilen yapay zekanın benimsenmesi kavramı bu noktada önemli bir yer tutmaktadır. Çalışma; çeşitli kurumların yapay zekanın benimsenmesi konusunda 2022 yılında hazırladıkları endekslerin değerlendirmelerini amaçlamaktadır. Çalışmada Stanford Üniversitesi, IBM ve PWC tarafından hazırlanan endekslerde yer alan veriler sektörel, fonksiyonel ve bölgesel şekilde incelenmiştir. Stanford Üniversitesi tarafından hazırlanan endekse göre 2022 yılında işletmelerin en az bir fonkisyonunda yapay zeka benimsenme oranı %50'dir. Ayrıca, sektörel ve fonksiyonel bazda bakıldığında yüksek teknoloji/telekom sektöründe risk yönetimi konusunda yapay zeka benimseme oranı %38'dir. Aynı rapora göre 2022 yılında Kuzey Amerika bölgesinde yapay zekanın benimseme oranı %59 ile dünyada ilk sırada yer almaktadır. IBM tarafından hazırlanan endekse göre büyük işletmelerde yapay zeka benimseme oranında %100 artış görülmektedir. Buna sebep olarak ise yapay zekanın daha erişilebilir olması, maliyetlerde düşürücü etkisi ve gömülü yapay zeka uygulamalarının artışı gösterilmektedir. Bun karşın yapay zekanın kullanımında bazı engelleyici faktörler de bulunmaktadır. Rapora göre sektörde sınırlı yapay zeka kullanım becerisine sahip olunması, yapay zeka uygulamalarının fiyatlarının yüksek oluşu ve araç ve platform eksikliği yapay zekanın daha yaygın kullanımını engellemektedir. Yapay zekanın benimsenmesinde en öne çıkan meslek gruplarına bakıldığında IT uzmanları, veri mühendisleri ve veri bilimciler gelmektedir. PWC tarafından hazırlanan endeks sekiz sektörü yapay zekanın benimsenmesi konusu yakın (0-3 yıl), orta (3-7 yıl) ve uzun dönemli (7+ yıl) olarak değerlendirmektedir. Yakın ve orta dönemde yapay zekanın benimsenmesi konusunda öne çıkan sektörler otomotiv, finansal hizmetler, ulaşım ve lojistik, teknoloji, iletişim ve eğlence, perakende ve enerji sektörü iken, orta ve uzun dönemde öne çıkan sektörler imalat ve sağlık hizmetleridir. Endeks verilerine bakıldığında işletmeler genel ve fonksiyonel olarak yapay zekayı daha fazla kullanmaktadır. Ayrıca, gelecek dönemde yapay zeka uygulamalarının işletmelere entegrasyonu daha yoğun bir şekilde gerçekleşecektir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Yapay Zeka Endeksi, Yapay Zekayı Benimseme

[1]İstanbul Gelişim Üniversitesi, İktisadi ve İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Lojistik Yönetimi, cannalbantoglu@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0903-4085

EVALUATION OF INDEX STUDIES ON THE ADOPTION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN BUSINESSES

Can Burak NALBANTOĞLU[1]

ABSTRACT

Artificial intelligence, which is one of the important concepts of digital transformation, is now emerging as a digital structure that is also available for businesses today. The concept of artificial intelligence adoption, which is expressed as the integration of artificial intelligence into the functions of the business, has an important place at this point. The study aims to evaluate the indexes prepared by various institutions on the adoption of artificial intelligence in 2022. In the study, the data in the indexes prepared by Stanford University, IBM and PWC are analyzed sectorally, functionally and regionally. According to the index prepared by Stanford University, the adoption rate of artificial intelligence in at least one function of businesses in 2022 is 50%. In addition, on a sectoral and functional basis, the rate of AI adoption in risk management in the high-tech/telecom sector is 38%. According to the same report, in 2022, the adoption rate of AI in the North America region ranks first in the world with 59%. According to the index prepared by IBM, there is a 100% increase in the rate of AI adoption in large businesses. The reasons cited for this are the greater accessibility of AI, its cost-reducing effect and the increase in embedded AI applications. However, there are also some hindering factors in the use of AI. According to the report, the limited ability to use AI in the sector, the high prices of AI applications and the lack of tools and platforms hinder the wider use of AI. IT professionals, data engineers and data scientists are the most prominent occupational groups in the adoption of AI. PWC's index rates eight sectors as near-term (0-3 years), medium-term (3-7 years) and long-term (7+ years) AI adoption. The leading sectors in the near and medium term are automotive, financial services, transportation and logistics, technology, communications and entertainment, retail and energy, while the leading sectors in the medium and long term are manufacturing and healthcare. According to the index data, businesses are using artificial intelligence more in general and functionally. In addition, the integration of artificial intelligence applications into businesses will become more intense in the coming period.

Keywords: Artificial Intelligence, Artificial Intelligence Index, Artificial Intelligence Adoption

[1]İstanbul Gelisim University, Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences, Logistics Management, cannalbantoglu@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0903-4085

İŞLETMELERİN YÖNETSEL DİJİTAL YETKİNLİKLERİ

Adem ÖZDEMİR[1]

ÖZET

Son günlerde gerek işletmeler gerekse de akademi dünyasının ilgisini çok fazla çeken konuların başında dijitalleşme ve bununla beraber dijital dönüşüm kavramları gelmektedir. İnsanların veya diğer işletmelerin ihtiyaç duydukları mal ve hizmetleri üreten ekonomik birimler olan işletmeler dijitalleşmeyi yakından takip etmektedir. Dijitalleşme, analog olan verilerin dijital teknolojiler yardımıyla dijital ortama aktarılmasıdır. Bu aktarılma sürecine de dijitalleştirme denilmektedir. Dijital dönüşüm ise bunların da ötesinde dijital ortama aktarılan verilerin işlenerek işletme süreçlerinde bu verilerden elde edilen bilgilerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasıyla rekabet avantajı elde edilmesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Her bir işletme dijitalleşmeyi ve onun getirdiği yenilikleri kendi büyüklüklerine göre uygulamaktadır. Dijitalleşme ile işletmeler yeni beceri ve yetkinlikler kazanmıştır. Bu yetkinlikler araştırmacılar tarafından farklı şekillerde anlatılmaktadır. Yetkinlik, işin büyük bir bölümü etkileyen ve işteki performansla ilişkili olan bilgi, beceri ve tutumların toplamı olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmada işletmeler için önemli konulardan biri olan dijitalleşme ve onun getirdiği yetkinliklerden biri olan yönetsel dijital yetkinlik konusunun işletmeler açısından değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Çalışma derleme şekilde oluşturulacaktır. İşletmelerin dijital dönüşümü gerçekleştirebilmesi için yönetsel, beşeri, örgütsel ve teknolojik yetkinliklere sahip olması gerekmektedir. Bu yetkinliklerden biri olan yönetsel dijital yetkinlikler ise dijital vizyon ve strateji ile dijital yönetişim becerilerinden oluşmaktadır. Bir işletme dijital dönüşümü gerçekleştirme yolunda öncelikle dijitalleşme vizyonuna sahip ve dijitalleşme stratejisine inanan yöneticilere sahip olmalıdır. İşletmelere rekabet avantajı sağlayan ve günümüz işletmeleri açısından oldukça önemli hale gelen dijitalleşme için öncelikle yönetsel dijital yetkinlikleri gerçekleştirmek oldukça önemlidir. Bu çalışma da işletmeler için önemli olan yönetsel dijital yetkinlikler kavramını konu edinmektedir.

Anahtar Kelimeler: İşletme, Dijitalleşme, Yetkinlik, Dijital Yetkinlik, Yönetsel Dijital Yetkinlik

[1]Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, aozdemir@agri.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3127-6846

MANAGERIAL DIGITAL COMPETENCIES OF BUSINESSES

Adem ÖZDEMİR[1]

ABSTRACT

Recently, the concepts of digitalization and digital transformation have attracted the attention of both businesses and academia. Businesses, which are economic units that produce goods and services needed by people or other businesses, closely follow digitalization. Digitalization is the transfer of analog data to the digital environment with the help of digital technologies. This transfer process is also known as digitalization. Digital transformation, on the other hand, is the processing of data transferred to the digital environment and gaining a competitive advantage by using the information obtained from this data effectively and efficiently in business processes. Each enterprise applies digitalization and innovation according to its own size. With digitalization, businesses have gained new skills and competencies. Researchers have described these competencies in different ways. Competence is defined as the sum of knowledge, skills, and attitudes that affect a large part of work and are related to performance at work. This study aims to evaluate digitalization, which is one of the important issues for businesses, and managerial digital competence, one of the competencies brought by it, in terms of businesses. This study was created as a compilation. Businesses need to have managerial, human, organizational, and technological competencies to achieve digital transformation. Managerial digital competencies include digital vision, strategy, and digital governance skills. To achieve digital transformation, an enterprise must first have managers who have a digitalization vision and believe in a digitalization strategy. It is very important to first realize managerial digital competencies for digitalization, which provides a competitive advantage to businesses and has become very important for today's businesses. This study focuses on the concept of digital managerial competencies that are important for businesses.

Keywords: Business, Digitalization, Competence, Digital Competence, Managerial Digital Competence

[1]Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, aozdemir@agri.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3127-6846

ULUSLARARASI HEDEF PAZAR TESPİTİNDE YAPAY ZEKA (YZ) KULLANIMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Mehmet Sami SÜYGÜN[1]

ÖZET

Küreselleşme, ekonomi ve politika alanındaki gelişmeler ve teknolojinin etkisiyle son yıllarda daha da artan uluslararası rekabet, işletmeleri avantaj sağlayacakları her türlü olanaktan yararlanmaya zorlamaktadır. Bu bakımdan özellikle dördüncü sanayi devriminin de etkisi ile işletmelerin dijitalleşmesi iş dünyasının gündeminde üst sıralarda kendine yer bulmaktadır. Kuşkusuz yapay zeka uygulamaları dördüncü sanayi devriminin başat aktörlerinden birisidir. Belirlenen hedefler doğrultusunda sürece yönelik tahminler, öneriler ve kararlar verebilen makine tabanlı bir sistem olan yapay zeka; sağlık, finans, hukuk, üretim, pazarlama gibi birçok alanı etkilemektedir. Çalışma kapsamında yapay zeka tabanlı teknolojilerin, uluslararası pazarlarda faaliyet gösteren işletmelerin pazarlama faaliyetlerine etkisi ve daha özelinde ise hedef pazar araştırmalarına katkısı ele alınacaktır. Bu çerçevede, öncelikle yapay zeka kavramı hakkında bilgi verilmiş ve yapay zekanın uluslararası ticarete etkisi ile pazarlama faaliyetlerine katkısı, alanyazın ve uygulamadan örneklerle ele alınarak ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca, uluslararası pazarlarda faaliyet gösteren işletmelere hedef pazar araştırmalarında destek olan yapay zeka tabanlı platformlara Türkiye'den ve dünyadan örnekleriyle yer verilmiş ve uygulamacılar ile alana yönelik akademik çalışmalar için bir takım çıkarımlar sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Uluslararası Ticaret, Pazarlama, Hedef Pazar Araştırması

[1]Tarsus Üniversitesi, samisuygun@tarsus.edu.tr, ORCID:0000-0002-3928-7438

A RESEARCH ON THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) IN DETERMINING THE INTERNATIONAL TARGET MARKET

Mehmet Sami SÜYGÜN[1]

ABSTRACT

International competition, which has increased in recent years with the effect of globalization, developments in the field of economy and politics, and technology, forces businesses to take advantage of all kinds of opportunities. In this respect, especially with the effect of the fourth industrial revolution, the digitalization of enterprises finds its place at the top of the agenda of the business world. Undoubtedly, artificial intelligence applications are one of the leading actors of the fourth industrial revolution. Artificial intelligence, which is a machine-based system that can make predictions, recommendations and decisions for the process in line with the determined targets; It affects many areas such as health, finance, law, production and marketing. Within the scope of the study, the impact of artificial intelligence-based technologies on the marketing activities of businesses operating in international markets and, more specifically, their contribution to target market research will be discussed. In this context, information was given about the concept of artificial intelligence and the effect of artificial intelligence on international trade and its contribution to marketing activities were tried to be revealed by taking examples from the literature and practice. In addition, artificial intelligence-based platforms that support businesses operating in international markets in target market research are given place in the study with examples from Turkey and the world, and some implications are presented for practitioners and academic studies in the field.

Keywords: Artificial Intelligence, International Trade, Marketing, Target Market Research

[1]Tarsus Üniversitesi, samisuygun@tarsus.edu.tr, ORCID:0000-0002-3928-7438

KÜRESEL KÜLTÜR BAĞLAMINDA DİJİTALLEŞME VE LİDERLİK KAVRAMLARINA TEORİK BİR BAKIŞ

Mesut COŞKUN[1]
Ali Osman UYMAZ[2]

ÖZET

Günümüzün işletme dünyasında, liderlik unsuru giderek önem kazanmaktadır. Özellikle küreselleşen dünya koşullarında, işletmelerin başarısı liderlik vasıflarına bağlıdır. Küreselleşme süreci ise, liderlik özellikleri ve davranışlarını etkilemektedir. Küresel dünya koşullarında başarılı liderlerin, küresel düşünme becerilerine sahip olmaları ve kültürler arası iletişim becerilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Bununla birlikte dijitalleşme kavramı ise günümüz iş dünyasında yeni rekabetçi gerçeklerle karşı karşıya bırakan küresel bir olgu olarak karşımıza çıkmakta ve liderlik anlayışını derinden etkilemektedir. Dijitalleşme karşısında geleneksel liderlik modelleri artık yetersiz kalmakta ve liderler, dijital çağın ihtiyaçlarına uygun olarak kendilerini yeniden şekillendirmek zorunluluğu ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu bağlamda, liderlerin küreselleşme süreci ile değişen özellik ve davranışlarını anlamak, küresel dünyada liderliğin durumunu analiz etmek önemlidir. Bu çalışmada küresel kültür bağlamında dijitalleşme ve liderlik kavramları ve etkileşimleri ele alınmıştır. İncelenen çalışmalar, dijitalleşmenin liderlik üzerindeki etkilerini ve liderlerin sahip olması gereken beceri ve yetkinlikleri küresel kültür bağlamında ele almaktadır. Bu çalışmalar genellikle kavramsal bir nitelik taşımaktadır. Alanyazında, küresel kültür, dijitalleşme ve liderlik konuları akademik açıdan farklı boyutlarıyla ele alınmakta ve dijital liderlik ve küresel kültürle ilgili ölçülebilir modellerin geliştirilmesi için yapılan çalışmaların önemi vurgulanmaktadır. Çalışma sonuçlarının ayrıca, küresel kültür bağlamında dijital teknolojilerin dikkate alınmasının işletmelerin yönetiminde etken rol oynayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Küreselleşme, Liderlik, Dijitalleşme, Dijital liderlik

1 Alaaddin Keykubat Üniversitesi, mesut.coskun@alanya.edu.tr
2 Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, ali.uymaz@alanya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2572-0085

A THEORETICAL PERSPECTIVE ON DIGITALIZATION AND LEADERSHIP CONCEPTS IN THE GLOBAL CULTURAL CONTEXT

Mesut COŞKUN[1]
Ali Osman UYMAZ[2]

ABSTRACT

In today's business world, the element of leadership is gaining increasing importance. Especially in the conditions of a globalized world, the success of businesses depends on leadership qualities. The process of globalization, in turn, influences leadership traits and behaviors. Successful leaders in the global world need to have global thinking skills and develop intercultural communication skills. However, the concept of digitalization emerges as a global phenomenon that presents new competitive realities in today's business world and deeply impacts the understanding of leadership. Traditional leadership models are now inadequate in the face of digitalization, and leaders are compelled to reshape themselves in line with the needs of the digital age. In this context, understanding the changing characteristics and behaviors of leaders in the globalization process and analyzing the state of leadership in the global world is important. This study focuses on the concepts of digitalization and leadership in the global cultural context and their interactions. The examined studies address the effects of digitalization on leadership and the skills and competencies that leaders need to possess within the global cultural context. These studies generally carry a conceptual nature. In the literature, global culture, digitalization, and leadership are approached from various academic perspectives, and the importance of developing measurable models related to digital leadership and global culture is emphasized. The study results also suggest that considering digital technologies within the global cultural context will play a significant role in the management of businesses.

Keywords: Culture, Globalization, Leadership, Digitalization, Digital leadership

1 Alaaddin Keykubat Üniversitesi, mesut.coskun@alanya.edu.tr
2 Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, ali.uymaz@alanya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2572-0085

DİJİTAL GİRİŞİMCİLİKTE FİNANSAL, SOSYAL VE HUKUKİ ENGELLER

Yasin AKKUŞ[1]

ÖZET

İşletmelerde dijitalleşme bağlamında yeni girişimlerin diğer işletmelere ve kurumlara göre dijital yeniliklere daha kolay adapte olduğu söylenebilmektedir. Yeni girişimlerin veya start-upların nerdeyse tüm süreçlerini dijital ortamlarda gerçekleştirme eğiliminde olduğu görülmektedir. Geleneksel girişimci olarak tanımlanan işletmelerin bile fırsatı değerlendirmek ya da en azından rakiplerinden geri kalmamak için bazı süreçlerinde dijitalleştiği göze çarpmaktadır. Ancak dijital girişimciler işletmelerini kurarken ve faaliyetlerini yürütürken çeşitli engellerle karşılaşmaktadır. Bu engellerin en başında gelen ve en çok göze çarpanı doğal olarak finansal engeller olmaktadır. Ayrıca finansal engellerden daha fazla girişimciyi etkileyen ve faaliyetlerini sınırlandıran ancak kolayca fark edilemeyen engeller de bulunmaktadır. Bu engeller arasında sosyal engeller ve hukuki engeller bulunmaktadır. Her üç engel türünün de dijital girişimcilerdeki yansımalarını ortaya koymak için odak grup çalışması yapılmıştır. Girişimciler ya da girişimci adayları ile yapılan mülakatlar sonunda kodlamalar ve temalaştırmalar yapılarak nitel analiz gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda belirgin bir şekilde ortada olan finansal engelleri aşacak birçok yolun olduğu ancak girişimcilerin, pek de belirgin olmayan sosyal ve hukuki engelleri aşmak konusunda zorlandıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Girişimcilik, Finansal Engeller, Sosyal Engeller, Hukuki Engeller, Stratejik Yönetim

[1]Trakya Üniversitesi Uzunköprü Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, yasinakkus@trakya.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3225-4251

FINANCIAL, SOCIAL AND LEGAL BARRIERS IN DIGITAL ENTREPRENEURSHIP

Yasin AKKUŞ[1]

ABSTRACT

In the context of digitalization in businesses, it can be said that new enterprises adapt to digital innovations more easily than other businesses and institutions. It is seen that new ventures or start-ups tend to carry out almost all their processes in digital environments. Even businesses that are defined as traditional entrepreneurs are digitalized in some processes in order to seize the opportunity or at least not to fall behind their competitors. However, digital entrepreneurs face various obstacles while establishing their businesses and conducting their activities. The first and most striking of these obstacles are naturally financial obstacles. There are also barriers that affect entrepreneurs more than financial barriers and limit their activities but are not easily noticed. These barriers include social and legal barriers. A focus group study was conducted to reveal the reflections of all three types of barriers on digital entrepreneurs. Qualitative analysis was carried out by coding and theming at the end of the interviews with entrepreneurs or entrepreneur candidates. As a result of the research, it has been determined that there are many ways to overcome the obvious financial obstacles, but entrepreneurs have difficulty in overcoming the not so obvious social and legal obstacles.

Keywords: Digital Entrepreneurship, Financial Barriers, Social Barriers, Legal Barriers, Strategic Management

[1]Trakya Üniversitesi Uzunköprü Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, yasinakkus@trakya.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3225-4251

DOMBİ OPERATÖRLERİNE DAYALI YENİ BİR BULANIK GRUP KARAR VERME MODELİ KULLANILARAK ÜRETİM ENDÜSTRİLERİ İÇİN MAKİNE ÖĞRENİMİ PLATFORMLARININ SEÇİMİ

Hande KÜÇÜKÖNDER[1]
Ömer Faruk GÖRÇÜN[2]

ÖZET

Makine öğrenimi, çok uzun yıllardır üzerinde çalışılan bir alan olsa da endüstri 4.0 sürecinde gelişen diğer teknolojilerin de etkisiyle son dönemde oldukça popüler bir hale gelmiştir. Bu durum aynı zamanda bir çok işletmenin iş süreçlerini daha akıllı ve otonom hale getirerek üretilen ürün ve hizmet kalitesini iyileştirmeye çalışmasına ve müşteri memnuniyetini bu unsurlar vasıtasıyla artırmak için çeşitli yollar aramasına neden olmuştur. Bu bağlamda, son yıllarda yapılan araştırmalar, geleneksel iş proseslerinin akıllı iş analitiklerine dönüştürmenin toplam maliyetleri %20 ila %25 oranında azaltacağını işaret etmektedir. Ancak, makine öğrenmesi karar vericiler için hala son derece karmaşık teknik niteliklere sahiptir ve endüstrilerdeki uygulayıcılar bu konuya ilişkin henüz yeterli bilgi birikimine ve uygulama deneyimine sahip değillerdir. Daha da önemlisi makine öğrenmesi giderek gelişen bir teknoloji olduğu için karmaşıklık seviyesi de giderek artmaktadır. Bütün bunlara bağlı olarak işletmelerde makine öğrenimine dayalı sistemlerin yapılandırılabilmesi için çok sayıda platform alternatifinin yanı sıra, uygun ve iyi sonuçlar verebilen bir platformun seçimine etki eden son derece karmaşık ve çelişkili dengelerin gözetileceği kriterler mevcuttur. Dolayısıyla endüstrilerin ve işletmelerin dijital dönüşümü konusunda bu platformların son derece önemli etkileri olmasına rağmen, en uygun olanının seçimi karar vericiler açısından kolay bir uygulama değildir. Bu kapsamda, işletmeler açısından önem arz eden bu karar problemini çözmek üzere çalışmada Dombi operatörlerine dayalı bir bulanık grup karar verme modeli önerilmektedir. Modelin ilk aşaması, dombi operatörlerine dayalı bulanık MEREC (MEthod based on the Removal Effects of Criteria) tekniği yardımıyla seçim kriterlerinin etkisinin ortaya konulmasını, ikinci aşaması bulanık RAFSI (Ranking of Alternatives through Functional mapping of criterion sub-intervals into a Single Interval) tekniğine göre makine öğrenimi platformları arasından en uygun çözüm alternatifinin belirlenmesini sağlar. Üçüncü aşaması, önerilen grup karar verme modelinin etkinliğinin ve kararlılığının ölçülebilmesi için duyarlılık analizine ilişkin çeşitli senaryoların oluşturulmasını ve uygulamasını sunar. Analiz sonuçları, üretim endüstrileri için en uygun makine öğrenimi platformu seçiminde önerilen bulanık grup karar verme modelinin uygulacılara güvenilir bir karar destek çerçevesi sağlayabileceğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Üretim endüstirisi, Makine öğrenimi platformu, Bulanik MEREC, Bulanık, RAFSI, Dombi operatörleri

[1]Bartın Üniversitesi, hkucukonder@bartin.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0853-8185
[2] Kadir Has Üniversitesi, omer.gorcun@khas.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3850-6755

MACHINE LEARNING PLATFORM SELECTION FOR MANUFACTURING INDUSTRIES BY USING A GROUP DECISION-MAKING MODEL BASED ON DOMBI OPERATOR

Hande KÜÇÜKÖNDER[1]
Ömer Faruk GÖRÇÜN[2]

ABSTRACT

Although machine learning is an area that has been studied for many years, it has become very popular recently with the influence of high technologies emerging in the era of Industry 4.0. It has also improved the quality of products and services produced by companies and increased customer satisfaction by getting autonomous and intelligent the companies' business models and processes. In this connection, research and investigations conducted in recent years indicate that transforming traditional business processes into intelligent business analytics will reduce overall costs by 20% to 25%. However, machine learning still has extremely complex technical qualities for decision-makers, and industry practitioners do not yet have sufficient knowledge and application experience on this subject. More importantly, as machine learning is an ever-evolving technology, the level of complexity is increasing. Depending on all these factors, there are many platform alternatives for configuring machine learning-based systems in enterprises, as well as criteria for the extraordinarily complex and contradictory balances that affect the selection of a platform that can give appropriate and suitable results. Therefore, although these platforms have significant implications for the digital transformation of industries and businesses, selecting the most appropriate one is not easy for decision-makers. In this context, to solve this decision problem, which is essential for businesses, a fuzzy group decision-making model based on Dombi operators is proposed in the study. The first stage of the model enables the effect of selection criteria to be revealed with the help of fuzzy MEREC (MEthod based on the Removal Effects of Criteria) technique based on Dombi operators, and the second stage provides the determination of the most appropriate solution alternative among machine learning platforms according to the fuzzy RAFSI (Ranking of Alternatives through Functional mapping of criterion sub-intervals into a Single Interval) technique. The third phase presents the creation and implementation of various scenarios for sensitivity analysis so that the effectiveness and stability of the proposed group decision-making model can be measured. The analysis showed that the fuzzy group decision-making model proposed in selecting the most suitable machine learning platform for manufacturing industries could provide practitioners with a reliable decision-support framework.

Keywords: Manufacturing industries, Machine learning platform, Fuzzy MEREC, Fuzzy RAFSI, Dombi operators

[1]Bartın Üniversitesi, hkucukonder@bartin.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0853-8185
[2] Kadir Has Üniversitesi, omer.gorcun@khas.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3850-6755

CITTASLOW ŞEHİRLERDE YAPILAN YİYECEK VE İÇECEK TEMALI FESTİVALLERİN GASTRONOMİ TURİZMİ DESTİNASYON PAZARLAMASINA ETKİSİ: KUZEY KIBRIS ÖRNEĞİ

Mehmet ÇAVUŞOĞLU[1]

ÖZET

Küreselleşme ve bilişim teknolojilerinin dünyaya dayattığı tek tip yaşam biçimi, insanların sahip olduğu geleneksel ve yöresel değerlere bağlı yaşam biçimi olan kültürel kimliklerini daha çok korumaya zorlamaktadır. Yoğun bir küresel baskı altında olan ve her geçen gün kültürel birçok değerini kaybetme sorunu yaşayan birçok insan, sahip oldukları kültürlerini koruyup gelecek nesillere aktarmak için yoğun çaba sarf etmek gerektiğini, bu konuda çok dikkatli ve hassas davranarak kültürlerinin geleceğini garanti altına almaları ihtiyacını anlamış durumdadırlar. Bu çalışma, insanların sahip oldukları kültürel değerleri koruyan, yaşadıkları çevreye saygılı ve yerel ekonomileri destekleyen bir kent yaşamı yaratma konularında çalışmalar yürüten Cittaslow hareketine üye Kuzey Kıbrıs'taki beş şehirde yapılan yiyecek içecek temalı festivaller ve bunların bölgede yapılan gastronomi turizm faaliyetlerine etkisini araştırma amacıyla yapılmış olan bir çalışmadır. Çalışmanın ilk bölümünde, Cittaslow hareketi, yiyecek içecek temalı festivaller, gastronomi turizmi ve destinasyon pazarlaması kavramları açıklanmıştır. İkinci bölümde Kuzey Kıbrıs'ta bulunan Cittaslow üyesi beş şehir hakkında tanıtım bilgileri ve bu şehirlerde yapılan yiyecek içecek temalı festivaller hakkında detaylı bilgiler yer almaktadır. Sonuç bölümde ise Kuzey Kıbrıs'taki Cittaslow şehirlerde yapılan yiyecek ve içecek temalı festivallerin bölge gastronomi turizmi destinasyon pazarlamasına etkileri açıklanmıştır. Bu bölümde ayrıca Cittaslow temalı festivallerin gastronomi turizmi destinasyon pazarlamasına sağlayabileceği katkılar hakkında önerilere de yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs, Gastronomi, Cittaslow, Turizm, Festival

[1] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, mcavusoglu@comu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0395-5382

THE EFFECT OF FOOD AND BEVERAGE THEMED FESTIVALS IN CITTASLOW CITIES ON GASTRONOMY TOURISM DESTINATION MARKETING: THE CASE OF NORTHERN CYPRUS

Mehmet ÇAVUŞOĞLU[1]

ABSTRACT

The uniform way of life imposed on the world by globalization and information technologies forces people to protect their cultural identity more, which is a way of life connected to traditional and local values. Many people who are under intense global pressure and are experiencing the problem of losing many cultural values every day understand that it is necessary to make intensive efforts to preserve their culture and pass it on to future generations, the need to guarantee the future of their culture by acting very carefully and sensitively in this regard. This study is a study conducted to investigate the food and beverage themed festivals held in five cities of Northern Cyprus that are members of the Cittaslow movement, which conducts studies on creating an urban life that protects the cultural values that people have, respects the environment they live in, and supports local economies, and their impact on gastronomic tourism activities conducted in the region. In the first part of the study, the concepts of the Cittaslow movement, food and beverage themed festivals, gastronomic tourism and destination marketing are explained. The second part contains promotional information about the five Cittaslow member cities located in Northern Cyprus and detailed information about the food and beverage themed festivals held in these cities. In the conclusion section, the effects of food and beverage themed festivals held in Cittaslow cities in Northern Cyprus on the marketing of gastronomic tourism destinations in the region are explained. In this section, there are also suggestions about the contributions that Cittaslow themed festivals can provide to the marketing of gastronomic tourism destinations.

Keywords: Cyprus, Gastronomy, Cittaslow, Tourism, Festival

[1] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, mcavusoglu@comu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0395-5382

DİJİTAL ÇAĞDA ÇALIŞANLARDA YAPAY ZEKA KAYGISININ TÜKENMİŞLİĞE ETKİSİ

Fırat GÜLTEKİN[1]

ÖZET

Bu çalışmanın amacı dijital çağda çalışan bireylerde yapay zeka kaygısının tükenmişliğe etkisini tespit etmeye çalışmaktır. Bu amaç doğrultusunda veriler kamu ve özel sektörde çalışan 169 katılımcıdan elde edilmiştir. Veriler çevrim içi anket yöntemi ile toplanmıştır. Katılımcıların %39,6'sı kadın, %59,8'i evli, %31,4'ü önlisans mezunu, %56,2'si özel sektör çalışanı ve %30,8'i 6-10 yıldır mesleğini yapmaktadır. Verileri toplama araçları olarak yapay zeka kaygısını ölçmek için Terzi (2020) tarafından Türkçeye uyarlanmış 21 ifade 4 boyuttan oluşan ölçek, tükenmişliği ölçmek için, Tümkaya vd. (2009) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış 10 ifadeli tek boyutlu ölçek kullanılmıştır. Ölçeklerin yapı geçerliliğini test etmek amacıyla doğrulatıcı faktör analizi (DFA), güvenirliğini test etmek için ise Cronbach Alfa katsayıları incelenmiştir. Ayrıca değişkenler arasındaki ilişkileri tespit etmek amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır.Hipotezleri test etmek için regresyon analizi yapılmıştır. Analizler için SPSS ve AMOS programları kullanılmıştır. Güvenirlik katsayıları ise yapay zeka kaygısı (=0,928), tükenmişlik (=0,936) şeklindedir. İki değişken arasında bir ilişkinin olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan korelasyon analizi sonucunda, tükenmişlik ile yapay zeka kaygısının toplamı ile yapay zeka kaygısının iş değiştirme alt boyutu ve yapay zeka yapılandırması alt boyutu arasında pozitif ilişki tespit edilmiştir. Değişkenler arasındaki etkileşimi araştırmak için yapılan regresyon analizi sonucunda yapay zeka kaygısının toplamının tükenmişliği (*=,176*, R^2*=.031*) pozitif ve anlamılı bir şekilde etkilediği tespit edilmiştir. Ayrıca yapay zeka kaygısının iş değiştirme alt boyutu tükenmişliği (*=,184*, R^2*=.034*) pozitif ve yapay zeka yapılandırma alt boyutu tükenmişliği (*=,163*, R^2*=.026*) pozitif ve anlamlı bir şekilde etkilemektedir. Sonuç olarak çalışanlarda yapay zeka kaygısı arttıkça tükenmişlik artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka Kaygısı, Tükenmişlik, Yapay Zeka, Kaygı

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi, firat.gultekin@omu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9456-1818

THE EFFECT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ANXIETY ON BURNOUT AT EMPLOYEES IN THE DIGITAL AGE

Fırat GÜLTEKİN[1]

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the effect of artificial intelligence anxiety on burnout in individuals working in the digital age. For this purpose, data were obtained from 169 participants working in the public and private sectors. Data were collected by online survey method. 39.6% of the participants are women, 59.8% are married, 31.4% are associate degree graduates, 56.2% are private sector employees and 30.8% have been doing their job for 6-10 years. As data collection tools, the scale consisting of 21 expressions and 4 dimensions was adapted into Turkish by Terzi (2020) to measure artificial intelligence anxiety, to measure burnout, Tümkaya et al. (2009), a one-dimensional scale with 10 statements, adapted to Turkish, was used. Confirmatory factor analysis (CFA) was used to test the construct validity of the scales and Cronbach's alpha coefficients were examined to test their reliability. In addition, correlation analysis was conducted to determine the relationships between variables and regression analysis was conducted to test the hypotheses. SPSS and AMOS programs were used for the analyses. As a result of the correlation analysis conducted to determine whether there is a relationship between the two variables, a positive relationship was found between burnout and the sum of AI anxiety, the job change sub-dimension of AI anxiety and the AI configuration sub-dimension. As a result of the regression analysis conducted to investigate the interaction between the variables, it was found that the total of AI anxiety positively and significantly affected burnout (β=,176, R2=.031). In addition, the job change sub-dimension of AI anxiety positively and significantly affects burnout (β=,184, R2=.034) and the AI configuration sub-dimension positively and significantly affects burnout (β=,163, R2=.026). As a result, burnout increases as artificial intelligence anxiety increases in employees.

Keywords: Artificial Intelligence (AI) Anxiety, Burnout, Artificial Intelligence (AI), Anxiety

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi, firat.gultekin@omu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9456-1818

REKLAMININ YAPAY ZEKASIYLA DALGA GEÇEN MARKA: KİTKAT

Hediye AYDOĞAN[1]

ÖZET

Gündeme geldiği ilk andan itibaren tartışma konusuna dönüşen yapay zekâyı kullanmak, markalar için dijital dünyaya ayak uyduran bir marka olarak görünmenin ve rakiplerle sürdürülen yarışta önde gelmenin önemli bir aracı olmuştur. Bazılarının ürünleri yapay zekâ aracılığıyla tasarlatılırken, bazılarının ise reklamları yapay zekâ dokunuşuyla yaratılmıştır. Fikrinden metnine, metninden görüntüsüne kadar yapay zekâ tarafından tasarlanabilen reklamlar bir taraftan beğeni toplarken, diğer yandan eleştirilerin odak noktası olmuştur. Bu tür reklamlar arasında bazıları ise ait olduğu marka tarafından bilinçli olarak dalga konusuna dönüşmüştür. Wunderman Thompson Avustralya tarafından Kitkat markası için yapay zekâ desteğiyle tasarlanan bir dizi reklamda markanın kendisinin reklamlarıyla dalga geçiyor olması, başkaları tarafından eleştirilen yapay zekâ destekli reklamlardan bu reklamı ayırt etmesi bakımından önemli görülmektedir. Bu çalışmada, markanın kendisi tarafından eleştirilere maruz kalan yapay zekâ destekli reklamlarda ne tür yaratıcı unsurlara yer verildiğini ve yapay zekâ yaratıcılığının hangi yönlerden eleştirildiğini saptamak amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, amaçlı örnekleme yoluyla seçilmiş Kitkat'ın bahsi geçen reklamları metinsel çözümleme yöntemiyle MAXQDA2020 programında analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, mizah çekiciliğinin ve kullanıcı imajının baskın geldiği reklamlarda yapay zekanın yazılı ve görsel metin yaratmada gerçeklikten ve yaratıcılıktan uzak olduğunu ve hedef kitleyi anlama noktasında yetersiz kaldığını göstermiştir. Sonuç olarak, iğneleme yoluyla tasarlanmış reklamlarda, molalarda Kitkat tüketimini öneren markanın mola vermek için bile olsa yapay zekâ tarafından tasarlanan reklamları tercih etmeyeceği ve yapay zekanın Kitkat yaratıcılığının yerini alamayacağını söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Marka, Reklam, Yapay Zekâ, Metin Analizi

[1]Akdeniz Üniversitesi, hediyeaydogan@akdeniz.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9696-8742

JUST IMAGINE A BRAND HUMILIATING ITS AI-GENERATED ADVERTISEMENTS: KİTKAT

Hediye AYDOĞAN[1]

ABSTRACT

Using artificial intelligence, which has become a topic of discussion since the first time it came to the agenda, has been an important tool for brands to appear as a brand that keeps up with the digital world and to stay ahead in the race with competitors. While the products of some are designed through artificial intelligence, the advertisements of others are created with the touch of artificial intelligence. Ads that can be designed by artificial intelligence from its idea to its text, from its text to its image, have been appreciated on the one hand and the focus of criticism on the other. Among such advertisements, some of them have deliberately turned into a joke by the brand they belong to. The fact that the brand makes fun of its own advertisements in a series of advertisements designed by Wunderman Thompson Australia with the support of artificial intelligence for the Kitkat brand is considered important in terms of distinguishing this advertisement from the artificial intelligence supported advertisements criticized by others. In this study, it is aimed to determine what kind of creative elements are included in artificial intelligence supported advertisements that are criticized by the brand itself and from which aspects artificial intelligence creativity is criticized. In this direction, the aforementioned ads of Kitkat, which were selected through purposive sampling, were analyzed in the MAXQDA2020 program with the textual analysis method. Research findings have shown that in advertisements where humor appeal and user image dominate, artificial intelligence is far from reality and creativity in creating written and visual texts and is insufficient in understanding the target audience. As a result, it is possible to say that the brand that recommends Kitkat consumption in the advertisements designed through sarcasm will not prefer the advertisements designed by artificial intelligence, even to take a break, and artificial intelligence cannot replace Kitkat's creativity.

Keywords: Brand, Advertising, Artificial Intelligence (AI), Textual Analysis

[1]Akdeniz Üniversitesi, hediyeaydogan@akdeniz.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9696-8742

İNSAN KAYNAKLARI BLOGLARINDA LİDERLİK VE YÖNETİM ALANINA YÖNELİK BİR ANALİZ

Hande Gülnihal GÜMÜŞ[1]

ÖZET

Bir organizasyonun başarısı için liderlik ve yönetim hayati önem taşıyan iki kavramdır. Liderlik, bireylere ortak bir hedef veya vizyon doğrultusunda rehberlik etme ve ilham verme yeteneğini ifade etmektedir. Yönetim ise, örgütsel amaçlara ulaşmak için kaynakları planlama, organize etme, yönetme ve kontrol etme sürecidir. Liderler, güven oluşturma, ekip üyeleriyle motivasyon sağlayarak ortak hedeflere odaklanma ve güçlü ilişkiler kurma konusunda yeteneklidir. Yöneticiler, etkili bir şekilde planlama yapabilme, görevlerin dağıtılması ve verilere dayalı karar alma becerilerine sahiptir. Bu bağlamda insan kaynakları blogları özellikle işletme yöneticileri ve liderleri için insan kaynakları, liderlik, yönetim alanında en çok tartışılan konular ve güncel gelişmeleri takip edebilmek açısından önemli bilgileri paylaşmaktadır. Araştırma kapsamında Türkiye'nin önde gelen istihdam platformu kariyer.net web sitesi insan kaynakları bloğunda liderlik ve yönetim alanında yer alan 255 blog yazısı içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre, liderlik ve yönetim alanında ön plana çıkan konular ana ve alt temalar çerçevesinde belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Yönetim, İnsan Kaynakları

[1]İstanbul Esenyurt Üniversitesi, handegumus@esenyurt.edu.tr , 0000-0002-0764-7988

LEADERSHIP AND MANAGEMENT ANALYSIS IN HUMAN RESOURCES BLOGS

Hande Gülnihal GÜMÜŞ[1]

ABSTRACT

Leadership and management are two crucial concepts for the success of an organization. Leadership refers to the ability to guide and inspire individuals towards a common goal or vision. Management, on the other hand, is the process of planning, organizing, directing, and controlling resources to achieve organizational objectives. Leaders are skilled at building trust, motivating team members, and focusing on shared goals, while also establishing strong relationships. Managers possess effective planning abilities, can delegate tasks, and make data-driven decisions. In this context, HR blogs provide important information, particularly for business managers and leaders, to stay updated on the most discussed topics and current developments in human resources, leadership, and management. As part of the research, the Kariyer.net website, one of Turkey's leading employment platforms, was analyzed using content analysis to examine 255 blog posts in the field of leadership and management. Based on the analysis results, the prominent topics in leadership and management were identified within the framework of main and sub-themes.

Keywords: Leadership, Management, Human Resources

[1]İstanbul Esenyurt Üniversitesi, handegumus@esenyurt.edu.tr , 0000-0002-0764-7988

DİJİTAL EKONOMİ ALANINDA YAZILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İÇERİK ANALİZİ İLE İNCELENMESİ

Nurgül ERDAL[1]

ÖZET

Lisansüstü eğitimin amacı, ülkenin ihtiyacı olan, bilim adamı, akademisyen, araştırmacı ve tüm meslekler için yüksek nitelikte insan gücü yetiştirmektir. Bu çalışma, ülkelerin ekonomik ve refah seviyesini belirleyen, dijital ekonominin öneminin vurgulanması, genel eğilimin belirlenmesi, mevcut durumun analizi ve gelecekte yapılacak araştırmalara yol göstermek amacıyla planlanmıştır. Türkiye Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi veri tabanından dijital ekonomi anahtar kelimesiyle tarama gerçekleştirilmiş, 67 teze ulaşılmıştır. Veriler; Word Art, Microsoft Word 2015, Microsoft Excel 2015 ve SPSS 26 ile analiz edilmiştir. İlk tez 2003 yazılmış, 2022'de 22(%32,8) olmuştur. Tezlerin 55(%82,1) yükseklisans, 12(%17,9) doktoradır. 57(%85,1) Türkçe, 10(%14,9) İngilizcedir. Devlet üniversiteleri 43(%64,2) çoğunluktadır. 16(%23,9) Profesörler, 23(%34,3) Doçentler, 28(%41,2) Dr. Öğretim üyesi tarafından izlenmiştir. 50 (%74,6) sosyal bilimler enstitüsünden yazılmıştır. Sayfa sayıları 61 - 533 arasındadır. Literatür taramalı araştırmalar 54(%80,6) çoğunluktadır. İstanbul Ticaret Üniversitesi 8(%8, 9) tez ile ilk sıradadır. Tez konuları; vergilendirme 16(%23,9), dijital pazarlama 7(%10,4), dijital ekonomi, dijital oyunlar, e –ticaret ve küresel yazılım 3(%4,5), bibliyometrik inceleme, blok zincir, dijital kalkınma, kayıtdışı ekonomi, kişisel verilerin korunması, vergi kaçakçılığı ve yeni ekonomi 2 (%3), bilgi teknolojisi, bütçe, büyük veri, yapay zeka, dijital pazarlarma stratejisi, dijital kullanıcı, dijital marka, dijital toplum, dijital cinsiyet eşitsizliği, 4. Seviye sanayi, girişimcilik, finans, iş hukuku, istihdam, para piyasası, performans, rekabet hukuku, telekominikasyon vergisi 1(%1,5). Buradanda anlaşıldığı gibi yeterli sayıda araştırma bulunmamaktadır, Dijital ekonominin başarısı üniversiteler ile koordineli çalışmaya dayanır. Dijital ekonomi, değer yaratmak, esnek ve bağlantılı ürünler sunmak, insanları ve süreçleri yeniliğe itmek ve sürdürülebilirlik için gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Dijital ekonomi, dijitalleşme, lisansüstü tez, üniversite, değer zinciri

[1]İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, 90nurgulerdal@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2961-3906

EXAMINATION OF GRADUATE THESIS WRITTEN IN THE FIELD OF DIGITAL ECONOMY WITH CONTENT ANALYSIS

Nurgül ERDAL[1]

ABSTRACT

The aim of postgraduate education is to train high-quality manpower for scientists, academicians, researchers and all professions that the country needs. This study is planned to emphasize the importance of the digital economy, which determines the economic and welfare level of countries, to determine the general trend, to analyze the current situation and to guide future research. A search was carried out with the keyword of digital economy from the database of the Turkish Higher Education Institution National Thesis Center, and 67 theses were reached. Data; Word Art has been analyzed with Microsoft Word 2015, Microsoft Excel 2015 and SPSS 26. The first thesis was written in 2003, and it was 22 (32.8%) in 2022. 55 (82.1%) of the theses are master's and 12 (17.9%) are doctorate. 57(85.1%) Turkish, 10(14.9%) English. State universities have a majority of 43 (64.2%). 16(23.9%) Professors, 23(34.3%) Associate Professors, 28(41.2%) Dr. It was watched by the lecturer. Written from 50 (74.6%) social sciences institutes. Page numbers range from 61 to 533. The majority of the literature searched studies are 54(80.6%). Istanbul Commerce University ranks first with 8 (8, 9%) theses. Thesis topics; taxation 16(23.9%), digital marketing 7(10.4%), digital economy, digital games, e-commerce and global software 3(4.5%), bibliometric review, block chain, digital development, informal economy, personal data protection, tax evasion and new economy 2 (3%), information technology, budget, big data, artificial intelligence, digital marketing strategy, digital user, digital brand, digital society, gender inequality, entrepreneurial law, industry law, competition, level 4, finance law, level 4 telecommunications tax 1(1.5%). As it is understood here, there is not enough research. The success of the digital economy depends on working in coordination with universities. The digital economy is essential for creating value, providing flexible and connected products, driving people and processes to innovate, and sustainability.

Keywords: Digital economy, digitization, graduate thesis, university, value chain

[1]İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, 90nurgulerdal@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2961-3906

SÜRDÜRÜLEBİLİR TÜKETİM DAVRANIŞI KONUSUNA SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN ETKİSİ

Ümmühan AKBAY[1]
Hüseyin KAYA[2]

ÖZET

Üretimde yenilenebilir enerji kaynaklarına ve biyo-bazlı malzemelerin kullanımına geçiş daha sürdürülebilir ve iklim dostu bir toplum ve ekonomiye yönelik önemli birer adımdır. Bu araştırmada, organik malzemelerden, özellikle patates ve mısır nişastası gibi biyo-bazlı kaynaklardan üretilen ve doğada tamamen çözünebilen tek kullanımlık poşetlere konusunda tüketici davranışını etkileyen faktörler incelenmiştir.

Bu çalışmanın amacı, tek kullanımlık sürdürülebilir ürün kullanımı konusundaki tüketici davranışını inceleyen çalışmalara dair literatürde bulunan boşluğun doldurulmasına biyo-bazlı tek kullanımlık poşet kullanımı üzerine bir çalışma ile katkıda bulunmaktır.

Bu sunumda TÜBİTAK 2209A kapsamında desteklenen projemizin çeşitli meslek grupları ile gerçekleştirilmiş pilot çalışmasının sonuçlarını sunuyoruz. Pilot çalışmada 25 üniversite öğrencisi, 24 sağlık sektörü çalışanı (doktor, diş hekimi vb), ve Işık Üniversitesi'nin mezunlarından 27 kişiden veri toplanmıştır. Ön analizlerde katılımcıların dışa dönüklük, duygusallık, yeniliğe açıklık gibi kişilik özellikleri ile bilişsel düşünme yetilerinin çevre soruları konusundaki tutumlarına ve sürdürülebilir satın alma davranışlarına etkisi incelenmiştir. Ayrıca yaş, eğitim ve aylık gelir gibi demografik faktörlerin sürdürülebilir satın alma davranışını ne yönde ve ne kadar etkilediği de analiz edilmiştir.

Bu araştırmanın sonuçları ile, sürdürülebilir tüketim davranışlarını anlama ve teşvik etme çabalarına katkı sağlamayı, politika yapıcılar, endüstri liderleri ve tüketiciler için biyo-bazlı tek kullanımlık poşetlerin önemi ve faydaları konusunda farkındalığı artırmayı hedefliyoruz.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Kaynaklar, Sürdürülebilir Tüketim, Tüketici Davranışları Analizi

[1]Piri Reis Üniversitesi, uakbay@pirireis.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8679-4117
[2] Işık Üniversitesi, 19LOGI1005@isik.edu.tr

THE IMPACT OF SOCIODEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS ON SUSTAINABLE CONSUMPTION BEHAVIOR

Ümmühan AKBAY[1]
Hüseyin KAYA[2]

ABSTRACT

Transitioning to renewable energy sources and the use of bio-based materials in production are significant steps towards a more sustainable and climate-friendly society and economy. This research examines the factors influencing consumer behavior towards single-use bags made from organic materials, particularly bio-based sources such as potato and corn starch, which are fully biodegradable in nature.

The objective of this study is to contribute to the existing literature on consumer behavior regarding the use of single-use sustainable products by conducting research on the utilization of bio-based single-use bags and filling the gap in knowledge.

In this presentation, we present the results of a pilot study conducted as part of the TÜBİTAK 2209A supported project, involving various professional groups. Data was collected from 25 university students, 24 healthcare professionals (doctors, dentists, etc.), and 27 graduates from Işık University. Pre-analyses were conducted to investigate the impact of participants' personality traits, such as extraversion, emotional stability, and openness to innovation, as well as their cognitive thinking abilities, on their attitudes towards environmental issues and sustainable purchasing behavior. Additionally, demographic factors such as age, education, and monthly income were analyzed to understand their influence on sustainable purchasing behavior.

Through the findings of this research, we aim to contribute to the understanding and promotion of sustainable consumer behavior, increase awareness among policymakers, industry leaders, and consumers about the importance and benefits of bio-based single-use bags.

Keywords: Renewable Resources, Sustainable Consumption, Consumer Behavior Analysis

[1]Piri Reis Üniversitesi, uakbay@pirireis.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8679-4117
[2] Işık Üniversitesi, 19LOGI1005@isik.edu.tr

DETERMINANTS AND IMPACT OF EMERGING TECHNOLOGY USE ON AUDITING PRACTICES: A SURVEY OF LITERATURE

Nasredine FATHELKHIR[1]
Said KARAM[2]
Othman GAGA[3]

ABSTRACT

The increasing advances in technology and big data analytics have radically changed auditing practices. As the business environment tends to be more complex, the auditing profession is standing right on the brink of the gorge, indeed, audit firms are obliged to involve new sophisticated technology tools to maintain a competitive advantage, provide efficient and accurate audit services, guarantee the assurance of the auditing process and thereby maintain and develop the audit firm brand and reputation.

Our paper aims to investigate the determinant factors of technology acceptance, using a multi-theoretical framework based essentially on widely used technology acceptance models. The paper sets out a literature review to demystify the main variables that affect the decision of technology acceptance among external auditors. Our paper seeks to connect the dots and fill in the literature gap, by analyzing the most relevant studies related to our research object and seeking attention also on the impact of digitalization and artificial intelligence tools on auditors' practices, roles and skills in the new digital era.

Using the Web of Science and Scopus databases and Following the methodology of (Xiao and Watson, 2019), our paper's aim is to scrutinize the different articles related to the determinants of technology acceptance and also the studies related to the effect of digitalization on audit practices. The article selection criteria were based on the title, abstract and keywords.

As a result, this study contributes to the literature on auditing, by proposing a conceptual framework and exploring the mainstream theories and variables that are most relevant in the literature, in addition, we also note points on the challenges and risks faced by audit firms in the process of digitalization, essentially the protection and the securitization of clients' data.

Keywords: Keywords: Digitalization, Audit quality, Artificial intelligence, Technology adoption, Literature review.

[1]Hassan First University of Settat, nasredine.fathelkhir@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5509-2297
[2]Hassan First University of Settat,karamsaid76@gmail.com, ORCID: 0000-0003-1751-1600
[3]Hassan First University of Settat, gaga.othman@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7333-9721

MOBİL UYGULAMA TÜKETİM DAVRANIŞINDA TÜKETİCİLERİN ÜCRETSİZ ÜRÜNLERDEN ÜCRETLİ (FREEMIUM) ÜRÜNLERE GEÇİŞİNDE ETKİLİ FAKTÖRLER

Selen ÖZTÜRK[1]

ÖZET

Mobil uygulamalar günümüzde her alanda tüketiciler tarafından oldukça tercih edilir olmaktadır. Mobil cihaz kullanıcıları için bilgi edinme, alışveriş, iş ve gündelik hayatın takibinde mobil uygulamaların kullanımı hızla artmaktadır. Bu alanda gerçekleşen gelişmeler, işletmelerin gelir sürekliliği için farklı iş modelleri geliştirmelerine de ön ayak olmuştur. Tamamen ücretsiz, ücretli, hem ücretsiz hem ücretli versiyonu olan (freemium) veya uygulama içi satın alım imkânı sunan mobil uygulamalar işletmelerin iş modellerinin de finansal olarak sürdürülebilirliğini etkileyebilmektedir. İnternet tabanlı uygulamaların sayısındaki artış ve bilişim teknolojilerindeki son gelişmeler çerçevesinde pek çok işletme mobil kanalda gerçekleşen bu faaliyetlerde rol olarak kazanan iş modelleri geliştirmiştir.

Mobil uygulamaların benimsenmesi ve kullanımı üzerinde literatürde yapılmış çalışmalarda bu durum, ürün kaynaklı, işletmeler kaynaklı veya tüketiciler kaynaklı çeşitli etmenlerle açıklanmaya çalışılmıştır. Mobil uygulama kullanımına, tüketicilerin ücretli veya ücretsiz uygulamalara karşı algı ve tutumları açısından yapılmış çalışmalar ile odaklanan çalışma sayısı ise bu kapsamda henüz daha sayılıdır. Bu hususta ampirik çalışmaların sayıca artmasının gerekliliği ve bunun yanı sıra teorik temeli geliştirmek üzere dayanak olacak çalışmalara olan ihtiyaç da öngörülmektedir.

Bu çalışmada, mobil uygulama tüketicilerinin, bu uygulamaların ödeme modelleri (işletme gelir modeli) ekseninde uygulamalar arası ve içerisinde geçiş niyetleri üzerinde çeşitli faktörlerin nasıl farklı rolleri olabileceğine dair bir çerçeve çizilmesi amaçlanmaktadır. Mobil uygulama tüketim alışkanlıkları ve genel tutum ve tatmin, ücretli ve ücretsiz uygulamalara yönelik tutumlar veya uygulama karakteristikleri gibi tüketici veya uygulamalara dair etmenler bu çerçevede incelenen etmenlerden bazılarıdır. Bu etmenlerin ortaya konulması veya modellenmesi pratikte mobil uygulama geliştiricileri, işletmeler, reklam verenler gibi üçüncü taraf işletmeler ve de tüketiciler için en uygun veya ideal ürünlerin geliştirilmesinde katkı sağlayacaktır.[2]

Anahtar Kelimeler: Mobil uygulamalar, İş modeli, Freemium

[1] İstanbul Üniversitesi, selenoz@istanbul.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5817-1473

INTERNATIONAL CONFERENCE ON DIGITAL BUSINESS MANAGEMENT AND ECONOMICS

ICDBME-2023

September 8-9, 2023

FACTORS AFFECTING CONSUMERS' SWITCHING FROM FREE TO PAID (FREEMIUM) PRODUCTS IN MOBILE APP CONSUMPTION BEHAVIOR

Selen ÖZTÜRK[1]

ABSTRACT

Mobile applications are highly preferred by consumers in every field today. For mobile device users, the use of mobile applications for gathering information, shopping, for work and daily life is increasing rapidly. Developments in this field have paved the way for businesses to develop different business models for financial sustainability. Mobile applications that could be completely free, paid, have both free and paid versions (freemium), or offer in-app purchases can affect the financial sustainability of businesses' revenue models. With the increase in the number of internet-based applications and recent developments in information technologies, many businesses have developed winning business models by becoming a party to these activities in the mobile channel.
Studies in the literature on the adoption and use of mobile applications have aimed to explain this with various factors originating from and/or related with products, businesses or consumers. The number of studies focusing on mobile application use in terms of consumers' perceptions and attitudes towards paid or free applications is still limited. In this regard, it is foreseen that the number of empirical studies should increase, as well as the need for studies that will be the basis for developing the theoretical basis.
This study aims to outline how various factors may play different roles on mobile app consumers' intention to switch between and within apps in terms of their payment models (business revenue model). Consumer or app-related factors such as mobile application consumption habits and general attitudes and satisfaction, attitudes towards paid and free apps, or application characteristics are some of the factors that are examined within this framework. In practice, identifying or modeling these factors will contribute to the development of optimal or ideal products for mobile app developers, enterprises, third-party businesses such as advertisers, and yet for consumers.

Keywords: Mobile applications, Business model, Freemium

[1]İstanbul Üniversitesi, selenoz@istanbul.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5817-1473

LUSLARARASI TICARETTE KARŞILAŞILAN SORUNLAR İLE İŞLETMELERDE AKILLI TEKNOLOJILERIN KULLANIMI ARASINDAKI İLIŞKI: OTOMOTIV SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA

Ali Şükrü ÇETİNKAYA[1]

ÖZET

Uluslararası ticarette işletmeler; farklı ülkelerdeki coğrafi uzaklıklar, kültürel farklılıklar, dil engelleri, gümrük mevzuatı ve lojistik zorluklar gibi çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Örneğin, bir işletme, ürünlerini farklı ülkelere ihraç ederken, gümrük prosedürleri ve belge işlemleri nedeniyle zaman ve kaynak açısından ciddi zorluklarla karşılaşabilmektedir. Bu tür sorunlar, işletmelerin rekabetçi avantajlarını yitirmesine, maliyetlerin artmasına ve müşteri memnuniyetinin azalmasına neden olabilir. Akıllı teknolojilerin kullanımı, bu sorunları çözmede işletmelere önemli fırsatlar sağlayabilmektedir.

İşletmeler, akıllı teknolojileri kullanarak daha verimli, daha hızlı, daha güvenli ve daha uyumlu uluslararası ticaret yapabilirler. Örneğin, nesnelerin interneti (IoT), akıllı sensörler, yapay zeka uygulamaları ve veri analitiği, lojistik ve tedarik zinciri yönetiminde daha etkili ve verimli bir şekilde kullanılabilir. Bu teknolojiler, ürünlerin takibini kolaylaştırarak tedarik zinciri süreçlerini optimize edebilmekte ve envanter yönetimini daha verimli hale getirebilmektedir. Buradan hareketle, akıllı teknoloji kullanımının uluslararası ticaret süreçlerine etkisinin belirlenmesinin önemli olduğu değerlendirilmektedir. Bu araştırmada, akıllı teknoloji kullanımının işletmelerin uluslararası ticarette karşılaştıkları sorunlara etkisinin belirlenmesi amaçlamıştır.

Nicel araştırma deseninde gerçekleştirilen bu çalışmada anket tekniği kullanılarak otomotiv yedek parça üretimi yapan ve hali hazırda uluslararası ticaret de gerçekleştiren 15 farklı işletmeden, basit tesadüfi yöntemle belirlenmiş 218 çalışandan geri dönüş elde edilmiştir. Veri analizi; tanımlayıcı istatistik, açıklayıcı faktör analizi ve yapısal eşitlik modeli yol analizi teknikleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analiz bulguları, akıllı teknolojilerin uluslararası ticarette karşılaşılan sorunlara etkisinin olduğunu ortaya koymuştur. Bu etkinin ileri seviye otonom sistemler, üç boyutlu yazıcılar ve akıllı üretim teknolojileri bağlamında öne çıktığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Akıllı teknolojiler, uluslararası ticaret sorunları, otomotiv sektörü

[1]Selçuk Üniversitesi, alisukru@outlook.com, ORCID: 0000-0001-8815-7165

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE PROBLEMS ENCOUNTERED IN INTERNATIONAL TRADE AND THE USE OF SMART TECHNOLOGIES IN ENTERPRISES: A RESEARCH IN THE AUTOMOTIVE INDUSTRY

Ali Şükrü ÇETİNKAYA[1]

ABSTRACT

In international trade, businesses face various problems such as geographical distances in different countries, cultural differences, language barriers, customs legislation and logistical challenges. For example, when exporting its products to different countries, a business may face serious difficulties in terms of time and resources due to customs procedures and document processing. Such problems can cause businesses to lose their competitive advantage, increase costs and reduce customer satisfaction. The use of smart technologies can provide businesses with significant opportunities to solve these problems.

Businesses can conduct international trade more efficiently, faster, safer and more compliant by using smart technologies. For example, the internet of things (IoT), intelligent sensors, artificial intelligence applications, and data analytics can be used more effectively and efficiently in logistics and supply chain management. By making it easier to track products, these technologies can optimize supply chain processes and make inventory management more efficient. Therefore, it is important to determine the effect of the use of smart technology on international trade processes. In this research, it is aimed to determine the effect of the use of smart technology on the problems faced by enterprises in international trade.

In this study, which was carried out in a quantitative research design, surveyed data was obtained from 218 employees determined by simple random method of 15 different enterprises that produce automotive spare parts and currently carry out international trade. Data were analyzed by employing descriptive statistics, explanatory factor analysis and structural equation modeling path analysis technique. The findings of the analysis revealed that smart technologies have positive impact on the problems encountered in international trade. This effect has been seen to stand out in the context of advanced autonomous systems, three-dimensional printers, and smart manufacturing technologies.

Keywords: Smart technologies, international trade problems, automotive industry

[1]Selçuk Üniversitesi, alisukru@outlook.com, ORCID: 0000-0001-8815-7165

TÜKETİCİLERİN MOBİL UYGULAMA TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN KULLANICI ARAYÜZÜ ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Feyza Nur ÖZKAN[1]

ÖZET

Mobil uygulamalar, dijital dünyada tüketiciler için hayatı kolaylaştıran, zaman kazandıran ve keyifli vakit geçirmeye olanak tanıyan çeşitli hizmetlere kolaylıkla erişim sağlamaktadır. Akıllı telefonların ve internet kullanımının yaygınlaşması ile birlikte dijitalleşen tüketicilerin hayatlarının vazgeçilmez bir parçası olan mobil uygulamaların kullanıcı arayüzleri ise hizmet karşılaşmalarında önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle kullanıcı arayüzü özellikleri, tüketicilerin mobil uygulamaları değerlendirmesinde ve alternatif uygulamalar içerisinden seçim yapmasında etkili olan unsurlardan biri olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmada, tüketicilerin mobil uygulama tercihlerini etkileyen kullanıcı arayüzü özelliklerinin ve bu özelliklerin önem seviyelerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda literatür taraması gerçekleştirilerek belirlenen kriterler doğrultusunda AHP yöntemi ile bu faktörlerin tüketicilerin tercihlerindeki önem seviyesi ortaya konulmuştur. Çalışmanın bulgularının, mobil uygulamaların kullanıcı arayüzü tasarımında dikkat edilmesi ve geliştirilmesi gereken unsurları ortaya koyması açısından işletmelere katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bunun yanı sıra, tüketicilerin beklentilerine daha çok hitap eden uygulamalar geliştirilmesine yönelik çalışma bulgularının, tüketici deneyimini iyileştirmesi bakımından hem tüketicilere hem de işletmelere katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca dijital dünyadaki rekabetin yoğunluğu da dikkate alındığında, tüketici tercihlerini etkileyen unsurların belirlenmesi ve mobil uygulama kullanıcı arayüzü tasarımında söz konusu unsurlara dikkat edilmesi işletmelerin rekabet avantajı oluşturması açısından da önemli olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mobil Uygulama, Kullanıcı Arayüzü, AHP Yöntemi

I

[1]İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi, feyza.kamis@istanbul.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1346-3963

IDENTIFYING USER INTERFACE FEATURES AFFECTING CONSUMERS' PREFERENCE FOR MOBILE APPLICATIONS

Feyza Nur ÖZKAN[1]

ABSTRACT

Mobile applications provide easy access to various services that make life easier for consumers, save time, and allow them to have a good time in the digital world. The user interfaces of mobile applications, which are an indispensable part of the lives of digitalized consumers with the widespread use of smartphones and the internet, play an important role in service encounters. For this reason, user interface features are considered a significant factor influencing consumers' evaluation of mobile applications and their choice among alternatives. This study aims to identify the user interface features that affect consumers' mobile application preferences and these features' importance levels. The importance level of these factors in consumers' preferences was identified using the AHP method, with the criteria determined through a literature review. Study findings were expected to contribute to businesses by revealing the features that should be considered and developed in the user interface design of mobile applications. In addition, the study's findings will contribute to both consumers and businesses improving the consumer experience by developing applications that appeal more to consumers' expectations. Considering the fierce competition in the digital world, identifying the factors affecting consumer preferences and paying attention to these factors in mobile application user interface design may also be critical for businesses to create a competitive advantage.

Keywords: Mobile Applications, User Interface, AHP Method

[1]İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi, feyza.kamis@istanbul.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1346-3963

ENDÜSTRİ 4.0 VE KALİTE YÖNETİMİ: ISO 9001:2015 KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ STANDARDI KAPSAMINDA BİR İNCELEME

Cemalettin Öcal Fidanboy[1]
Mahsa Fidanboy[2]

ÖZET

Endüstri 4.0 ile gelen teknolojik imkanlar, kalite yönetim sistemlerinin iyileştirilmesine ve sürdürülebilir olmasına katkı sağlamaktadır. Dijitalleşme; işletme süreçlerini dijital teknolojilerle optimize etmek ve verimliliği artırmak anlamına gelirken, kalite yönetim sistemleri ise ürün ve hizmetlerin müşteri beklentilerini en üst düzeyde karşılayacak şekilde tasarlanması, üretilmesi ve sürekli iyileştirilmesine imkân vermektedir. Bir kalite yönetim sisteminin dijital imkanlarla desteklenmesi, işletmenin daha yüksek kalitede ürün ve hizmetler sunmasına, çevik bir yönetim stratejisi benimsemesine ve müşteri memnuniyetini artırmasına yardımcı olmaktadır. Dijitalleşmenin kalite yönetimine sağlayabileceği en önemli katkılar; veri odaklı kalite yönetimi, proaktif kalite kontrolü, süreç optimizasyonu, müşteri memnuniyeti ve işletme içindeki inovasyon ortamının güçlendirilmesi gibi alanlarda öne çıkmaktadır. Örneğin büyük veri analitiği, işletme süreçlerinin iyileştirilmesinde önemli katkılar sağlayabilir. Üretim süreçlerinin izlenmesi, ürün kalitesinin değerlendirilmesi, müşteri geri bildirimlerinin analizi gibi birçok konuda veri odaklı kararlar alınabilir. Nesnelerin interneti (IoT) sayesinde üretim süreçlerini gerçek zamanlı olarak izlemek mümkündür. Gerçek zamanlı izleme, potansiyel kalite uygunsuzluklarının çok kısa zamanda tespit edilmesini ve proaktif önlemlerin alınmasını sağlayabilir. Endüstri 4.0 uygulamalarıyla hatalı ürünler ve kalite problemleri müşteriye ulaşmadan önce önlenebilir. Dijital süreç optimizasyonu ile atık ve diğer kalitesizlik maliyetleri azaltılabilir. Süreçlerin müşteri ihtiyaçlarına göre optimizasyonuyla, işletmenin kalite hedeflerine daha çevik şekilde ulaşması sağlanabilir. Dijital teknolojilerle toplanan müşteri geri bildirimleri, ürün ve hizmetlerin müşteri beklentilerine uygun olarak iyileştirilmesine olanak tanımaktadır. Endüstri 4.0 uygulamaları, aynı zamanda inovatif ürün ve hizmetlerin tasarlanması ve geliştirilmesi için de sağlam bir zemin oluşturmakta ve inovasyon süreçlerinin müşteri odaklı bir şekilde uygulanmasına imkân vermektedir. Bu bildiride, Endüstri 4.0 ve kalite yönetimi ilişkisi ele alınmakta ve bu ilişki ISO 9001:2015 kalite yönetim standardı çerçevesinde incelenmektedir. Yapılan incelemenin dijital destekli kalite yönetim sistemi uygulamalarına ve işletmelerin süreç iyileştirme çalışmalarına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0, Kalite Yönetimi, ISO 9001:2015, Kalite Yönetim Sistemi

[1]Doç. Dr., OSTİM Teknik Üniversitesi, İ.İ.B.F., Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, ocal.fidanboy@ostimteknik.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8963-0778.
[2]Dr., Bağımsız Araştırmacı, mahsafidanboy@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2752-7470.

INDUSTRY 4.0 AND QUALITY MANAGEMENT: A REVIEW WITHIN THE ISO 9001:2015 QUALITY MANAGEMENT SYSTEM STANDARD

Cemalettin Öcal Fidanboy[1]
Mahsa Fidanboy[2]

ABSTRACT

The technological opportunities that come with Industry 4.0 contribute to the improvement and sustainability of quality management systems. While digitalization means optimizing business processes with digital technologies and increasing efficiency, quality management systems allow products and services to be designed, produced and continuously improved to meet customer expectations at the highest level. Supporting a quality management system with digital opportunities helps the business to offer higher quality products and services, adopt an agile management strategy and increase customer satisfaction. The most important contributions of digitalization to quality management come to the fore in areas such as data-oriented quality management, proactive quality control, process optimization, customer satisfaction and strengthening the innovation environment within the enterprise. For example, big data analytics can make significant contributions to improving business processes. Data-driven decisions can be made on many issues such as monitoring production processes, evaluating product quality, and analyzing customer feedback. Thanks to the Internet of Things (IoT), it is possible to monitor production processes in real time. Real-time monitoring can enable potential quality nonconformities to be detected in a brief time and proactive action taken. With Industry 4.0, faulty products and quality problems can be prevented before they reach the customer. With digital process optimization, waste and other quality costs can be reduced. By optimizing the processes according to customer needs, it can be ensured that the enterprise reaches its quality targets more agilely. Customer feedback collected with digital technologies allows products and services to be improved in line with customer expectations. Industry 4.0 practices also provide a solid basis for the design and development of innovative products and services and enable the implementation of innovation processes in a customer-oriented manner. In this paper, the relationship between Industry 4.0 and quality management is discussed and this relationship is examined within the framework of ISO 9001: 2015. It is thought that the examination can contribute to the digital-supported quality management system applications and the process improvement studies of the enterprises.

Keywords: Industry 4.0, Quality Management, ISO 9001:2015, Quality Management System

[1]Doç. Dr., OSTİM Teknik Üniversitesi, İ.İ.B.F., Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, ocal.fidanboy@ostimteknik.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8963-0778.
[2]Dr., Bağımsız Araştırmacı, mahsafidanboy@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2752-7470.

TEDARİKÇİ SEÇİMİNDE ANALİTİK HİYERARŞİ PROSESİ (AHP) UYGULAMASI: ÜRETİM SEKTÖRÜ ÖRNEĞİ

Gülşah ŞİŞMAN[1]

ÖZET

Tedarikçi seçimi, bir işletme için stratejik öneme sahip bir karar sürecidir. İşletmeler, üretim süreçleri için gerekli malzemelerin, hammadde ve yedek parçaların güvenilir ve etkili bir şekilde teminini sağlamak amacıyla doğru tedarikçileri seçmeye odaklanır. Doğru tedarikçilerle çalışmak, müşteri memnuniyetini artırır, maliyetleri düşürür, tedarik zincirinin güvenilirliğini sağlar, ürün ve hizmetlerinin kalitesini ve işletmenin sürdürülebilir büyümesini destekler. Yanlış tedarikçi seçimi ise mali kayıplara, tedarik zincirinin kesintiye uğramasına, itibar kaybına ve rekabet gücünün azalmasına yol açabilir. Bu noktada, Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP), tedarikçi seçim sürecinde karar verme adımına analitik bir yaklaşım sunan etkili bir yöntemdir. AHP, matematiksel ve ölçülebilir bir çerçeve kullanarak, karmaşık karar verme süreçlerini basitleştirir ve karar vericilere rehberlik eder. AHP yönteminde tedarikçi değerlendirmesi, belirlenen kriterlere dayanarak gerçekleştirilir ve her tedarikçiye yetenekleri ve geçmiş performanslarına dayalı olarak performans puanları verilir. AHP yöntemi, bu puanları ve öncelik ağırlıklarını entegre ederek her tedarikçi için genel performans puanlarını hesaplar. Bu çalışmada üretim sektöründe yer alan bir işletmenin tedarikçi seçim sürecinde önemli olan kriterler işletmenin ihtiyaçlarına ve önceliklerine göre belirlenmiş olup her ana kriterin içindeki belirli yönleri değerlendirmek için ayrıca alt kriterler tanımlanmıştır. Çalışma kapsamında işletmenin tedarikçileri Analitik Hiyerarşi Proses (AHP) yaklaşımı ile değerlendirilmiştir. Çalışmanın neticesinde işletmenin tedarikçi seçim süreci daha rasyonel bir yöntemle yönetilmeye başlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tedarik zinciri yönetimi, tedarikçi seçimi, analitik hiyerarşi prosesi (AHP)

[1] gulsah@gulsahsisman.com, ORCID: 0000-0003-2027-030X

AN APPLICATION OF ANALYTIC HIERARCHY PROCESS (AHP) FOR SUPPLIER SELECTION: A CASE STUDY OF MANUFACTURING SECTOR

Gülşah ŞİŞMAN[1]

ABSTRACT

Supplier selection is a strategic decision process for a business. Businesses focus on choosing the right suppliers in order to ensure the reliable and effective supply of materials, raw materials and spare parts required for their production processes. Working with the right suppliers increases customer satisfaction, reduces costs, ensures the reliability of the supply chain, supports the quality of its products and services and the sustainable growth of the business. Wrong supplier selection can lead to financial losses, disruption of the supply chain, loss of reputation and reduced competitiveness. At this point, the Analytical Hierarchy Process (AHP) is an effective method that offers an analytical approach to the decision-making step in the supplier selection process. Using a mathematical and measurable framework, AHP simplifies complex decision-making processes and guides decision makers. In the AHP method, supplier evaluation is carried out based on determined criteria and performance points are given to each supplier based on their capabilities and past performance. The AHP method integrates these scores and priority weights to calculate overall performance scores for each supplier. In this study, the criteria that are important in the supplier selection process of an enterprise in the production sector were determined according to the needs and priorities of the enterprise, and sub-criteria were also defined to evaluate certain aspects within each main criterion. Within the scope of the study, the suppliers of the enterprise were evaluated with the Analytical Hierarchy Process (AHP) approach. As a result of the study, the supplier selection process of the enterprise started to be managed with a more rational method.

Keywords: Supply chain management, supplier selection, analytical hierarchy process (AHP)

[1] gulsah@gulsahsisman.com, ORCID: 0000-0003-2027-030X

DİJİTALLEŞMENİN DAVRANIŞSAL EĞİLİMLER AÇISINDAN YARATTIĞI FIRSAT VE ZORLUKLAR

Nazmiye Ülkü PEKKAN[1]

ÖZET

Dijitalleşme, bilindiği üzere örgütler ve çalışanlar için hem büyük fırsatlar hem de potansiyel zorluklar barındırmaktadır. Örgütlerin rekabet gücünü artırmasında dijital teknolojilerin sunduğu fırsatlar önemli bir paya sahiptir. Dijitalleşmenin getirdiği fırsatları örgüt amaçları doğrultusunda etkili bir şekilde kullanmak için örgütlerin iyi bir liderliğe, iyi bir stratejiye, teknoloji kullanma kabiliyetine sahip çalışanlara, hızlı sonuçlar veren taktiksel önlemlere ihtiyacı vardır. Dijitalleşme sürecindeki örgütsel başarı, bu unsurların birleşiminden elde edilir. Kötü bir liderlik, değişime karşı gösterilen direnç, motivasyon düşüklüğü gibi bazı davranışsal durumlar ise sürecin başarısızlıkla sonuçlanmasında baskın bir role sahip olabilmektedir. Bu bakımdan dijitalleşme süreci büyük oranda bireylerin problem çözme becerileri, öğrenmeye olan bağlılık ve katılımları gibi farklı davranışsal eğilimlere bağlıdır. Buradan yola çıkılarak bu çalışmanın amacı, dijitalleşmenin davranışsal eğilimler açısından mevcut ve olası etkilerini anlamak üzerinedir.

Dijital teknoloji kullanımının bireyler üzerinde yarattığı etki örgütlere yaratıcılık, işe bağlılık, iş becerikliliği, gönüllü davranışlar, yüksek iş performansı gibi farklı pozitif etkiler şeklinde yansımaktadır. Bunun yanı sıra dijitalleşme, artan strese, her an ulaşılabilir olma algısının genişlemesine, sınırların bulanıklaşmasına ve dijitalden kopma kabiliyetinin azalması gibi bazı zorluklara da sebep olabilmektedir. Dijitalleşmenin yarattığı olumsuz etkilere daha geniş bir çerçeveden bakıldığında pek çok zorluk görülmektedir. Gelecekteki iş tanımları ve süreçleri ile ilgili belirsizlikler, dijitalleşmiş iş ortamlarında işyeri kavramının fiziki olarak ne anlama geleceği konusundaki endişeler, akıllı fabrikaların insan gücünün yerini alması konusunda yaşanan endişeler bunlardan bazılarıdır.

Sonuç olarak, dijitalleşmenin davranışsal eğilimler üzerinde ağırlıklı olarak nasıl bir etki yaratacağı konusunda henüz bir fikir birliğine varılamamış olduğunu söylemek mümkündür. Ancak örgütler tarafından oluşturulan uygun yönetim uygulamaları öğrenme süreçlerini kolaylaştırarak, yenilikçi ve yaratıcı yetenekleri geliştirerek örgütlerin yeniden tasarlanmasında önemli bir rol oynayabilir. Dijitalleşme sürecinde yöneticilere, uygulayıcılara ve araştırmacılara da önemli sorumluluklar düşmektedir. Belirli yönetsel uygulamaların önemini aktarma ve bu süreçte çalışanların ihtiyaç duyacakları davranışsal eğilimleri öğrenme konusunda aktif rol alabilirler.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, örgütsel davranış, işgörenler

[1]Tarsus Üniversitesi, nazmiyepekkan@tarsus.edu.tr, ORCID: 000-0001-7298-0552

OPPORTUNITIES AND CHALLENGES OF DIGITALIZATION IN TERMS OF BEHAVIORAL TRENDS

Nazmiye Ülkü PEKKAN[1]

ABSTRACT

As know, digitalization has huge opportunities, but also challenges potential for the organization and their employees. Digital technologies in terms of improving the competitiveness of organizations have an important role. In order to use these digital opportunities effectively for organizational purposes, organizations need a great leadership, a good strategy, the right employees who uses ability for technology, tactical measures with quick results. Organizational success in the digitalization process is derived from the combination these dimensions. Some behavioral situations such as weak leadership, resistance to change and a lack of motivation can have a dominant role to the failure of process. From this perspective, such digital processes are highly dependent on different behavioral trends such as individuals' commitment and attendance in problem-solving and learning. So that the aim of this study is to understand the current and potential effects of digitalization on behavioral trends.

In terms of the impact of digital technology use on individuals, this behavior can have different positive effects on organizations, such as increasing employee creativity, job commitment, job crafting, citizenship behavior and job performance. And also digitalization can cause some challenges such as raised stress level, the difficulty of being available at all times, blurring of boundary, reduce the ability to separate. There are many challenges when looking at the negative effects of digitalization from a broader perspective. For example, the uncertainty related to future job description and processes, the concern of what the physical concept of the workplace will mean in digitalized work environments, the concern about smart factories replacing manpower and so on.

Consequently, there is still no consensus on how digitalization will predominantly affect behavioral trends. However convenient management practices can play a important role in redesigning organizations by facilitating learning and enhancing innovation capability. Managers, practitioners and researchers also have important responsibilities in the digitalization process. They may take active role to explain about the importance of certain managerial practices and to learn employees' behavioural trends needs during the digitalization process.

Keywords: Digitalization, organizational behavior, employee

[1]Tarsus Üniversitesi, nazmiyepekkan@tarsus.edu.tr, ORCID: 000-0001-7298-0552

METAVERSE VE MUHASEBE DENETİMİNE ETKİSİ

Mehmet Murat GUTNU[1]

ÖZET

Teknolojik gelişmeler, baş döndürücü bir hızla ilerlerken bireyleri, toplumları ve işletmeleri değişime ve dönüşüme zorlamaktadır. Bu durum ya yeni yetkinliklere sahip olarak sürece ayak uydurmamıza ya da çağın gerisinde kalmamıza neden olmaktadır. Son yıllarda oldukça popülerlik kazanan metaverse de kayıtsız kalınamayacak bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Metaverse; siyasi olarak devlet veya hükümetin olmadığı, ekonomik olarak blockchain teknolojilerinin kullanıldığı, sosyo-kültürel olarak ise sanal benlik ve sanal toplum üzerinden yeni bir yaşam alanı yaratmaktadır. Metaverse, bütün dijital platformların bir entegrasyonu olarak ortaya çıkan ve gerçek dünyanın tümüyle sanalda da temsil edilmesini sağlayan inorganik, kurgusal ve paralel bir dünyadır. Bu sanal dünya sanat, sağlık, eğitim, ekonomi, turizm, mimari, hukuk ve pazarlama başta olmak üzere hemen hemen tüm alanları etkilemektedir. Bu alanlardan biri de bu çalışmanın konusunu oluşturan muhasebe denetimi alanıdır. Bu çalışmanın amacı, metaverse'ün muhasebe denetimi ve uygulamalarına olan etkisini teorik olarak ortaya koymaktır. Çalışma sonucunda bazı değerlendirmelere ulaşılmıştır. Metaverse'de gerçekleşen her finansal bilgi muhasebeleştirme işlemlerinin revize edilmesini sağlamaktadır. Bu durum denetim sırasında denetimin planlanması, kanıtların toplanması ve raporların hazırlanması sürecini de etkilemektedir. Ayrıca merkezi olmayan yapısından kaynaklı işlem riski, güvenlik açığı riski, varlığın gerçeğe uygun değerinin tespiti riski gibi nedenlerden dolayı sanal işletmelerin denetimini zorlaştırmaktadır. Denetimle, dijital varlıkların finansal raporlarda nasıl raporlanacağı konusunda bir görüş birliği bulunmamaktadır. Denetçiler, metaverse'de denetim yapabilecek bilgi, donanım ve yetkinliğe sahip olmalıdır. Sonuç olarak, metaverse'ün sunduğu yeni durumlar muhasebe denetiminin temel ilkeleri ve mantalitesinde bir değişikliğe yol açmayacak değişikliğin teoride değil uygulama alanında yaşanacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Metaverse, Muhasebe, Denetim

[1]Mardin Artuklu Üniversitesi, muratgutnu@artuklu.edu.tr ORCID: 0000-0002-3547-0729

METAVERSE AND ITS EFFECT ON ACCOUNTİNG AUDIT

Mehmet Murat GUTNU[1]

ABSTRACT

While technological developments are advancing at a dizzying pace, they force individuals, societies and businesses to change and transform. This situation causes us to either keep up with the process by having new competencies or to be behind the times. The metaverse, which has gained a lot of popularity in recent years, is also a concept that cannot be ignored. Metaverse creates a new living environment where there is no state or government politically, blockchain technologies are used economically, and socio-culturally through the virtual self and virtual society. Metaverse is an inorganic, fictional and parallel world that emerges as an integration of all digital platforms and enables the real world to be completely represented in the virtual. Metaverse is an inorganic, fictional and parallel world that emerges as an integration of all digital platforms and enables the real world to be completely represented in the virtual. This virtual world affects almost all fields, especially art, health, education, economy, tourism, architecture, law and marketing. One of them is the field of accounting audit, which is the subject of this study. The aim of this study is to theoretically reveal the effect of metaverse on accounting auditing and its applications. As a result of the study, some evaluations were reached. It ensures that every financial information accounting process that takes place in the Metaverse is revised. This situation also affects the process of planning the audit, collecting evidence and preparing reports during the audit. In addition, it makes it difficult to audit virtual businesses due to reasons such as transaction risk, vulnerability risk, risk of determining the fair value of the asset due to its decentralized structure. There is no consensus with the audit on how to report digital assets in financial reports. Auditors should have the knowledge, equipment and competence to audit in the metaverse. As a result, it is thought that the new situations presented by the metaverse will not lead to a change in the basic principles and mentality of accounting auditing, but will be experienced in the field of practice, not in theory.

Keywords: Metaverse, Accounting, Audit

[1]Mardin Artuklu Üniversitesi, muratgutnu@artuklu.edu.tr ORCID: 0000-0002-3547-0729

STRATEJİK ÇEVİKLİK KONULU TEZLERİN İÇERİK ANALİZİ

Dilek SAĞLIK[1]
Ali Şükrü ÇETİNKAYA[2]

ÖZET

Bu araştırma Türkiye'de stratejik çeviklik konusunun çalışıldığı doktora tezlerinin genel profilini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Araştırma bağlamında Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden erişilebilir durumda bulunan stratejik çeviklik konusunun ilişkilendirildiği tezler yayım yılı, konu, araştırma türü, anahtar kelimeler, araştırılan sektör, dil, enstitü, üniversite, yöntem ve bulgular açısından incelenmiştir. Canlı organizma metaforunun dijitalleşen VUCA (değişken, belirsiz, karmaşık, bulanık) zeminine yansımasıyla; stratejik çeviklik işletmelerin geleceğini şekillendiren ve ivme sağlayan kilit bir kavram olarak önem kazanmıştır. Stratejik çeviklikte, varoluşsal yaşam mücadelesinde devamlılığın sağlanması için çevreyle dinamik ilişkiler ağıyla değişime, öğrenmeye, yaratıcılığa ve harekete geçme refleksine sahip örgütsel yetenek ve yetkinlikler söz konusudur. Günümüz örgütlerinde sürdürülebilirlik ve rekabetçi üstünlükler kurabilmek için fark yaratan atılımlar, hız, çeviklik ile strateji önem arz etmektedir. Örgütsel strateji konusuyla ilgili literatürün kısıtlı ve dağınık olduğu görülmüştür. Kavram 1990'lı yıllarda literatüre girmesine rağmen, ülkemizde arzu edilen düzeyde araştırılmadığı ifade edilebilir. Dolayısıyla bu çalışma kapsamında konuyla ilgili ulusal yazında yer alan çalışmalar detaylı olarak incelenip derlenerek alan yazına ve iş dünyasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Kavramın güncelliği sebebiyle daha iyi anlaşılması hedeflendiğinden "içerik analizi" yönteminden faydalanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda stratejik çeviklik konusunun Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme, sivil havacılık ve turizm alanlarında çalışıldığı ortaya çıkmıştır. Araştırma sonucunda son dönemlerde daha çok nicel araştırmalara ağırlık verildiği; enerji, bilişim, sanayi alanında daha çok çalışıldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çeviklik, stratejik çeviklik, VUCA

[1]Selçuk Üniversitesi, dileksaglik42@gmail.com, https://orcid.org/0000-0001-7381-1144
[2] Selçuk Üniversitesi, alisukru@selcuk.edu.tr, https://orcid.org/0000-0003-4535-3953

CONTENT ANALYSIS OF THESIS ON STRATEGIC AGILITY

Dilek SAĞLIK[1]
Ali Şükrü ÇETİNKAYA[2]

ABSTRACT

This research aims to reveal the general profile of doctoral theses on strategic agility in Turkey. In the context of the research, the theses related to the strategic agility subject accessible from the National Thesis Center of the Council of Higher Education were examined in terms of publication year, subject, research type, keywords, researched sector, language, institute, university, method and findings. With the reflection of the living organism metaphor on the digitalized VUCA (variable, ambiguous, complex, blurred) background; strategic agility has gained importance as a key concept that shapes and accelerates the future of businesses. In strategic agility, organizational abilities and competencies that have the reflex to change, learning, creativity and action are in question through the network of dynamic relations that are constantly established with the environment in order to be continuous in the struggle for existential life. In today's; a breakthrough, speed, agility and strategy that make a difference are important in order to establish sustainability and competitive advantages. The literature on organizational strategy is limited and scattered. Although the concept entered the literature in the 1990s, it has not been researched at the desired level in our country. It is aimed to contribute to the literature and the business world by examining and compiling the studies in the national literature on the subject in detail. Since it was aimed to understand the concept better, the "content analysis" method was used. As a result of the analyzes, the subject of strategic agility is studied in the fields of Business Administration, civil aviation and tourism in the Institute of Social Sciences. As a result of the research; it is seen that more studies are carried out in the fields of energy, informatics and industry.

Keywords: Agility, strategic agility, VUCA

[1]Selçuk Üniversitesi, dileksaglik42@gmail.com, https://orcid.org/0000-0001-7381-1144
[2] Selçuk Üniversitesi, alisukru@selcuk.edu.tr, https://orcid.org/0000-0003-4535-3953

VİDEO PAYLAŞIMLARINDA DUYGUSAL TONALİTE: YEMEK TARİFLERİ VİDEOSU YORUMLARININ ANALİZİ

Sidar AĞDUK[1]
Emrah AYDEMİR[2]
Furkan Yusuf ÇELİK[3]

ÖZET

İnternet, yeni iletişim teknolojilerinden biri olarak, veri paylaşımı ve bilgiye erişimin zamansal ve mekansal kısıtlamalarını ortadan kaldırarak gerçekleşmesini mümkün hale getirmektedir. İnternet teknolojisinin sağlamış olduğu pek çok avantaj ile birlikte dijital platformlardaki veri sayısı ve çeşitliliği her geçen gün artış göstermektedir. İnternet kullanıcıları deneyimlemiş oldukları ürün veya hizmetlere yönelik olumlu veya olumsuz görüşlerini çeşitli dijital platformlarda paylaşarak veri çeşitliliğine katkıda bulunmaktadır. Kullanıcılar tarafından kolaylıkla paylaşılan bu veriler ürün veya hizmet sağlayıcıları için müşteri deneyimlerinin doğru bir şekilde tespit edilebilmesi açısından önemli veri kaynağı haline gelmektedir. Duygu analizi, duygusal eğilimlerin ve değişikliklerin tespit edilmesi için yapay zeka ve doğal dil işleme tekniklerini kullanarak geleneksel veri toplama yöntemlerinin aksine dijital platformlarda yer alan büyük miktarda veri kümelerini analiz eder ve kullanıcı görüşlerinin daha geniş bir perspektiften değerlendirilmesini mümkün hale getirir. Bu bağlamda, günümüzde en popüler video platformlarından biri olan YouTube'da paylaşılan yemek videolarına gelen yorumların duygu durumlarının analizi, içerik oluşturucuları ve işletmeler için önemli bir rekabet avantajı sağlayabilir. Bu çalışmanın amacı ise, Türkçe metinlerde duygu analizi yapabilen gelişmiş bir önceden eğitilmiş dil modeli olan TurkishBERT doğal dil işleme modeli kullanarak YouTube'da 14 milyon izlenmeye sahip olan bir yemek tarifi videosuna yapılan yorumlardaki duygu durumlarını ve skorlarını tespit etmektir. Oluşturulan veri setinde, bu videoya ait 2018-2022 yılları arasında paylaşılmış 16658 adet yorum bulunmaktadır. Yorumlar, izleyici kitlesinin görüşlerini olumlu veya olumsuz kategorize etmek için kullanılmıştır. Çalışma analiz sonuçlarına göre, Youtube yorumlarından oluşan veri setinin pozitif yorumların oranı %61.47 ve negatif yorumların oranı %38.53 olarak belirlenmiştir. Analiz sonucunda ayrıca olumsuz yorumların ortalama skoru 0.40, olumlu yorumların ortalama skoru ise 0.60 olarak tespit edilmiştir. Yorum sayıları yıl bazında incelendiğinde ilk üç yıl artış göstererek ilerlerken son iki yılda ciddi bir düşüş olduğu görülmektedir. Yıllara göre yorumların duygu durumları karşılaştırıldığında ise olumlu yorum fazlalığı hep önde olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Doğal dil işleme, TurkishBERT, Duygu analizi, Youtube

[1]Tarsus Üniversitesi, sidaragduk@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2927-0077
[2]Sakarya Üniversitesi, emrahaydemir@sakarya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8380-7891
[3]Sakarya Üniversitesi, Furkan.celik10@ogr.sakarya.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1533-8963

EMOTIONAL TONE IN VIDEO SHARES: ANALYSIS OF COOKING RECIPE VIDEO COMMENTS

Sidar AĞDUK[1]
Emrah AYDEMİR[2]
Furkan Yusuf ÇELİK[3]

ABSTRACT

As one of the new communication technologies, the Internet eliminates the temporal and spatial constraints of data sharing and access. Alongside the numerous advantages provided by Internet technology, the volume and diversity of data on digital platforms are continually increasing. Internet users contribute to the diversity of data by sharing their positive or negative opinions about products or services on various digital platforms. Easily shared by users, this data has become a significant source for accurate identification of customer experiences for product or service providers. In this context, sentiment analysis, utilizing artificial intelligence and natural language processing techniques, analyzes large datasets available on digital platforms, as opposed to traditional data collection methods. This approach allows for a broader perspective in evaluating user opinions. In this regard, sentiment analysis of comments on food videos shared on one of the most popular video platforms, YouTube, can provide a competitive advantage for content creators and businesses. The purpose of this study is to employ TurkishBERT, an advanced pre-trained language model capable of sentiment analysis in Turkish texts, to determine the sentiment and scores of comments on a recipe video with 14 million views on YouTube. The dataset includes a total of 16,658 comments posted between 2018 and 2022 for this video. These comments have been categorized into positive or negative to assess the audience's opinions. According to the analysis results, the dataset consisting of YouTube comments has a positivity rate of 61.47% and a negativity rate of 38.53%. Furthermore, the analysis revealed an average score of 0.40 for negative comments and 0.60 for positive comments. When analyzing the comment counts on a yearly basis, it is observed that there is an increase in the first three years followed by a significant decrease in the last two years. In terms of sentiment across years, positive comments have consistently outweighed negative comments.

Keywords: Natural Language Processing, TurkishBERT, Sentiment Analysis, YouTube

[1]Tarsus Üniversitesi, sidaragduk@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2927-0077
[2]Sakarya Üniversitesi, emrahaydemir@sakarya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8380-7891
[3]Sakarya Üniversitesi, Furkan.celik10@ogr.sakarya.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1533-8963

EVALUATING THE EFFICACY OF A TRADITIONAL APPROACH TO MARKETING IN THE SOUTH AFRICAN PHARMACEUTICAL INDUSTRY DURING THE COVID19 PANDEMIC

Steven Kayambazinthu MSOSA[1]

ABSTRACT

This study sought to evaluate the efficacy of a traditional approach to marketing in the South African pharmaceutical industry during the Covid19 pandemic. The study adopted a qualitative and exploratory research design, with an interpretivist epistemological paradigm. Interviews were adopted as a data collection strategy using the Zoom virtual platform, to adhere to the social distancing restrictions that had been imposed by the South African government, to minimise the spread of Covid-19 infections. The interviews were recorded and later transcribed and analysed using the software for qualitative data analysis, known as QDA Miner Lite. The judgemental sample consisted of eight participants, who were all employed within the pharmaceutical and medical devices industry at the time of the research. The study found that the Covid 19 pandemic prompted pharmaceutical and medical device companies to modify their traditional marketing strategies. As access to healthcare facilities was restricted for pharmaceutical sales and marketing representatives, there was also a shift toward digital marketing. In response to unanticipated industry disruptions, pharmaceutical companies have the chance to develop alternative marketing strategies. This includes incorporating social media and other platforms that proved beneficial during the pandemic into their digital marketing strategies. Therefore, it is recommended that pharmaceutical and medical device companies diversify their strategies in order to adapt quickly to disruptive events such as the Covid-19 pandemic.

Keywords: Pharmaceutical, Healthcare professionals, traditional marketing, Covid19

[1]Mangosuthu University of Technology, Department of Marketing, Durban, South Africa, msosa.steven@mut.ac.za

AKILLI SÖZLEŞMELERİN ULUSLARARASI TİCARETTE KULLANIMI

Ata KAHVECİ[1]

ÖZET

Bilişim teknolojilerinde yaşanan gelişim sonucunda bilginin demokratikleşmesi beraberinde birçok alanı etkileyen değişiklikleri de getirmektedir. Bu süreç sonunda ortaya çıkan ve Endüstri 4.0 olarak kısaca özetlenebilen bu yenilikler yaşam tarzından iş yapış şekline kadar birçok alanı derinden etkilemekte ve yaratıcı yıkımlara yol açmaktadır. Bu yeniliklerden biri olan Akıllı Sözleşmeler ise Blokzincir teknolojisinin alt başlıklarından biri olmakla birlikte yapısı ve etkileri açısından önemli bir başlığı oluşturmaktadır. Kâğıt üzerinde geleneksel yöntemler ile yapılan sözleşmelerin dijital ortamda uygulanmasına ve otomatikleştirilmesine karşılık gelen akıllı sözleşmeler kavramı, merkeziyetsizlik, hız, güvenlik ve değiştirilememezlik gibi özellikleri ile öne çıkmaktadır. Akıllı sözleşmelerin işleyiş sürecinde IoT (nesnelerin interneti) ile de etkileşimli kullanılabilmekte ve buna ek olarak dış kaynaktan veri temini söz konusu olabilmektedir (terminolojik olarak “oracle” kavramı ile ifade edilmektedir). Bu özellikleri nedeniyle, ülkelerin birbirleri ile gerçekleştirdikleri mal mübadelelerine dair kural, uygulama, süreç ve değişim gibi birçok unsuru kapsayan ihracat - ithalat yani uluslararası ticaret, akıllı sözleşmelerden etkilenen önemli başlıklardan biridir. Bu nedenle akıllı sözleşmelerin uluslararası ticarette; ödemeler, sigorta işlemleri, ticaretin finansmanı, lojistik süreçler ve gümrükleme gibi aşamalarda önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir. Dolayısı ile bu araştırma kapsamında, akıllı sözleşmeler konusunun literatür çerçevesinde incelenerek uluslararası ticarete etkilerinin değil, aynı zamanda uluslararası ticarette kullanımı ve uygulama alanlarının kavramsal olarak ortaya konulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Ticaret, Akıllı Sözleşmeler, Blokzincir

[1]Tarsus Üniversitesi, atakahveci@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2010-614X

USE OF SMART CONTRACTS IN INTERNATIONAL TRADE

Ata KAHVECİ[1]

ABSTRACT

The democratization of information as a result of development in information technologies brings with it changes that affect many areas. These innovations, which emerged at the end of this process and can be briefly summarized as Industry 4.0, deeply affect many areas from lifestyle to the way of doing business and lead to creative destructions. Smart Contracts is not only one of these innovations and also the sub-titles of Blockchain technology but also constitutes an important topic in terms of its structure and effects. The concept of smart contracts, which corresponds to the digital implementation and automation of contracts made with traditional methods on paper, stands out with its features such as decentralization, speed, security and immutability. Smart contracts can also be used interactively with the IoT (Internet of Things) in the operation process, and in addition to this, data can be obtained from an external source (terminologically, it is called "oracle"). Due to these features, export-import or in other words international trade, which covers many elements such as rules, practices, processes and transactions regarding the exchange of goods between countries, is one of the important topics affected by smart contracts. That's why, it is thought that smart contracts will make significant contributions in international trade in terms of payments, insurance transactions, trade finance, logistics processes and customs clearance. Therefore, within the scope of this research, it is aimed to examine smart contracts within the framework of the literature in order to reveal not only its effects in international trade but also its usability and applicability in international trade from conceptual perspective.

Keywords: International Trade, Smart Contracts, Blockchain

[1]Tarsus Üniversitesi, atakahveci@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2010-614X

MUHASEBE BİLGİ SİSTEMİNDE BLOKZİNCİR TEKNOLOJİSİ

Zeynep HATUNOĞLU[1]
Eda OPUS[2]

ÖZET

Teknolojik gelişmelerin her geçen gün hızla artmasıyla beraber işletmeler pek çok sistemsel değişikliğe gitmektedirler. İşletmeler sistemsel değişikliklerinde Endüstri 4.0'ın beraberinde getirdiği bilgi teknolojileri alanında meydana gelen gelişmelerden oldukça faydalanmaktadırlar. Bu alanda yapılan yeniliklerden birisi işletmelerin son yıllarda üzerine çokça çalışmaya başladıkları bokzincir teknolojisidir. Bu teknoloji ilk olarak bir kripto para birimi olan Bitcoin ile karşımıza çıkmış olsa da zaman içerisinde özellikle finans alanı olmak üzere ekonomi, muhasebe ve yönetim alanlarında da yeni gelişmeleri beraberinde getirmiştir. Blokzincir teknolojisi bilgilerin bir şifreleme yöntemi ile bloklar halinde kaydedildiği ve blokların birbirine kullanıcı izniyle bağlanarak zincirler oluşturduğu bir bilgi sistemidir. Blokzincir teknolojisi bilgilerin sistem içerisinde bulunan tüm kullanıcılara açık olması, yeni bilgi eklenmesi için kullanıcıların izninin alınmasının gerekli olması ve kaydedilen bilgilerin değiştirilemiyor olması sebebiyle mevcut bilgi sistemine şeffaflık sağlamaktadır. Tüm bu özellikleri bakımından blokzincir teknolojisi güvenilir kayıt oluşturma amacıyla muhasebe ve denetim alanlarında yenilikler sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı bokzincir teknolojisinin getirdiği yeniliklerin muhasebe alanındaki yeri ve kullanım şekillerinin incelenmesi olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Blokzincir teknolojisi, Muhasebe, Muhasebe bilgi sistemi

[1] Tarsus Üniversitesi, zhatunoglu@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9103-2766
[2]Tarsus Üniversitesi, 220907002@tarsus.edu.tr, ORCİD: 0000-0002-9209-5056

BLOCKCHAIN TECHNOLOGY IN ACCOUNTING INFORMATION SYSTEM

Zeynep HATUNOĞLU[1]
Eda OPUS[2]

ABSTRACT

With the rapid increase in technological developments day by day, businesses are performing many systemic changes. Businesses benefit greatly from the developments in the field of information technologies brought by Industry 4.0 in their systemic changes. One of the innovations in this field is the blockchain technology, which businesses have started to work on in recent years. Although this technology first appeared with Bitcoin, which is a crypto currency, over time, it has brought new developments in the fields of economy, accounting and management, especially in the field of finance. Blockchain technology is an information system in which information is recorded in blocks with an encryption method and blocks are linked to each other with user permission and form chains. Blockchain technology provides transparency to the existing information system, as the information is open to all users in the system, the permission of the users is required to add new information, and the recorded information cannot bechanged. In terms of all these features, blockchain technology provides innovations in the fields of accounting and auditing for the purpose of creating reliable records. The aim of this study is to examine the place and usage patterns of the innovations brought by blockchain technology in the field of accounting.

Keywords: Blockchain technology, Accounting, Accounting information system

[1] Tarsus Üniversitesi, zhatunoglu@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9103-2766
[2]Tarsus Üniversitesi, 220907002@tarsus.edu.tr, ORCİD: 0000-0002-9209-5056

SAĞLIK KURUMU ÇALIŞANLARINDA DUYGUSAL EMEK, İŞ-AİLE ÇATIŞMASI VE İŞTEN AYRILMA NİYETİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Buket URGUN[1]
Emine ATALAY[2]

ÖZET

Bu araştırmada duygusal emek, iş-aile çatışması ve işten ayrılma niyeti ilişkisi incelenmiştir. Duygusal emek, bir bireyin iş ortamında duygusal gereksinimlere uyum sağlamak için gösterdiği çaba ve kontrol anlamına gelir. Çalışmanın temelinde duygusal emeği en çok sarf eden ve hayatının pek çok noktasını iş yaşamı etkileyen sağlık kurumu çalışanları oluşturmuştur. İş-aile çatışması, iş yaşamı ile aile yaşamı arasında ortaya çıkan zorluk ve çatışmalardır. Günümüz dünyasının ekonomik şartlarının zorluğu, aile üyeleri arasında rollerin değişmesi, yoğun rekabet ve stres ortamı çatışmaların temel sebebidir. Literatürde pek yer verilmese de işten ayrılma niyetinin sağlık kurumu çalışanları arasında yüksek olduğu düşüncesi bu araştırmanın temel hipotezlerinden biridir çünkü sağlık kurumları hizmet sektörü arasından hiç aksamadan devam etmesi gereken kurumlar olduğu için çalışanların iş yaşamına daha fazla katılımını gerekli kılar. Sağlık kurumu çalışanları, özellikle son yıllarda yaşanan pandemi, deprem gibi uluslararası sorunlarda birçok meslek gruplarından ayrı olarak daha çok sahada olmuş ve yaşanan felaketlerin birebir insan üzerindeki etkilerine şahit olmuşlardır. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı, sağlık kurumu çalışanlarında sarfedilen duygusal emeğin iş aile yaşamı, işten ayrılma niyeti arasında ilişkinin tespit edilerek, değerlendirilmesidir. Değişkenlerin demografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadıkları da araştırma kapsamında ele alınacaktır. Araştırma da sağlık kurumu çalışanlarından toplamda dört bölümden oluşan bir anket formu ile veriler toplanacaktır. Anket 4 bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde, duygusal emek ölçeği, ikinci bölümde iş aile çatışması ölçeği 3. bölümde işten ayrılma niyeti ölçeği; son olarak 4. bölümde ise demografik sorular yer almaktadır. Araştırmadaki toplanan veriler SPSS paket analiz programında analiz edilmiştir. Değişkenler arasın ilişkinin ve etkinin ortaya konması için regresyon ve korelasyon analizleri yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular ise raporlanarak, yorumlanmıştır. Son aşamada ise sonuç ve öneriler kısmına değinilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal emek, İş-Aile çatışması, İşten ayrılma niyeti, Sağlık çalışanları

[1] Tarsus Üniversitesi, 220927026@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0002-7157-1620
[2]Tarsus Üniversitesi, emineatalay@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0006-6302-8918

EMOTIONAL LABOR IN HEALTH INSTITUTION EMPLOYEES, EXAMINING THE EFFECT OF WORK-FAMILY CONFLICT AND TURNOVER INTENTION

Buket URGUN[1]
Emine ATALAY[2]

ABSTRACT

In this study, the relationship between emotional labor, work-family conflict and turnover intention was examined. Emotional labor refers to an individual's effort and control to adapt to emotional needs in the work environment. The basis of the study was health institution employees who perform emotional labor the most and whose work life affects many aspects of their lives. Work-family conflict is the difficulties and conflicts that arise between work life and family life. The difficult economic conditions of today's world, changing roles among family members, intense competition and stress environment are the main causes of conflicts. One of the main hypotheses of this study is the idea that turnover intention is high among health institution employees, although it is not included in the literature, because health institutions are institutions that should continue without interruption among the service sector, which necessitates more participation of employees in business life. Health institution employees have been in the field more than many other professional groups, especially in international problems such as pandemics and earthquakes in recent years, and they have witnessed the effects of disasters on human beings. In this context, the aim of this study is to determine and evaluate the relationship between emotional labor, work-family life, and turnover intention in health institution employees. Whether the variables differ according to demographic characteristics will also be discussed within the scope of the research. In the research, data will be collected from health institution employees with a questionnaire form consisting of four sections in total. The questionnaire consists of 4 sections. In the first part, emotional labor scale, in the second part, work-family conflict scale, in the third part, turnover intention scale, and finally in the fourth part, demographic questions are included. The data collected in the study were analyzed in SPSS package analysis program. Regression and collinearity analyses were performed to reveal the relationship and effect between the variables. The findings obtained as a result of the analysis were reported and interpreted. In the last stage, conclusions and recommendations are mentioned.

Keywords: Emotional labor, Work-family conflict, Turnover intention, Healthcare workers

[1] Tarsus Üniversitesi, 220927026@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0002-7157-1620
[2] Tarsus Üniversitesi, emineatalay@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0006-6302-8918

SAĞLIK KURUMU ÇALIŞANLARINDA DUYGUSAL TÜKENMİŞLİK VE YABANCILAŞMA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

İrem TEK DURMUŞ [1]
Emine ATALAY [2]

ÖZET

Sağlık kurumlarında çalışanlar, hasta bakımı ve tedavi süreçlerinde önemli bir rol oynarlar; ancak, sağlık sektöründe çalışmak, yoğun iş yükü, zaman baskısı ve sıkıntılı durumlarla dolu bir ortamda çalışmayı gerektiren zorlu bir deneyim olabilmektedir. Bu zorluklar, sağlık kurumu çalışanlarının duygusal tükenmişlik yaşama riskini artırabilmektedir. Sağlık kurumlarındaki çalışanlar tükenmişliğin yanında yabancılaşma riskiyle de karşı karşıya kalabilmektedir. Tükenmişlik, yoğun ve uzun süreli yaşanan stres sonucunda ortaya çıkan duygusal, fizyolojik bir durumdur. Yabancılaşma ise, çalışanların işleriyle, meslekleriyle veya çalışma ortamlarıyla ilişkilerini yitirdikleri bir durumdur. Bu kapsamda çalışmanın amacı, sağlık kurumu çalışanlarında duygusal tükenmişlik ve yabancılaşma arasındaki ilişkinin ortaya konmasıdır. Aynı zamanda duygusal tükenme ve yabancılaşmanın demografik değişkenlere göre farklılıklarının ortaya konması da çalışmanın bir diğer amacıdır. Araştırmada öncelikle duygusal tükenmişlik, yabancılaşma kavramları incelenmiştir. Bu çalışmada veri toplama aracı anket yöntemi kullanılmıştır. Anket 3 bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde, duygusal tükenmişliği ölçeği, ikinci bölümde yabancılaşma ölçeği son olarak 3. bölümde ise demografik sorular yer almaktadır. Araştırmadaki toplanan veriler SPSS paket analiz programında analiz edilmiştir. Değişkenler arasın ilişkinin ve etkinin ortaya konması için regresyon ve kolerasyon analizleri yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular ise raporlanarak ,yorumlanmıştır. Son aşamada ise sonuç ve öneriler kısmına değinilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Tükenmişlik, Yabancılaşma, Sağlık Çalışanları

[1] Tarsus Üniversitesi, 220927030@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0005-9635-5387
[2] Tarsus Üniversitesi, emineatalay@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0006-6302-8918

EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN EMOTIONAL EXHAUSTION AND ALIENATION IN HEALTH INSTITUTION EMPLOYEES

İrem TEK DURMUŞ [1]
Emine ATALAY [2]

ABSTRACT

Employees in healthcare organizations play an important role in patient care and treatment processes; however, working in the healthcare sector can be a challenging experience that requires working in an environment full of intense workload, time pressure and distressing situations. These challenges can increase the risk of experiencing emotional burnout. In addition to burnout, employees in healthcare organizations may also face the risk of alienation. Burnout is an emotional and physiological condition that occurs as a result of intense and prolonged stress. Alienation, on the other hand, is a situation in which employees lose their relationship with their work, profession or work environment. In this context, the aim of this study is to reveal the relationship between emotional exhaustion and alienation in health institution employees. At the same time, another aim of the study is to reveal the differences of emotional exhaustion and alienation according to demographic variables. In the study, firstly, the concepts of emotional exhaustion and alienation were examined. In this study, the survey method was used as a data collection tool. The questionnaire consists of 3 parts. In the first part, emotional burnout scale, in the second part, alienation scale and finally in the third part, demographic questions are included. The data collected in the research were analyzed in SPSS package analysis program. Regression and collinearity analyses were performed to reveal the relationship and effect between the variables. The findings obtained as a result of the analysis were reported and interpreted. In the last stage, conclusions and recommendations are mentioned.

Keywords: Emotional Burnout, Alienation, Health Workers

[1] Tarsus Üniversitesi, 220927030@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0005-9635-5387
[2] Tarsus Üniversitesi, emineatalay@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0006-6302-8918

SUÇLA MÜCADELE KAPSAMINDA TÜRK GÜMRÜK İDARESİ TARAFINDAN YAKALANAN EŞYALARIN GRUPLARA VE YILLARA GÖRE ÇKKV YÖNTEMLERİYLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Nuh KELEŞ[1]

ÖZET

Küreselleşme ve uluslararası ticaretin hızlı bir şekilde yayılmasıyla dünyada mal ticareti her yıl katlanarak büyümektedir. Dünya çapında mal ihracatı 2018 yılında yaklaşık 19,6 trilyon ABD dolarına, 2019 yılında 19,1 trilyon ABD dolarına, 2020 yılında ise COVID-19'un etkisiyle 17,7 trilyon ABD dolarına ulaşmış olup, bu rakam halen 10 yıl öncesine göre %50 daha fazladır. İthalat-ihracat rakamlarının hızla artmasıyla birlikte sınır ötesi yasa dışı mal ticareti de artmaktadır. Ülkelerin ekonomileri üzerinde olumsuz etkiler yaratan yasa dışı mal ticareti, üreticiyi, tüketiciyi ve tüm toplumu olumsuz etkilemektedir. Yasadışı eşya ticareti ülkelerin yasal ticaretini ve ekonomilerini bozmakta, yasal gelirlerini azaltmakta, toplumsal çatışmaları körüklemekte ve sosyal şartları zorlaştırmaktadır. Bu çalışma, Türk Gümrük İdareleri (TGİ) tarafından son dokuz yılda ele geçirilen kaçak eşyaların yıllara ve gruplara göre değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Kriter ağırlıklarının belirlenmesinde MEREC, MEREC-G, LOPCOW, Entropy, CRITIC ve SD yöntemleri kullanılmaktadır. Elde edilen ağırlıkların ortalaması alınmıştır. Kriter ağırlıklarından ilk sırada tarihi eserler (%10,5) bulunurken, ikinci sırada döviz (%8,3), üçüncü sırada akaryakıt (%7,9), dördüncü sırada kimyevi madde (%6,4) ve beşinci sırada ise silah-mühimmat (%6,1) yer almaktadır. SAW ve CRADIS yöntemleri kullanılarak yapılan değerlendirmede son dokuz yılda ilk sırada 2015 yılı, ikinci sırada 2020, üçüncü sırada ise 2016 yılı performansı yer almaktadır. Diğer yıllara göre daha fazla tarihi eserin yakalanması hem kriter ağırlıklarını etkilemiş hem de 2015 yılı verilerine göre en yüksek performansın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Özellikle COVID-19'un yoğun olduğu 2020 yılındaki performansın, mal ticaretindeki durgunluğa rağmen kaçakçılık yakalamalarında ön sıralarda yer alması dikkat çekmektedir. COVID sürecinde fırsatçı kişilerin daha kolay kazançlar elde etmek istemesi nedeniyle kaçakçılık olaylarının arttığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Kaçakçılıkla Mücadele, Lojistik, Gümrük, ÇKKV, CRADIS

[1] T.C. Ticaret Bakanlığı, nhkls01@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6768-728X

EVALUATING THE GOODS CAPTURED BY THE TURKISH CUSTOMS ADMINISTRATION WITHIN THE SCOPE OF THE FIGHT AGAINST CRIME ACCORDING TO GROUPS AND YEARS BY THE MCDM METHODS

Nuh KELEŞ[1]

ABSTRACT

Globalization and international trade rapidly spread and the world trade economy is growing exponentially every year. Worldwide merchandise exports reached approximately 19.6 trillion USD in 2018, 19.1 trillion USD in 2019, and with the effect of the COVID pandemic 17.7 trillion USD in 2020, and this figure is still 50% more than 10 years ago. Cross-border illegal goods trade is also increasing with the rapid increase in import-export figures. Illegal trade in goods, which has negative effects on the economies of countries, adversely affects the producer, consumer, and whole society. Illegal trade in goods disrupts the legal trade and economy of countries, reduces their legal income, fuels social conflicts, and complicates social conditions. This study aims to evaluate the smuggled goods seized by the Turkish Customs Administration (TCA) in the last nine years according to years and groups. The MEREC, MEREC-G, LOPCOW, Entropy, CRITIC, and SD methods are used to determine the criterion weights. The weights are averaged. In the first rank, ancient artifacts (10.5%) are found, second is foreign currency (8.3%), third is fuel (7.9%), fourth is chemical material (6.4%), and fifth is weapons-ammunition (6.1%). In the evaluation made using SAW and CRADIS methods, the first rank is 2015 performance, the second is 2020, and the third is 2016, in the last nine years. The capture of more ancient artifacts than in other years both affected the criteria weights and led to the emergence of the highest performance according to the data of 2015. It is particularly noteworthy that the performance of 2020 when COVID was intense, ranked forefront in smuggling seizures despite the stagnation of goods trade. It can be said that smuggling incidents have increased due to the fact that opportunistic people want to earn more easily during COVID.

Keywords: *Anti-Smuggling, Logistics, Customs, MCDM, CRADIS*

[1] T.C. Ticaret Bakanlığı, nhkls01@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6768-728X

A HYBRID ARTIFICIAL BEE COLONY ALGORITHM FOR THE TRAVELLING SALESMAN PROBLEM

Yakup ÇELİKBİLEK[1]

ABSTRACT

Travelling Salesman Problem is one of the most famous combinatorial optimization problems dealing with minimizing a cost function or maximizing a benefit function including many independent variables. Finding the shortest path among N cities to visit each of them once is the general aim and structure of the problem. The objective function can be the calculation of the total distance of the tour or another function related with the distances among the cities in the problem. It is impossible to solve the problem in a reasonable time and way with classical optimization methods. Because the solution space contains infinite combinations and local minimums to which the solution will fit and cannot be improved. These local minimums seem like be the best solution can be much worse than the global minimums of these problems. Therefore, alternative solutions as heuristic methods or heuristic algorithms not to find the best solution but to improve the known best results have been developed by using the various algorithms and information technologies. Another important point for these algorithms is that they should reach the solution within reasonable time to have an advantage and be competitive among other methods. A hybrid Artificial Bee Colony algorithm with the operators of genetic algorithms and taboo search is proposed in this study to improve the solutions and shorten the time. Solutions obtained by running the proposed hybrid algorithm are in competition within time and range according to the best-known results.

Keywords: Travelling salesman problem, Genetic algorithms, Taboo search, Artificial bee colony algorithm, Heuristic techniques.

[1] İstanbul Aydın University, yakupcelikbilek@aydin.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0585-1085.

BLOK ZİNCİR VE NESNELERİN İNTERNETİ TEKNOLOJİLERİNİN GIDA/TARIM TEDARİK ZİNCİRİNİN ETKİNLİĞİNİN ARTTIRILMASINDAKİ ROLÜ

Doç.Dr. Serkan DEMİRDÖĞEN [1]

ÖZET

Gıda/Tarım tedarik zincirinde sürekli kesintilerin olması, üreticilerin ve imalatçıların giderek daha fazla maliyet baskısı ile karşı karşıya kalmaları ve tüketicilerin kaliteli ve sağlıklı ürünleri daha ucuza talep etmeleri gıda/tarım tedarik zincirinin etkin bir şekilde hizmet vermesinin önemini arttırmaktadır. Özellikle son dönemlerde COVID-19 pandemisi'nin tedarik zincirinde sebep olduğu kesintiler ve dünyanın farklı noktalarında yaşanan savaşlardan kaynaklanan kesintiler tedarik zincirlerinin öneminin daha iyi anlaşılmasına sebep olmuştur. Buradan hareket ile bu çalışmanın amacı gıda/tarım tedarik zincirinin sürdürülebilir, şeffaf ve izlenebilir şekilde hizmet verebilmesinde etkin bir rol oynayacağı düşünülen blok zincir teknolojisi ve nesnelerin interneti teknolojisinin süreçlerde kullanılmasının etkilerinin değerlendirilmesidir. Çalışmanın sonuçlarına göre gıda/tarım tedarik zincirinde yer alan üreticiden tüketiciye kadarki bütün paydaşların blok zincir ve nesnelerin interneti teknolojisi ile yeniden tasarlanmış ve inşa edilmiş bir tedarik zincirine entegrasyonlarının sağlanması, tedarik zincirinin performansının artmasına paralel olarak zincirde yer alan bütün paydaşların önemli kazanımlar elde edeceği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gıda/Tarım Tedarik Zinciri, Blok Zincir, Nesnelerin İnterneti

[1]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İİBF, Sağlık Yönetimi Bölümü, sdemirdogen@erzincan.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9134-7154

THE ROLE OF BLOCKCHAIN AND INTERNET OF THINGS TECHNOLOGIES IN ENHANCING THE EFFICIENCY OF THE FOOD/AGRICULTURE SUPPLY CHAIN

Doç.Dr. Serkan DEMİRDÖĞEN [1]

ABSTRACT

The fact that there are constant interruptions in the food/agricultural supply chain, producers and manufacturers are faced with more and more cost pressure, and consumers demand quality and healthy products at a cheaper price, increases the importance of the food/agricultural supply chain to serve effectively. Especially recently, the interruptions caused by the COVID-19 pandemic in the supply chain and the interruptions caused by the wars in different parts of the world have led to a better understanding of the importance of supply chains. From this point of view, the aim of this study is to evaluate the effects of the use of blockchain technology and internet of things technology in processes, which are thought to play an active role in the food/agricultural supply chain to serve in a sustainable, transparent and traceable way. According to the results of the study, it has been determined that all stakeholders in the food/agricultural supply chain, from the producer to the consumer, will be integrated into a redesigned and reconstructed supply chain with blockchain and internet of things technology, and in parallel with the increase in the performance of the supply chain, all stakeholders in the chain will achieve significant gains.

Keywords: Food/Agriculture Supply Chain, Blockchain, Internet of Things

[1]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İİBF, Sağlık Yönetimi Bölümü, sdemirdogen@erzincan.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9134-7154

TESİS YERİ SEÇİMİNDE ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME TEKNİKLERİ: MERSİN SERBEST BÖLGESİ ÖRNEĞİ

Simge DOĞAN[1]
Doç. Dr. Ayhan DEMİRCİ[2]

ÖZET

Ülkeler açısından dış ticarette serbest bölgeler son derece önemlidir. Coğrafi konumu dikkate alındığında, Türkiye ayrı bir önemi olan serbest bölgeler arasından Mersin Serbest Bölgesi ayrı bir önem arz etmektedir. 1985 yılında Antalya Serbest Bölgesi ile birlikte ilk kurulan örnek olma özelliğine sahip olan Mersin Serbest Bölgesi, liman bağlantısı yönünden tek örnek olması ve dış ticarette gerek Mersin ve gerekse ülke ekonomisine katkıları dikkate alındığında ayrıca önemlidir. Coğrafi konumuyla merkezi bir özelliğe sahip olan Mersin Serbest Bölgesi kendi içerisinde rıhtımı bulunan Türkiye içindeki tek serbest bölgedir. Rusya, Türki Cumhuriyetler, Orta Doğu Ülkeleri, Akdeniz ve Kuzey Afrika pazarlarına yakın olması sebebiyle de merkez konumundadır. Dış ticaretin yapısı ve üretim dinamiklerindeki değişime bağlı olarak serbest bölgelerde üretim tesisi kurmak isteyen girişimcilerin ve karar vericilerin ilk ve en önemli kararı olan tesis yeri seçimi kararı, büyük yatırımlar gerektiren ve yanlış bir seçim halinde büyük ölçekte maliyet kaybına yol açabilecek önemli bir karardır. Bu kapsamda çalışmada, son yıllarda karmaşık problemlerin çözümünde karar vericiler için kolaylık sağlayan ve rasyonel yaklaşımları sayesinde kişisel sezgilerden arındırılmış sonuçlar üreten çok kriterli karar verme teknikleri kullanılarak, Mersin Serbest Bölgesinde tesis yeri seçimi örneği verilmiştir. Bu maksatla, literatür araştırması ile tesis yeri seçiminde karara etki eden 9 kriter belirlenmiştir. Bu kritelerden tesis iç yapısı, ulaşılabilirlik, ürün indir-bindir işlemlerinin kolaylığı, alt yapı ve donanım, var olan işletmelerle birleştirme olanağı ve metrekare büyüklüğü fayda yönlü, atıkların çevreye olan etkisi, tesisin metrekare fiyatı ve depolar arası mesafe maliyet yönlü olarak ele alınmıştır. Böylece belirlenen 7 farklı tesis yeri alternatifi arasından en uygun olanının seçimi gerçekleştirilmiştir. Çok kriterli karar verme tekniklerinden CRITIC ve WASPAS'ın kullanıldığı çalışma sonucunda en uygun tesis yerinin Alternatif-3 olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mersin Serbest Bölgesi, CRITIC, WASPAS

[1] Toros Üniversitesi, simge@trendgumrukleme.com, 0000-0002-7882-7214
[2] Toros Üniversitesi İİSBF Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, ayhan.demirci@toros.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3788-4586

FACILITY LOCATION SELECTION BY USING MULTI-CRITERIA DECISION-MAKING TECHNIQUES: CASE OF MERSİN FREE ZONE

Simge DOĞAN[1]
Doç. Dr. Ayhan DEMİRCİ[2]

ABSTRACT

Free zones in foreign trade are extremely important for countries. Considering its geographical location, Mersin Free Zone is of particular importance among the free zones that have a critual importance in Turkey. Mersin Free Zone, which has the feature of being the first example established together with the Antalya Free Zone in 1985, is also important when considering its uniqueness in terms of port connection and its contribution to both Mersin and the country's economy in foreign trade. Mersin Free Zone, which has a central feature with its geographical location, is the only free zone in Turkey with its own pier. It is also a center because it is close to the markets of Russia, Turkic Republics, Middle East Countries, Mediterranean and North Africa. Depending on the change in the structure of foreign trade and production dynamics, the first and most important decision of the entrepreneurs and decision makers who want to establish a production facility in free zones is an important decision that requires large investments and can lead to large-scale cost loss in case of a wrong choice. In this context, in this study, an example of facility location selection in Mersin Free Zone is given by using multi-criteria decision-making techniques that provide convenience for decision makers in solving complex problems in recent years and produce results free from personal intuition thanks to their rational approaches. For this purpose, 9 criteria that affect the decision in the selection of the facility location were determined by literature research. Among these criteria, the internal structure of the facility, accessibility, ease of handling processes, infrastructure and equipment, the possibility of combining with existing businesses and square meter size are considered in terms of benefit-oriented, the impact of waste on the environment, the price of square meters of the facility and the distance between warehouses are considered cost-oriented. Thus, the most suitable one was selected among the 7 different facility location alternatives. As a result of the study, in which CRITIC and WASPAS techniques were used, it was determined that the most suitable facility location was Alternative-3.

Keywords: Mersin Free Zone, CRITIC, WASPAS

[1] Toros Üniversitesi, simge@trendgumrukleme.com, 0000-0002-7882-7214
[2] Toros Üniversitesi İİSBF Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, ayhan.demirci@toros.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3788-4586

DİJİTAL LOJİSTİK KAVRAMI ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN VOSVİEWER İLE BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Filiz SİVASLIOĞLU[1]

ÖZET

Dijitalleşme süreci ile birlikte işletme operasyonlarında kullanılan dijital teknolojilerin, iş süreçlerinde etkinlik, verimlilik, düşük maliyet ve şeffaflık gibi avantajlar sağladığı görülmektedir. Bu çalışmada dijitalleşmenin lojistik sektöründe faaliyette bulunan işletmeler için ne gibi etkilerde bulunduğu, gelecekte de ne gibi etkiler yapabileceği araştırılmıştır. Ayrıca, nicel veriler kapsamında dijital lojistik üzerine yapılan çalışmaların bütüncül bir yaklaşımla incelenmesi ve bu çalışmaların araştırma eğilimlerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Analiz birimi olarak Web of Science veri tabanlarında yer alan 'Dijital Lojistik' anahtar kelimeleri taranmış ve yayınlanmış farklı alanlarda eserlerin bibliyometrik verileri baz alınmıştır. Dijital lojistik ile ilgili 9731 akademik yayına ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan 2013-2022 yıllarına ait çalışmalardan sadece makaleler seçilmiştir. Dijital lojistik ile ilgili yapılmış eserlerin yayın yıllarına göre dağılımına bakıldığında en fazla yayının 2022 (72), 2021 (88), 2020 (67) ve 2019 (51) yıllarında olduğu gözlemlenmiştir. En fazla eser veren ülkeler Amerika (152), Çin (132), Güney Kore (66), Almanya (54), İngiltere'dir (51). Araştırmada, çalışmaların yıllara göre dağılımı, sayıları ve türleri, en üretken yazarlar ile en çok tekrar edilen kelimeler, en çok akademik yayın yapan ülkeler gibi kategoriler incelenmiştir. Çalışmanın analizi, işlevsellik bakımından araştırmacılara kolaylık sağlayan, çok boyutlu analiz imkanı sunan, verileri görsel açıdan değerlendiren ve güçlü yanları olan VOSviewer programı ile yapılmıştır. Bu bağlamda çalışma dijital lojistik gibi güncel olan bir konuda literatürde önemli bir kaynak niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Lojistik, Dijitalleşme, İşletme, Web of Science, Bibliyometrik

[1] İstanbul Gelişim Üniversitesi, fsivaslioglu@gelisim.edu.tr ORCID:0000-0002-8524-6928

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THE STUDIES ON THE CONCEPT OF DIGITAL LOGISTICS WITH VOSVIEWER

Filiz SİVASLIOĞLU[1]

ABSTRACT

Along with the digitalization process, it is seen that the digital technologies used in business operations provide advantages such as efficiency, efficiency, low cost and transparency in business processes. In this study, it was investigated what kind of effects digitalization has for businesses operating in the logistics sector and what kind of effects it may have in the future. In addition, it is aimed to examine the studies conducted on digital logistics within the scope of quantitative data with a holistic approach and to reveal the research trends of these studies. As an analysis unit, the 'Digital Logistics' keywords included in the Web of Science databases were scanned and bibliometric data of the works in different fields published were taken as the basis. 9731 Academic publications related to digital logistics have been reached. From these results, only articles were selected from the studies belonging to the years 2013-2022. When looking at the distribution of the works related to digital logistics according to the publication years, the most publications 2022 (72), 2021 (88), 2020 (67) and 2019 (51). The countries that have given the most works are America (152), China (132), South Korea (66), Germany (54), England (51). In the research, categories such as the distribution of studies by year, their number and types, the most prolific authors and the most repeated words, the countries that publish the most academic publications were examined. The analysis of the study was carried out with the VOSviewer program, which provides convenience to researchers in terms of functionality, offers multidimensional analysis, visually evaluates the data and has strengths. In this context, the study is an important source in the literature on a current topic such as digital logistics.

Keywords: Digital Logistics, Digitalization, Business, Web of Science, Bibliometric

[1] İstanbul Gelişim Üniversitesi, fsivaslioglu@gelisim.edu.tr, ORCID:0000-0002-8524-6928

KİTLE KAYNAK LOJİSTİK KAVRAMININ BİLİMSEL HARİTALAR TEKNİĞİYLE GÖRSELLEŞTİRİLMESİ

Mehmet İNCE[1]
Şule SİPAHİ[2]

ÖZET

Elektronik ticaretin (e-ticaret) iletişim teknolojilerinin etkisiyle insan hayatına dahil olması, ticari faaliyetleri şekillendirmesi ve tüketiciler ile işletmelere birtakım avantajlar sağlaması nedeniyle lojistik süreçlerle de ilişkilendirilen yeni kavramlar ortaya çıkmıştır. Özellikle küresel boyutta 2019 yılında salgına sebep olan Koronavirüs (Covid-19)'ün yarattığı dönüşümler ve ortaya koyduğu yenilikler, e-ticaretin gelişimini ve toplumlar içinde yaşam biçimlerine kanalize olmasını kolaylaştırmıştır. Tüketicilerin hayatında sağlanan esneklik, rekabet avantajı, kolaylık ve bu kolaylığın getirdiği alışkanlıklar, ticari faaliyetlerde ortaya çıkan maliyetlerin bir kısmının bertaraf edilebilmesi gibi durumlarla e-ticaret yaygınlaşmaya devam etmekte; paralelinde ticari faaliyetlerin hacminde artış görülmektedir. Ticaretin dönüşmesi ve tüketicilerin sahip olmak istedikleri ürünleri kendileri için en uygun noktada teslim almak istemeleri operasyonel maliyetleri de beraberinde getirmiştir. Dağıtım kapsamında ortaya çıkan bu maliyetleri azaltmak amacıyla geliştirilen kitle kaynak lojistik kavramı, katılımcı bir kitle aracılığıyla lojistik faaliyetlerin dış kaynak kullanılarak geliştirilmesidir. Kitle kaynak lojistiğinde bireysel bazda teslimatı yapılması gereken yükler, başka bir amaç için tasarlanan bir yolculuk boyunca taşınmaktadır. Oldukça güncel ve geliştirilmeye açık bir kavram olan kitle lojistiği ile ilgili yapılan araştırmaların bibliyometrik analizi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırmalarda temel konu olarak ele alınan anahtar kelime doğrultusunda yayın bilgileri, yazar, atıf ve ülke detayları gibi alt segmentlerin ele alındığı bibliyometrik analiz yöntemi için VOSviewer haritalama programının kullanıldığı çalışmada veri elde edebilmek için Scopus veri tabanından faydalanılmıştır. 2014 ve 2023 yılları arasında "Crowd Logistics" ve ""Crowdsourcing Logistics" anahtar kelimelerinin ele alındığı yayınlar incelenmiş; lojistik, üretim ve sürdürülebilirlik kapsamında ilişkilendirilen ve topluma fayda sağlaması muhtemel birtakım hususlar dikkat çekmiştir. Yapılan araştırmanın gelecek çalışmalara katkı sağlayacağı ve kitle kaynak lojistiğinden faydalanmayı planlayan işletmelere yön vereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik Analiz, Kitle Lojistik, Kitle Kaynak Lojistik

[1]Tarsus Üniversitesi, mince@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0612-3688
[2]Tarsus Üniversitesi, sulesipahi@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6154-8817

VISUALIZATION OF CROWDSOURCING LOGISTICS CONCEPT WITH SCIENTIFIC MAPS TECHNIQUE

Mehmet İNCE[1]
Şule SİPAHİ[2]

ABSTRACT

As electronic commerce (e-commerce) is included in human life with the effect of communication technologies, it shapes commercial activities and provides some advantages to consumers and businesses, new concepts associated with logistics processes have emerged. In particular, the transformations and innovations created by the Coronavirus (Covid-19), which caused an epidemic on a global scale in 2019, facilitated the development of e-commerce and its channeling into lifestyles within societies. E-commerce continues to become widespread with the flexibility provided in the lives of consumers, competitive advantage, convenience and the habits brought by this convenience, and the elimination of some of the costs incurred in commercial activities; in parallel, there is an increase in the volume of commercial activities. The transformation of trade and the desire of consumers to receive the products they want to have at the most convenient point for them have brought operational costs. The concept of crowdsourcing logistics, which was developed to reduce these costs arising within the scope of distribution, is the development of logistics activities by outsourcing through a participatory audience. In crowdsourcing logistics, loads that need to be delivered on an individual basis are transported along a journey designed for another purpose. The bibliometric analysis of the researches on crowdsourcing logistics, which is a very current and open concept, constitutes the purpose of this study. The Scopus database was used to obtain data in the study, in which the VOSviewer mapping program was used for the bibliometric analysis method in which sub-segments such as publication information, author, citation and country details were handled in line with the keywords, which were considered as the main subject in the research. The publications in which the keywords "Crowd Logistics" and "Crowdsourcing Logistics" were discussed between 2014 and 2023 were examined; some issues that are related to logistics, production and sustainability and that are likely to benefit society have drawn attention. It is thought that the research will contribute to future studies and will guide businesses that plan to benefit from crowdsourcing logistics.

Keywords: Bibliometric Analysis, Crowd Logistics, Crowdsourcing Logistics

[1]Tarsus Üniversitesi, mince@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0612-3688
[2]Tarsus Üniversitesi, sulesipahi@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6154-8817

DİJİTAL ÖRGÜT KÜLTÜRÜNÜN TEDARİK ZİNCİRİ PERFORMANSINA ETKİSİ

Gülşah ŞİŞMAN[1]
Nazmiye Ülkü PEKKAN[2]

ÖZET

Günümüzde, dijital teknolojiler tüm örgütler için başat bir faktör haline gelmiştir. Dijital teknolojilerin son yıllardaki hızlı gelişimi, Endüstri 4.0'ın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Özellikle bu teknolojilerin tedarik zincirlerine entegrasyonu örgütler için önemli bir etki yaratmaktadır. Dijital teknolojiler sayesinde veri, bilgi, insanlar ve makineler gibi üretim için gerekli faktörler daha çevik tedarik zincirleri oluşturmak için entegre edilmektedir. Özellikle tedarik zinciri performansının artırılmasında dijitalleştirilmiş veri ve bilgilerden önemli ölçüde yararlanılmaktadır. Farklı sektörlerde faaliyet gösteren çok sayıda örgüt söz konusu bu veri ve bilgileri stratejik avantajlara dönüştürmek için üretim süreçlerini ve tüm iş modellerini yeniden tasarlamaktadır. Dijital iş modellerinin tasarlanması hiç şüphesiz örgütler için yeni bir değer yaratmaktadır. Ancak dijitalleşme sadece değer yaratmakla kalmamalı, aynı zamanda örgütsel faktörlerin sinerjisiyle uyumlu bir örgüt kültürü yaratma sürecinin de bir parçası olmalıdır. Bu sebeple örgüt kültürünün dijitalleşme etrafında yeniden yorumlanması da önemli görülmektedir. Buna rağmen, literatürde tedarik zinciri performansını etkileyecek olan dijital örgüt kültürüne odaklanan yeterli sayıda çalışmaya rastlanılmamıştır. Literatürdeki bu boşluğa dikkat çeken bu çalışmanın amacı, dijital örgüt kültürünün tedarik zinciri performansı üzerindeki etkisini kavramsal bir çerçevede ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: Örgüt kültürü, tedarik zinciri performansı, dijitalleşme

[1] Çukurova Üniversitesi, gulsah@gulsahsisman.com, ORCID: 000-0003-2027-030X
[2] Tarsus Üniversitesi, nazmiyepekkan@tarsus.edu.tr, ORCID: 000-0001-7298-0552

THE IMPLICATION OF DIGITAL ORGANIZATIONAL CULTURE ON SUPPLY CHAIN PERFORMANCE

Gülşah ŞİŞMAN[1]
Nazmiye Ülkü PEKKAN[2]

ABSTRACT

Nowadays, digital technologies have become a dominant factor for all organization. The fast growth of digital technologies in recent years has resulted in the emergence of the Industry 4.0. Especially, the integration of these technologies into supply chains has had a significant impact for organization. Thanks to digital technologies factors necessary for production such as data, information, people and machines can now be integrated to create supply chains that are more agile. In particular, digitized data and information are used to increase organizational performance. Organizations in various industries/sector redesign processes and whole business models to transform these data and information into strategic advantages. Designing digital business models undoubtedly creates new value for the organizations. Digitalization should not only creates value, but also needs to be part of a organizational value creation process that compatible with the synergies of organizational factors. For this reason, it seems important to reinterpret organizational culture around digitalization. However, there isn't enough research focusing on the digital organizational culture, which will affect supply chain performance. The aim of this study, which draws attention to this gap in the literature, is to consider the effect of digital organizational culture on supply chain performance in a conceptual framework.

Keywords: Organizational culture, supply chain performance, digitalization

[1] Çukurova Üniversitesi, gulsah@gulsahsisman.com, ORCID: 000-0003-2027-030X
[2] Tarsus Üniversitesi, nazmiyepekkan@tarsus.edu.tr, ORCID: 000-0001-7298-0552

ULUSLARARASI TİCARET VE LOJİSTİK ANA BİLİM DALINDA GÖREV ALAN ÖĞRETİM ÜYELERİNİN LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERDEN BEKLENTİLERİNE İLİŞKİN NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Pınar BEDLEK[1]
Sezen BOZYİĞİT[2]

ÖZET

Bireylere lisans derecesinin ötesinde uzmanlaşma ve araştırma becerilerini geliştirme fırsatı sunan lisansüstü eğitimde yüksek kaliteli insan kaynağı yetiştirilmektedir. Nitelikli ve uzmanlaşmış mezunlar ise gerek akademik hayatta gerekse iş dünyasında önemli roller üstlenerek ülkelerin büyüme ve kalkınmasında etkili olmaktadır. Lisansüstü eğitimin temel taşlarından olan öğretim üyelerinin lisansüstü düzeyinde eğitim gören öğrencilerden bir takım beklentileri bulunmaktadır. Öğretim üyelerinin lisansüstü öğrencilerden ne gibi beklentilerinin olduğunun açığa kavuşturulması bu alandaki eksikliklerin giderilmesine katkı sağlamaktadır. Bu araştırmanın amacı, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Ana Bilim Dalında lisansüstü düzeydeki eğitim sürecini ve bu süreçte öğretim üyelerinin lisansüstü öğrencilerle ilgili görüş ve beklentilerini ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemi 2022-2023 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin farklı üniversitelerinde yargısal örnekleme yöntemi ile seçilen Uluslararası Ticaret ve Lojistik Ana Bilim Dalında görev alan 20 öğretim üyesinden oluşmaktadır. Araştırmada veriler katılımcılar hakkında daha detaylı bilgilere ulaşabilmek adına nitel araştırmalarda sıkça kullanılan derinlemesine görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Toplanan veriler analiz edilirken betimsel analiz ve içerik analizinden yararlanılmış ve verilerin sunumu doğrudan alıntılar ile desteklenmiştir. Araştırma neticesinde Uluslararası Ticaret ve Lojistik Ana Bilim Dalında öğrenim gören lisansüstü öğrencilerin en fazla akademik kariyer, mesleki gerekçe ve kişisel gelişim nedeniyle lisansüstü eğitim aldıkları, öğrencilerin verilen görevleri zamanında yapması ve öğretim üyeleriyle iletişim kurarken üsluba dikkat etmesinin önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin genellikle birinci dönem sonunda ve kendi tercihleri doğrultusunda danışman seçtikleri, UTL bölümlerinde hem seçmeli hem de zorunlu derslerin beraber bulunduğu, tez konusu seçilirken öğrencinin ilgi alanına göre konu belirlendiği, öğrencinin zorlandığı yerde danışmanın konu seçiminde yardımcı olduğu, danışmanların aylık ya da ihtiyaç duyulduğunda öğrencileri ile iletişime geçtiği tespit edilmiştir. Ek olarak lisansüstü eğitim sürecinde öğrencinin sorumluluğunu zamanında yerine getirmeme, araştırma yapmama/bilmeme, devamsızlık, farklı lisans mezuniyetlerinin yarattığı sıkıntılar, mesleki uygulamaya dönük derslerin verilmemesi ve hocaların alan hocası olmaması, yazım hataları gibi unsurların çoğunlukla sorun oluşturduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Ticaret ve Lojistik Ana Bilim Dalı, Lisansüstü Eğitim, Öğretim Üyesi, Lisansüstü Öğrenci, Beklenti

[1]Tarsus Üniversitesi, pinar_bedlek@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3457-8279
[2]Tarsus Üniversitesi, sbozyigit@tarsus.edu.tr, ORCID:0000-0002-0951-3588

A QUALITATIVE RESEARCH ON THE EXPECTATIONS OF FACULTY MEMBERS WORKING IN THE DEPARTMENT OF INTERNATIONAL TRADE AND LOGISTICS FROM GRADUATE STUDENTS

Pınar BEDLEK[1]
Sezen BOZYİĞİT[2]

ABSTRACT

The aim of postgraduate education is to produce high quality, which offers individuals the opportunity to specialize and research and postgraduate development beyond the bachelor's degree. Qualified and specialized graduates as for that play important roles both in academic life and in the business world, and are influential in the growth and development of countries. Faculty members, who are one of the cornerstones of graduate education, have some expectations from graduate students. Clarifying the expectations of the faculty members from the graduate students contributes to the elimination of the deficiencies in this field. The purpose of this research is to reveal the postgraduate education process in the Department of International Trade and Logistics and the views and expectations of the faculty members about the graduate students in this process. The sample of the research consists of 20 faculty members working in the Department of International Trade and Logistics, selected by judgmental sampling method at different universities in Turkey in the 2022-2023 academic year. In the research, the data were collected by the interview method, which is frequently used in qualitative research, in order to obtain more detailed information about the interviewed participants. While analyzing the collected data, descriptive analysis, and content analysis were used and the presentation of the data was supported with direct quotations. As a result of the research, it was concluded that the graduate students studying in the Department of International Trade and Logistics received the most postgraduate education due to academic career, professional reasons, and personal development, it was important for the students to do the assigned tasks on time and to pay attention to the style while communicating with the faculty members. Students usually choose advisors at the end of the first semester and in line with their own preferences, both elective and compulsory courses are included in UTL departments, the topic is determined according to the student's interest while choosing the thesis topic, the advisor helps in the selection of the topic where the student has difficulty, the advisors can communicate with their students monthly or when needed, and passed has been detected. In addition, it has been determined that the problems such as not fulfilling the student's responsibility on time, not doing research, absenteeism, problems caused by different undergraduate graduations, not giving professional practice courses and not being a field teacher in the postgraduate education process.

Keywords: Department of International Trade and Logistics, Postgraduate Education, Faculty Member, Graduate Student, Expectation

[1]Tarsus Üniversitesi, pinar_bedlek@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3457-8279
[2]Tarsus Üniversitesi, sbozyiğit@tarsus.edu.tr, ORCID:0000-0002-0951-3588

LİMANLARDA DİJİTALLEŞME VE AKILLI LİMANLAR KONUSUNDA YAPILMIŞ ÇALIŞMALARA İLİŞKİN ULUSAL LİTERATÜR TARAMASI

Selçuk KAHVECİ[1]

ÖZET

Son yıllarda teknolojinin gelişmesi ile birlikte dijitalleşme yaşamın her alanında yer almaya başlamıştır. Bu alanlardan biri de ticaretin en önemli kesişim noktalarından biri olan limanlardır. Limanlar küresel lojistik sistem içerisinde oldukça önemli bir konuma sahiptir. Yaşamın her alanında karşımıza çıkan dijitalleşme limanlar için de önem arz etmeye başlamıştır. Bununla birlikte limanlarda da değişen ve gelişen teknolojiyle birlikte dijitalleşmeye yönelik adımlar atılmış ve böylece limanlarda dijitalleşme ile birlikte akıllı liman kavramı ortaya çıkmıştır. Limanlarda dijitalleşme kavramı limanların altyapısı, operasyonel süreçleri, limanlar tarafından verilen hizmetler, güvenlik gibi olguların dijitalleştirilmesi ve dijital devrim olarak tanımı yapılabilir. Bu çalışmada hem limanlarda dijitalleşme ve akıllı liman kavramları açıklanmış hem de bu kavramların ulusal literatürdeki konumu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda ulusal tez merkezi, dergipark ve Google Akademik içerisinde başlığında "Limanlarda Dijitalleşme" ve "Akıllı Liman" olan çalışmalar taranmıştır. Yapılan tarama sonucunda Ulusal Tez Merkezi'nde 2022 yılında her iki başlık için yazılmış birer adet yüksek lisans tezi olduğu tespit edilmiştir. Dergipark içerisinde yapılan incelemede 2020 yılında üç, 2021 yılında dört ve 2022 yılında üç olmak üzere toplam 10 adet çalışmaya ulaşılmıştır. Google Akademik'te ise bir adet 2023 yılında yazılmış kitap bölümü tespit edilmiştir. Tespit edilen çalışmaların yılı, yazarı, amacı, türü, ve sonucuna ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Konuların henüz yeni yeni literatüre giriyor olması bu alanda Türkiye'de yapılan çalışmaların az olmasının nedeni olarak gösterilebilmektedir. Sonuç olarak bu konularda yapılan çalışmaların azlığı araştırmacılar için bir fırsat olarak görülebilir. Bu bağlamda bu çalışmanın Limanlarda Dijitalleşme ve Akıllı Limanlar konularında araştırmacılara bir yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Liman, Dijitalleşme, Akıllı Liman, Denizcilik

[1] Ondokuz Mayıs Üniversitesi Alaçam MYO, skahveci82@gmail.com, 0000-0002-5982-8262

NATIONAL LITERATURE REVIEW ON WORK ON DIGITALIZATION IN PORTS AND SMART PORTS

Selçuk KAHVECİ[1]

ABSTRACT

With the development of technology in recent years, digitalization has begun to take place in all areas of life. One of these areas is the ports, which are one of the most important intersection points of trade. Ports have a very important position in the global logistics system. Digitalization, which we encounter in all areas of life, has started to be important for ports as well. In addition, steps have been taken towards digitalization with the changing and developing technology in ports, and thus, the concept of smart port has emerged with digitalization in ports. The concept of digitalization in ports can be defined as the digitalization of the infrastructure of the ports, their operational processes, the services provided by the ports, security, and the digital revolution. In this study, both the concepts of digitalization and smart ports in ports are explained and the position of these concepts in the national literature is tried to be determined. In this context, studies with "Digitalization in Ports" and "Smart Port" in the title of national thesis center, Dergipark and Google Scholar were scanned. As a result of the scanning, it was determined that there was one master's thesis written for both titles in the National Thesis Center in 2022. A total of 10 studies, three in 2020, four in 2021, and three in 2022, were found in the examination carried out in Dergipark. In Google Scholar, a book chapter written in 2023 has been identified. The findings related to the year, author, purpose, type and result of the identified studies are included. The fact that the subjects are only just entering the literature can be shown as the reason for the scarcity of studies in this field in Turkey. As a result, the scarcity of studies on these subjects can be seen as an opportunity for researchers. In this context, it is thought that this study will be a guide for researchers on Digitalization in Ports and Smart Ports.

Keywords: Port, Digitalization, Smart Port, Maritime

[1] Ondokuz Mayıs Üniversitesi Alaçam MYO, skahveci82@gmail.com, 0000-0002-5982-8262

DIŞ TİCARETTE HAVAYOLU YÜK TAŞIMACILIĞININ YERİ: TÜRKİYE'DEKİ HAVALİMANLARININ YOĞUNLUK ANALİZİ

Muhammed TURGUT[1]
Hakkı ÖZBAŞ[2]

ÖZET

Dış ticaret ülkeler açısından ekonomik kalkınma için önemli bir unsurdur. Dış ticaretin gelişiminde ise lojistik faaliyetler ve taşıma modları anahtar konumundadır. Havayolu taşımacılığının dış ticarette taşıma modları içerisindeki oranı yüksek miktarlarda olmasa bile özellikle son yıllarda havacılığın gelişmesi, havalimanları başta olmak üzere altyapı yatırımlarının fazlalaşması ve tüketicilerin isteklerine hızlı ulaşma isteği havayolu taşımacılığının payını giderek artırmaktadır. Havalimanları dış ticarette havayolu taşımacılığının tercih edilebilir olmasında itici güç olarak görülmektedir. Bu çalışmada havayolu yük taşımacılığının dış ticaretteki yerini belirlerken, Türkiye'deki havalimanlarının yoğunluk analizi gerçekleştirilecektir. Yoğunluk analizi hesaplanmasında çok fazla yöntem bulunmasına rağmen literatürde yaygın olarak kullanılan ve genellikle de diğer yoğunlaşma ölçütleri açısından bir kıyaslama yöntemi olan Herfindahl-Hirschman yöntemi kullanılacaktır. Çalışmada 2018-2022 yılları arası veriler dikkate alınarak araştırmanın sınırlılığı oluşturulmuştur. Türkiye'deki havalimanlarının dış ticarette yük açısından yoğunluğunun tespit edilmesi çalışmanın özgünlüğünü oluştururken, mevcut literatürde böyle bir çalışmanın bulunmaması da çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. Araştırma sonucunun gelecek çalışmalara ve karar vericilere ışık tutması beklenmektedir. Ayrıca havayolu yük taşımacılığının dış ticaretteki durumunu özetlemesi açısından çalışmanın işletmelere de katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Havayolu Yük Taşımacılığı, Dış Ticaret, Lojstik, Yoğunluk Analizi, Havalimanları

[1] Tarsus Üniversitesi, muhammedturgut@tarsus.edu.tr, 0000-0002-0868-7041
[2] Tarsus Üniversitesi, hakkiozbas@tarsus.edu.tr, 0000-0002-0058-6334

AIR FREIGHT TRANSPORTATION IN FOREIGN TRADE: INTENSITY ANALYSIS OF AIRPORTS IN TÜRKIYE

Muhammed TURGUT[1]
Hakkı ÖZBAŞ[2]

ABSTRACT

Foreign trade is an important element for economic development for countries. In the development of foreign trade, logistics activities and transportation modes are key. Even if the rate of air transport among the modes of transport in foreign trade is not high, especially in recent years, the development of aviation, the increase in infrastructure investments, especially in airports, and the desire to reach the demands of consumers quickly increase the share of air transport. Airports are seen as the driving force in making air transport preferable in foreign trade. In this study, while determining the place of air freight transportation in foreign trade, intensity analysis of airports in Turkey will be carried out. Although there are many methods for calculating intensity analysis, the Herfindahl-Hirschman method, which is widely used in the literature and is generally a comparison method in terms of other concentration criteria, will be used. In the study, the limitation of the research was created by considering the data between the years 2018-2022. While determining the density of airports in Turkey in terms of freight in foreign trade creates the originality of the study, the absence of such a study in the current literature also reveals the importance of the study. It is expected that the result of the research will shed light on future studies and decision makers. In addition, it is thought that the study will contribute to the enterprises in terms of summarizing the situation of air freight transportation in foreign trade.

Keywords: Air Freight Transportation, Foreign Trade, Logistics, Intensity Analysis, Airports

[1] Tarsus Üniversitesi, muhammedturgut@tarsus.edu.tr, 0000-0002-0868-7041
[2] Tarsus Üniversitesi, hakkiozbas@tarsus.edu.tr, 0000-0002-0058-6334

BLOKZİNCİR TEKNOLOJİSİNİN TEDARİK ZİNCİRLERİNDE KULLANIMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Sinan ÇIKMAK[1]

ÖZET

Blokzincir ortak bir ağ üzerinde bulunan katılımcılar arasında işlemlerin tutarlı, değiştirilemez ve şeffaf bir şekilde kaydedilmesini sağlayan, kriptografi ile korunan ve bir fikir birliği mekanizmasıyla yönetilen dağıtık bir veri tabanı teknolojisidir. Günümüzde blokzincir teknolojisi, iş süreçlerini kökten değiştirme potansiyeline sahip yıkıcı bir teknoloji olarak kabul edilmektedir. Tedarik zincirlerinde hammadde, malzeme, ürün, hizmet, bilgi ve paranın zincir üyeleri arasında akışının en az maliyetle, hızlı, güvenli ve şeffaf bir şekilde gerçekleştirilmesi çok önemlidir. İşte blokzincir teknolojisi; uçtan uca işlemlerin izlenebilirliğini ve şeffaflığını sağlaması, akıllı sözleşmeler aracılığıyla taraflar arasında işlemlerin güvenilirliğini, denetlenebilirliğini ve hızını arttırması, sahteciliği önlemeye imkân vermesi, bürokrasiyi azaltarak zaman ve maliyet avantajı sağlaması açısından tedarik zincirleri için oldukça faydalı bir teknolojidir. Sağlamış olduğu çeşitli avantajlarına rağmen oldukça yeni bir teknoloji olması ve dünyadaki örnek uygulamalarının sayısının az olması nedeniyle, Türkiye'de henüz önemi yeteri kadar anlaşılamamıştır. Dijitalleşmenin basamaklarından biri olan blokzincir teknolojisinin kullanımı tedarik zincirleri için oldukça önemlidir. Birçok güncel çalışma, blokzincir teknolojisinin tedarik zincirleri için potansiyel değerinin araştırılması ve örnek uygulamaların sayısının arttırılmasının gerekliliğini vurgulanmaktadır. Son dönemlerde literatürde, blokzincirin işletmelere sağladığı mevcut ve potansiyel faydaları ve beraberinde getirdiği zorlukları araştıran yayın sayısında artış olduğu belirlenmiştir. Ancak, blokzincir teknolojisinin Türkiye'de tedarik zincirlerinde kullanılmasına yönelik yeterli çalışmanın olmadığı görülmüştür. Yürütülecek olan bu çalışmada nitel araştırma yöntemleri kullanılacak olup, blokzincir teknolojisi ve tedarik zinciri uygulamaları konularında uzman katılımcılarla mülakatlar yapılacaktır. Aynı zamanda, konuyla ilgili makaleler ve araştırma şirketleri tarafından yayınlanmış raporlar incelenecektir. Çalışmanın bulguları, yöneticilerin Türkiye'deki tedarik zinciri operasyonlarında blok zinciri teknolojisinin benimsenmesini nasıl algıladıklarını gösterecektir. Ayrıca, Türkiye'de blokzinciri teknolojisinin tedarik zincirlerinde kullanılması konusundaki zorluklar belirlenecek ve çözüm önerileri getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Blokzincir teknolojisi, blokzincir teknolojisinin kullanımı, tedarik zinciri

[1]Düzce Üniversitesi, sinancikmak@duzce.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4704-3409

A RESEARCH ON THE APPLICATION OF BLOCKCHAIN TECHNOLOGY IN SUPPLY CHAINS: TÜRKİYE CONTEXT

Sinan ÇIKMAK[1]

ABSTRACT

Blockchain is a distributed database technology that ensures consistent, immutable, and transparent recording of transactions between participants on a shared network, protected by cryptography and managed by a consensus mechanism. Today, blockchain technology is considered a disruptive technology with the potential to change business processes radically. In supply chains, it is crucial to provide the flow of raw materials, products, services, information, and currency cost-efficient, fast, secure, and transparently. Therefore, blockchain is a beneficial technology for supply chains in terms of ensuring the traceability and transparency of end-to-end transactions, increasing the reliability, auditability, and speed of transactions among stakeholders through smart contracts, preventing fraud, reducing bureaucracy, and providing time and cost advantages. Despite its many benefits, its significance has not yet been fully appreciated in Türkiye due to the fact that it is a relatively new technology with a limited number of sample applications worldwide. For supply chains, it is essential to use blockchain technology, which is one of the stages of digitalization. Many recent studies emphasize the necessity of investigating the potential value of blockchain technology for supply chains and increasing the number of sample applications. The number of research papers examining blockchain's current and potential advantages and challenges for companies has increased in recent years. However, there are a few studies on using blockchain technology in supply chains in Türkiye. In this study, qualitative research approaches will be employed. Interviews with experts on supply chain applications and blockchain technology will be performed. At the same time, related papers and reports from research organizations will be investigated. The study's findings will show how managers perceive blockchain technology's adoption in supply chain operations in Türkiye. In addition, challenges in employing blockchain technology in supply chains will be identified, and solutions will be proposed in Türkiye.

Keywords: Application of blockchain**,** blockchain technology, supply chain

[1]Düzce Üniversitesi, sinancikmak@duzce.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4704-3409

DİJİTALLEŞME VE KAMUSAL HİZMETLERİN SUNUMU

Gamze TOY[1]

ÖZET

Akademik kaynaklarda farklı şekillerde ifade edilen dijitalleşme kavramı; teknoloji ve internette yaşanan gelişmelerle beraber yaşamın ekonomik, kültürel ve sosyolojik bakımdan değişikliğe uğramasıyla yeniden yapılanması sürecidir. Kamu hizmeti kavramı ise; kamu yönetimi alanında yapılan reformlarla beraber farklı manalara sahip olmuştur. Kamu yararını sağlamak ve ortak ihtiyaçları karşılamak için devamlı ve düzenli bir biçimde topluma sunulan etkinlikler kamu hizmeti olarak adlandırılmakta ve artık 21. yüzyılda kamu hizmetlerinin sunumu noktasında yeniliklere gidilmeye başlanmıştır. Dijitalleşmenin kamu hizmetlerinin sunumuna etkisinin ortaya konması bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Literatür taraması yöntemi kullanılan bu çalışmada amaç, dijitalleşme kavramını incelemek ve dijitalleşmeyle birlikte kamu hizmetlerinin sunumunda gerçekleşen yenilikleri ortaya çıkarmaktır.

Kamu hizmetlerinin dijitalleşmesi olumlu ve olumsuz manada yeni bir dönemi ifade etmektedir. Kamu hizmetlerinin dijitalleşmesiyle birlikte artık kamu hizmetlerine ulaşım daha kolay ve hızlı bir hale gelmiştir. Bunun yanı sıra daha kaliteli bir hizmet sunumu ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan dijital kamu hizmetleriyle beraber hesap verebilirlik ve mali saydamlık bakımından da mühim katkılar sağlanmıştır. Ortaya çıkan güvenlik açıkları ise olumsuz yönleri arasında değerlendirilmektedir. Yine kamu personellerinin yeni işleyişe adapte olmaları kolay olmamakta bu da hizmet sunumu ve kalitesinde kimi sorunlara sebep olmaktadır. Bölgeler ve ülkeler arasındaki eşitsizlikleri daha belirgin hale getiren dijital uçurum kavramı da olumsuz sonuçlara sebep olabilmektedir. Bu bakımdan bu yeni döneme uyum sağlayabilmek için tüm bu özellikler göz önünde bulundurularak dijital imkanların ve teknolojik alt yapının geliştirilmesi gerekir.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Kamu Yönetimi, Kamu Hizmeti

[1]Erciyes Üniversitesi, gamzetoy0@gmail.com, ORCID: 0000-0002-8023-2463

DIGITALIZATION AND PRESENTATION OF PUBLIC SERVICES

Gamze TOY[1]

ABSTRACT

The concept of digitalization expressed in different ways in academic resources; It is the process of restructuring life with changes in economic, cultural and sociological aspects together with the developments in technology and internet. The concept of public service; With the reforms made in the field of public administration, it has had different meanings. Activities offered to the society continuously and regularly in order to provide public benefit and meet common needs are called public service, and innovations have begun to be made in the provision of public services in the 21st century. The subject of this study is to reveal the effect of digitalization on the delivery of public services. The aim of this study, which uses the literature review method, is to examine the concept of digitalization and to reveal the innovations in the delivery of public services with digitalization.

The digitization of public services represents a new era in both positive and negative terms. With the digitalization of public services, access to public services has become easier and faster. In addition, a higher quality service delivery has emerged. On the other hand, important contributions have been made in terms of accountability and financial transparency along with digital public services. The resulting security vulnerabilities are evaluated among their negative aspects. Again, it is not easy for public personnel to adapt to the new operation, which causes some problems in service delivery and quality. The concept of the digital divide, which makes the inequalities between regions and countries more evident, can also cause negative consequences. In this respect, in order to adapt to this new era, it is necessary to develop digital opportunities and technological infrastructure, taking into account all these features.

Keywords: Digitalization, Public Administration, Public Service

[1]Erciyes Üniversitesi, gamzetoy0@gmail.com, ORCID: 0000-0002-8023-2463

DİJİTALLEŞME SÜRECİNDE YEREL YÖNETİMLER

Mehmet YILDIZ[1]

ÖZET

Dijitalleşme; Küreselleşme ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte vatandaşlara en yakın kamu hizmeti sağlayan yerel yönetimlere olan ilginin artmasına ve yerel yönetimin gelişerek dönüşmesine katkı sağlar. Yerel yönetimler, toplum ihtiyaçlarına etkin ve verimli bir şekilde hizmet verebilmek için çeşitli siyasi, idari, ekonomik, sosyal, kültürel, beklentilerle uğraşmak zorundadır. Yerel yönetimler bu beklentileri karşılayabilmek için dijital çağın yeniliklerinden, internetten ve bilgi teknolojisinden yararlanmaya çalışmışlardır Halkın en sık kullandığı kurumlar arasında yer alan yerel yönetimler, hizmet sunumlarını genişletmek, verimliliği artırmak ve hizmet kalitesini yükseltmek amacıyla bilgi teknolojileri yatırımlarına başlamıştır. Dijitalleşmenin etkisi ile yerel yönetimler, dijital çağın getirdiği küresel gelişmeleri yakından takip ederek daha demokratik, etkin, verimli, şeffaf, hesap verebilir ve katılımcı bir yönetim anlayışını hayata geçirme şansına sahip olmuşlar, geleneksel yönetim tarzının ortadan kalkmasıyla, işlem ve maliyetlerin azaltılması, zamandan tasarruf sağlanması, 7/24 hizmet, halkın ihtiyaçlarına cevap verebilme, vatandaş odaklı yönetime kavuşmuştur. Hizmetlerinin dijital ortama taşınmasıyla genelde e-devlet kavramı yerelde ise e-belediye kavramları ortaya çıkmıştır. Belediye, iş yükünü azaltan, bürokrasi ve evrak işlerini en aza indiren dijital belediye hizmetleri ile yerel hizmetlerin verimliliği artarken, e-belediye vatandaşların her türlü işlemini online ortamda daha etkin ve verimli bir şekilde yapabilmelerini sağlamıştır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı ile yerel yönetimler, idari, mali, personel ve yazı işleri gibi departmanlarda dijital altyapıyı oluşturabilir ve otomasyonunu sağlayabilir. Bu sayede vatandaşlar, kamu kurum ve kuruluşlarından bekledikleri tüm hizmetlere dijital platform üzerinden ulaşarak sorunlarını çözebilmekte, gerektiğinde yerel birimlerle ilgili bilgileri diğer birimlere iletebilmekte, devlet kurum ve kuruluşları arasında paylaşım yapabilmektedir Dijital teknolojilerin kullanılması yerel yönetimleri güçlendirmiş ve kurum içinde olduğu kadar yöneten ile yönetilen arasındaki hiyerarşik ilişkileri geliştirerek daha iyi hizmet sağlayıcılar haline getirmiştir. Yerel yönetimler, sosyal yaşamdaki insanların kamu hizmetlerine erişimini hızlandırmak, siyasi karar alma süreçlerine sivil katılımı teşvik etmek, zamandan ve kaynaktan tasarruf etmek için dijital araçları kullanmaktadır. Çalışmada amaç yerel yönetimlerde dijital dönüşümü incelemek ve değişimin sağladığı avantajları araştırmaktır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetim, Dijitalleşme, Dijital yönetim

[1] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, yldzml@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4472-7220

LOCAL ADMINISTRATIONS IN THE DIGITALIZATION PROCESS

Mehmet YILDIZ[1]

ABSTRACT

Digitalization; With the development of globalization and technology, it contributes to the increase of interest in local governments that provide the closest public service to citizens and to the development and transformation of local government. Local governments have to deal with various political, administrative, economic, social, cultural and expectations in order to serve the needs of society effectively and efficiently. Local governments have tried to benefit from the innovations of the digital age, the internet and information technology in order to meet these expectations. With the effect of digitalization, local governments have had the chance to implement a more democratic, effective, efficient, transparent, accountable and participatory management approach by closely following the global developments brought by the digital age. , 7/24 service, responding to the needs of the people, citizen-oriented management has achieved. With the transfer of services to the digital environment, the concept of e-government in general and e-municipality in local terms emerged. While the efficiency of local services increased with the digital municipality services that reduced the workload of the municipality and minimized bureaucracy and paperwork, the e-municipality enabled citizens to carry out all kinds of transactions more effectively and efficiently online. With the use of information and communication technologies, local governments can create and automate digital infrastructure in departments such as administrative, financial, personnel and editorial offices. In this way, citizens can reach all the services they expect from public institutions and organizations through the digital platform, solve their problems, transmit information about local units to other units when necessary, and share among government institutions and organizations. improved relationships and made them better service providers. Local governments use digital tools to accelerate the access of people in social life to public services, to encourage civic participation in political decision-making processes, and to save time and resources. The aim of the study is to examine digital transformation in local governments and to investigate the advantages of change.

Keywords: Local Government, Digitization, Digital management

[1] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, yldzml@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4472-7220

DTÖ'NÜN OLUŞUMUNDAKİ TARİHSEL SÜREÇ VE TRIPS ANLAŞMASI BAĞLAMI NDA FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI

Burak AKDERE[1]

ÖZET

Ticaret kavramı geçmişten bugüne insanlık tarihindeki önemini korumuştur. Ticaretin yapılış biçimi zaman içerisinde teknolojik, sosyal, dini ve toplumsal gelişmelere bağlı olarak şekil değiştirmiştir. Bu noktada II. Dünya savaşının ardından ABD'nin öncülüğünde küreselleşmenin hız kazanmasının önünü açan bazı adımlar atılmasıyla ticaret kavramı deyim yerindeyse evrim geçirmiştir. Küresel anlamda iktisadi kontrolü sağlamak isteyen ABD ve beraberindeki diğer batılı ülkeler ticaretin kontrolünü sağlayabilmek adına uluslararası bir ticaret örgütü kurmak için harekete geçmişlerdir. 1945-1995 yılları arasında GATT Anlaşması adı altında nispeten daha az bağlayıcı olan bir sözleşme doğrultusunda düzenlemeler yapan anlaşmaya taraf ülkeler, 1995 yılında daha bağlayıcı ve kapsamlı kararlar alabilen bir uluslararası örgüt hüviyetindeki DTÖ'yü resmen kurmuşlardır. Söz konusu örgüt, temel amacının ticaretin önündeki engelleri azaltmak suretiyle, uluslararası ticaret hacmini arttırmak ve böylece de tüm ülkelerin refahını arttırmak gibi bir misyonu olduğunu ifade etmektedir. Ticaretin farklı alanlarında imzalanmış olan muhtelif anlaşmalar eliyle bu amacını yerine getirmeyi hedefleyen örgütün, Fikri Mülkiyet alanı özelinde de önemli bir anlaşması yer almaktadır. Bu anlaşmanın adı TRIPS (Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Anlaşması) 'dir. Söz konusu anlaşmanın temel amacının her ne kadar uluslararası ölçekte ticarete konu fikri mülkiyet haklarını korumak olduğu ifade edilse de söz konusu korumanın, ülkelerin gelişmişlik düzeyleri farklılık arz ettiğinde ne gibi yansımaları olacağı önemli bir tartışma konusu olmuştur. "Görece daha az gelişmiş ülkeler için söz konusu koruma, esasen bir korumadan ziyade bir engele dönüşebilir mi?" sorusu önemlidir. Uluslararası ticaretin hacmini arttırma hedefinin adil bir paylaşımı da beraberinde getirmesi gerekir ki tüm üye ülkelerin refah seviyesi artış gösterebilsin. Bu bağlamda DTÖ'nün, üyelerini uymakla mükellef tuttuğu anlaşmalar eli ile söz konusu dengeli dağılımı ne kadar temin edebildiği çalışmamızın özünü teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: DTÖ, Küreselleşme, Fikri mülkiyet

[1] Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, burak.akdere@student.asbu.edu.tr , ORCID: 0000-0003-2519-5281

THE HISTORICAL PROCESS IN THE FORMATION OF THE WTO AND INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS IN THE CONTEXT OF THE TRYPS TREATY

Burak AKDERE[1]

ABSTRACT

The concept of trade has maintained its importance in human history from past to present. The way trade is carried out has changed over time depending on technological, social, religious and social developments. At this point, the concept of trade has evolved, with the US-led globalization after World War II. The US and other Western countries, which wanted to ensure global economic control, took action to establish an international trade organization in order to control trade. The parties to the agreement, which made arrangements in line with a relatively less binding agreement called the GATT Agreement between 1945 and 1995, officially established the WTO in 1995 as an international organization capable of making more binding and comprehensive decisions. This organization states that its main objective is to increase the volume of international trade by reducing barriers to trade and thus increase the welfare of all countries. The organization, which aims to fulfill this purpose through various agreements signed in different areas of trade, also has an important agreement in the field of Intellectual Property. The name of this agreement is TRIPS (Trade Related Intellectual Property Agreement). Although it is stated that the main purpose of the said agreement is to protect intellectual property rights subject to trade on an international scale, it has been an important issue of discussion what kind of reflections the protection will have when the development levels of countries differ. The question, "For relatively less developed countries, could the protection turn into an obstacle rather than a protection?" is important. The goal of increasing the volume of international trade must be accompanied by a fair distribution so that the welfare of all member countries can increase. In this context, to what extent the WTO is able to ensure such a balanced distribution through the agreements that it obliges its members to abide by constitutes the core of our study.

Keywords: WTO, Globalization, Intellectual Property rights

[1] Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, burak.akdere@student.asbu.edu.tr , ORCID: 0000-0003-2519-5281

DİJİTAL DÖNÜŞÜMDE GÖZETİMİN EVRİMİ: DEĞİŞEN GÖZETİM PRATİKLERİ PANOPTİKONDAN SÜPERPANOPTİKONA

Selin GEVREK[1]
Ali ŞAHİN[2]

ÖZET

Teknolojinin gelişmesi ve yeni kamusal yaşam alanlarının ortaya çıkması sosyal yaşamın kontrolünü sağlayan gözetim pratiklerinin de dijitalleşmesine neden olmuştur. Bu çalışma ile gözetim olgusunun dijitalleşmenin ışığında günümüzde ulaştığı noktayı değerlendirmek amaçlanmıştır. Modern toplum ve devletler tarafından denetim mekanizması olarak kullanılan gözetimin, gelişen dünya düzeni içinde artan dijitalleşme ile geçirdiği evrimi konu alan çalışmada ilgili alan yazın taramasında ele edilen bilgiler doğrultusunda panoptikon, sinoptikon, omniptikon ve süperpanoptikon çerçevesinde gelişim gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Tarihi oldukça eskiye dayanan gözetim olgusu, modernitenin bir getirisi olan küreselleşme ile birlikte toplumsal hayatın bir parçası haline dönüşmüştür. Özellikle iletişim teknolojilerindeki değişim ve gelişimler, verilerin dijitalleşmesi, gözetim alanlarının genişlemesine olanak tanımış ve iktidar aracı olan denetim faaliyetlerini kolaylaştırmıştır. Yeni iletişim teknolojilerinin sağladığı sosyal alanların bir getirisi olarak gözetim, baskıya dayalı olmaktan çıkarak kişinin isteği ve rızasına dayalı olma durumuna evrilmiştir. Günümüzün dijitalleşen iletişim teknolojilerinin yaygın kullanımının bir çıktısı olarak "görünüyorsam varım" algısı bireyleri kendi rızaları ile gözetime tabi olmaya teşvik eden bir unsur haline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital dönüşüm, Gözetim, İletişim teknolojileri, Panoptikon, Süperpanoptikon

[1] Selçuk Üniversitesi, selingevrekk@gmail.com, ORCID: 0009-0005-7090-961X
[2] Selçuk Üniversitesi, alisahin@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1487-8717

EVOLUTION OF SURVEILLANCE IN DIGITAL TRANSFORMATION: CHANGING SURVEILLANCE PRACTICES FROM PANOPTICON TO SUPERPANOPTICON

Selin GEVREK[1]
Ali ŞAHİN[2]

ABSTRACT

The development of technology and the emergence of new areas of public life have led to the digitalization of surveillance practices that provide control over social life. With this study, it is aimed to evaluate the point that the surveillance phenomenon has reached today in the light of digitalization. In the study on the evolution of surveillance used as a control mechanism by modern society and states with increasing digitalization in the developing world order, it was concluded that it has developed within the framework of panopticon, synopticon, omnipticon and superpanopticon in accordance with the information discussed in the relevant literature. The phenomenon of surveillance, the history of which is quite ancient, has become a part of social life with globalization, which is a result of modernity. In particular, changes and developments in communication technologies, the digitalization of data have enabled the areas of surveillance to expand and facilitated audit activities, which are an instrument of power. As a result of the social areas provided by new communication technologies, surveillance has evolved from being based on pressure to being based on the will and consent of the person. The perception of "I exist if I appear", as an output of the widespread use of today's digitalized communication technologies, has become an element that encourages individuals to be under surveillance with their own consent.

Keywords: Digital transformation, Surveillance, Communication technologies, Panopticon, Superpanopticon

[1] Selçuk Üniversitesi, selingevrekk@gmail.com, ORCID: 0009-0005-7090-961X
[2] Selçuk Üniversitesi, alisahin@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1487-8717

GEBELİKTE HİPERTANSİYON

Huseyin DEMIRTAS[1]
Mehmet Burak GULCAN[2]

ÖZET

Hipertansiyon tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de sık görülen, önemli bir halk sağlığı sorunu olup sıklıkla görülen kronik hastalıklara yol açmaktadır. Hipertansiyon; kalp hastalıkları, inme, böbrek hastalığı, erken ölüm gibi durumlarla ilişkilidir. Sağlık ekosistemine önemli ölçüde yük oluşturan hipertansiyon aynı zamanda önlenebilir ve tedavi edilebilir bir hastalıktır. Hipertansiyon konusunu incelemeye değer birçok sebepten biri de gebelikte hipertansiyon olgusudur. Gebenin hipertansiyon sorununu çözmek fetüs hayatını da dikkate alan hassas bir süreci işaret etmektedir. Kan basıncının ideal şartlarda ölçümü ile tanı konulmaktadır. Literatürde sistolik 140mm Hg ve diyastoik 90 mmHg üzerindeki basınç değerleri hipertansiyon olarak tanımlanmaktadır. Gebelik fetüsün anne uterusunda geliştiği zaman dilimini kapsayan, son adet tarihinden doğuma kadar yaklaşık 40 hafta süren bir süreçtir. Bu süreçte plasenta olarak adlandırılan, fetüsü uterusa bağlayan, bebeğin beslenmesini ve oksijenlenmesini sağlayan geçici bir organ meydana gelir. Fakat plasenta aynı zamanda anne için bir hormon bezi olarak çalışır ve annede hormonal, metabolik, fizyolojik pek çok değişikliğe yol açar. Gebelerde hipertansiyon farklı klinik şekillerde ortaya çıkmaktadır. Önceden hipertansiyon hastalığı tanısı alan bir kadın gebe kaldıysa ve hastalık devam ediyorsa bu durum kronik hipertansiyon olarak değerlendirilmektedir. 20. gebelik haftasından sonra ortaya çıkmış ve sistemik başka bir bulgu bulunmayan hipertansiyonsa gestasyonel hipertansiyon yani gebelik hipertansiyonu olarak adlandırılır ve genellikle doğumdan sonra düzelen bir sorundur. Gebelikte preeklampsi denen karaciğer ve böbrek fonksiyon bozukluğu, idrarda protein kaçağı, hipertansiyon ve akciğer ödemi gibi vücut sistemlerini etkileyen ciddi bir klinik tablo da bulunmaktadır. Bu durum en ciddi gebelik hipertansiyonu kliniklerinden biridir. Gebelerde tedavi seçenekleri daha kısıtlı şekilde ilerlemekle birlikte yakın klinik takip ve preeklampsi tablosuna ilerlememesi açısından biyokimya parametreleriyle takip edilmektedir. Gebelikte hipertansiyon, önemli metabolik ve sistemik hastalığa ilerleme riski açısından yakın takip edilmesi gereken bir klinik antitedir. Bu çalışmada gebelerde hipertansiyon olgusu güncel literatür ışığında halk sağlığı bağlamında farkındalık yaratmak amacıyla incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, Preeklampsi, Gebelik ilişkili hipertansiyon

[1] Gazi Üniversitesi, drhuseyindemirtas@yahoo.com, ORCID: 0000-0002-5710-1385

[2] Gazi Üniversitesi, drmburakgulcan@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4572-9359

HYPERTENSION IN PREGNANCY

Huseyin DEMIRTAS[1]
Mehmet Burak GULCAN[2]

ABSTRACT

Hypertension is a common and important public health problem in our country as well as all over the world. Hypertension is also associated with chronic kidney disease, stroke, heart diseases. but it is a preventable and treatable disease. When it comes to hypertension, one of the important and special issues is hypertension in pregnancy. It is complicated condition that take into account fetus and mother. Diagnosis is made by measuring blood pressure under ideal conditions. Pressure values above 140 mm Hg systolic and 90 mmHg diastolic are defined as hypertension. Pregnancy is a process that covers the period of time when the fetus develops in the mother's uterus, lasting approximately 40 weeks from the last menstrual period until birth. In this process, a temporary organ called the placenta is formed, which connects the fetus to the uterus and provides nutrition and oxygenation of the baby. But the placenta also works as a hormone gland for the mother and causes many hormonal, metabolic and physiological changes in the mother. Persistence of previously diagnosed hypertension is considered as chronic hypertension. Hypertension that occurs after the 20th week of pregnancy and has no other systemic findings is named gestational hypertension and usually resolves after parturition. In the systemic disease called preeclampsia, there is a serious clinical picture associated with liver and kidney dysfunction, proteinuria, hypertension and pulmonary edema. This is one of the most dangerous clinics of gestational hypertension. Hypertension treatment options in pregnant women are more limited. Obsessive clinical follow-up and control with regular biochemistry parameters form the basic principles of treatment. The aim of treatment is always to prevent the development of preeclampsia. In this study, the case of hypertension in pregnant women will be examined with current literature in order to raise awareness in the field of public health.

Keywords: Pregnancy, Pre-eclampsia, Hypertension pregnancy-induced

[1] Gazi Üniversitesi, drhuseyindemirtas@yahoo.com, ORCID: 0000-0002-5710-1385

[2] Gazi Üniversitesi, drmburakgulcan@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4572-9359